

**Trăiască-n sănătate cirmaciul țării noastre
 Conducător de țară, conducător de oaste
 Trăiască omul țării, eroul ei viteaz
 Că-n grija lui se află poporul nostru, azi
 El omului de miine îi este temelia
 Trăiască libertatea, trăiască România
 Trăiască Ceaușescu, Partidul și Poporul
 Trăiască România, trăiască tricolorul!**

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, miercuri, 31 martie, a avut loc Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Plenara a adoptat, în unanimitate, următoarea ordine de zi:

1. Raportul privind situația economico-financiară pe ansamblul economiei naționale, rezultată pe bază de bilanț, în anul 1981.

2. Raportul privind realizarea programului de producere a energiei în cincinalul 1981-1985 și dezvoltarea bazei energetice a țării pînă în 1990.

3. Raportul privind rezultatele recensământului animalelor domestice, de la 1 februarie 1982, și unele măsuri pentru realizarea programului de întărire a autoconducerii și autoaprovizionării teritoriale,

precum și asigurarea aprovizionării în bune condiții a populației.

4. Raportul cu privire la efectivul, compoziția și structura organizatorică a partidului la 31 decembrie 1981.

5. Raportul cu privire la activitatea desfășurată în anul 1981 de către organele de partid, de stat și organizațiile de masă pentru înfăptuirea politicii de cadru a partidului.

6. Raportul privind activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii în 1981.

7. Raportul privind activitatea Internațională a partidului și statului în 1981 și principalele orientări în politica externă în anul 1982.

La plenară au participat, ca invitați, prim-secretari ai comitetelor județene de partid, cadre de conducere din ministere, instituții centrale, organizații de masă și

obștești, redactori șefi ai presei centrale care nu sînt membri ai C.C. al P.C.R.

În cadrul dezbaterilor au luat cuvîntul tovarășii: Pavel Aron, Ion Sirbu, Alexandrina Gălnușe, Vasile Sechel, Ferdinand Naghi, Constantin Crișan, Miu Dobrescu, Dan Surulescu, Ioan Avram, Lina Ciobanu, Ion Lăzărescu, Trandafir Cocărlă, Gheorghe Vlad, Ion Teșu, Paraschiv Bescescu.

1. În cadrul plenarei a fost examinat și aprobat în unanimitate Raportul privind situația economico-financiară pe ansamblul economiei naționale, rezultată pe bază de bilanț, în anul 1981.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român a apreciat că în anul 1981 au fost obținute rezultate importante în dezvoltarea economică și social-culturală a țării, în creșterea potențialului productiv și tehnico-științific al economiei naționale, în lărgirea și modernizarea forțelor de producție, în ridicarea eficienței economice și perfecționarea conducerii economico-sociale, în sporirea avuției naționale și, ca urmare, s-a asigurat înfăptuirea Programului partidului de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual al tuturor cetățenilor.

Realizarea de către unitățile economice a unei creșteri cu 12,3 la sută a beneficiului net, a unui excedent de peste 8,5 ml-

liarde lei la bugetul statului, precum și a unui excedent de peste 300 milioane dolari la balanta comercială a României constituie succese importante în măsură să asigure înfăptuirea în continuare a Programului partidului de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Rezultatele înregistrate confirmă realismul și justetea politicii partidului, care aplică în mod creator adevărurile generale, legitățile socialismului, la condițiile istorice concrete ale României și la a cărei fundamentare un rol important îl are secretarul general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Plenara a evidențiat că succesele obținute flustrează elanul și abnegația cu care oamenii muncii de la orașe și sate — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, întregul popor au acționat în strînsă unitate, sub conducerea partidului, a secretarului său general, pentru înfăptuirea sarcinilor actualului plan cincinal, a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R.

Dînd o înaltă apreciere succesorilor deosebite obținute, Comitetul Central a apreciat că în anul 1981 se puteau obține rezultate și mai bune în toate domeniile de

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR :

PATRIA ÎȘI OMAGIAZĂ PREȘEDINTELE (pag. 3-5) ● Cinci reporteri într-o comună din Bărăgan (pag. 8-9) ● Principiul Stănășilă sau o nouă șansă în termodinamică (pag. 10) ● Prof. dr. Dumitru Burlui : „Nu sînt decît ce-am învățat să fiu” (pag. 11) ● Fănuș Neagu la 50 de ani (pag. 13) ● Dosarul manualelor școlare : limbile străine (pag. 19) ● GALA 500 A CENACLULUI „FLACĂRA” (pag. 28-31).

ANUL XXXI - Nr. 13 (1399) - Vineri 2 aprilie 1982

flacăra

Săptămînal editat de Frontul Democrației și Unității Socialiste

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român

(Urmare din pag. 1)

activitate, dacă o serie de unități și-ar fi îndeplinit mai bine sarcinile. În legătură cu aceasta, s-a subliniat faptul că nu în toate sectoarele s-a acționat, cu exigență și responsabilitate necesare, pentru aplicarea fermă a noului mecanism economico-financiar, pentru creșterea eficienței la toate locurile de muncă și îndeplinirea integrală a tuturor indicatorilor de plan.

Comitetul Central al P.C.R. a cerut guvernului, ministerelor, centralelor industriale și întreprinderilor să acționeze cu fermitate în vederea recuperării rămănelor în urmă și inițierii grabnice a tuturor neajunsurilor, prin organizarea superioară a muncii și a producției, folosirea integrală a capacităților de producție, a mașinilor și utilajelor din dotarea întreprinderilor. Plenara a stabilit ca obiectiv prioritar ridicarea nivelului calitativ al producției, creșterea eficienței economice, încadrarea tuturor unităților producătoare în normele de consum stabilite și reducerea continuă a consumului de energie și materii prime, perfecționarea și generalizarea tehnologiilor moderne, de mare randament și eficacitate, valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor re folosibile, reducerea continuă a cheltuielilor de producție. În vederea satisfacerii cerințelor de forță de muncă în toate sectoarele de activitate, plenara a stabilit ca guvernul să ia măsuri urgente pentru folosirea rațională, cât mai judicioasă a forțelor de muncă prin redistribuirea lor în funcție de nevoile economiei naționale și reducerea în continuare a personalului ne-productiv. O importanță deosebită s-a acordat sarcinilor ce revin ministerelor, centralelor și întreprinderilor pentru perfecționarea aplicării noului mecanism economico-financiar.

Comitetul Central al P.C.R. a cerut ministerelor, organelor centrale de sinteză, organelor și organizațiilor de partid să ia imediat toate măsurile necesare pentru a se asigura îndeplinirea integrală și în mod ritmic a tuturor sarcinilor de plan.

Plenara a aprobat măsurile adoptate de Comitetul Politic Executiv privind recuperarea integrală a nerealizărilor la export din anul trecut, la producția pentru care au existat contracte valorind circa 1 miliard de dolari. Trebuie să se facă totul pentru îmbunătățirea comerțului exterior, deosebi pentru creșterea exportului, în vederea realizării obiectivului stabilit de conducerea partidului și statului privind echilibrarea balanței de plăți și lichidarea datoriei externe.

Plenara și-a exprimat încrederea că întreaga noastră clasă muncitoare, țărâna, intelectualitatea, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, vor acționa și în viitor cu abnegație și energii sporite pentru realizarea exemplară a planului de producție pe anul în curs și pe întregul cincinal, asigurând astfel o bază tot mai temeinică pentru progresul neîntrerupt al economiei noastre naționale, pentru înflorirea continuă a patriei, pentru îmbunătățirea permanentă a calității vieții întregului popor.

2. Comitetul Central al P.C.R. a analizat și aprobat în unanimitate Raportul cu privire la realizarea programului energetic în cincinalul 1981-1985 și dezvoltarea bazei energetice a țării până în 1990.

Plenara a dat o înaltă apreciere contribuției hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea și fundamentarea întregii politici energetice a țării și a planurilor de dezvoltare în acest domeniu, care pornesc de la necesitatea de a asigura creșterea puternică și buna gospodărire a tuturor resurselor energetice în vederea progresului multilateral al economiei naționale, a sporirii continue a avuției socialiste și creșterii, pe această bază, a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Pornind de la cerințele economiei naționale și ținând cont de implicațiile crizei energetice mondiale, Comitetul Central al partidului a aprobat măsuri menite să asigure îndeplinirea neabătută a programului energetic, astfel încât, în linii generale, până în anul 1990 România să-și asigure o independență în ceea ce privește energia și combustibilii. Plenara a indicat să se acționeze pentru extinderea și perfecționarea sistemului electroenergetic național, devansarea realizării de centrale electrice pe cărbuni, valorificarea potențialului hidroenergetic, introducerea în balanța energetică a noilor resurse de energie și diminuarea folosirii hidrocarburilor. Până la sfârșitul acestui deceniu vor fi operate schimbări în structura puterilor instalate, extinzându-se construcția de centrale pe cărbune, de hidrocentrale, precum și utilizarea sporită a resurselor noi de energie. În domeniul energiei nucleare s-a hotărât accelerarea lucrărilor de construcție și amplificarea a puterii instalate în centralele nucleare-electrice. Pe aceste baze se va asigura creșterea producției de

energie electrică de la 74,1 miliarde kWh la 82,5 miliarde kWh în 1985 și la 110 miliarde kWh în 1990.

Plenara a adoptat, de asemenea, un ansamblu de măsuri vizând creșterea contribuției cercetării științifice și tehnologice la realizarea programului energetic, precum și pentru perfecționarea conducerii sectorului energetic și reducerea continuă a consumului de energie.

Plenara și-a exprimat convingerea că organele și organizațiile de partid vor face totul pentru a asigura unirea și mobilizarea largă a inițiativelor și eforturilor oamenilor muncii din toate ramurile economiei naționale care contribuie la dezvoltarea bazei energetice a țării — și în primul rând a puternicului detașament al minerilor și energeticienilor —, asigurând îndeplinirea exemplară a tuturor obiectivelor și prevederilor stabilite.

În legătură cu îndeplinirea programului energetic în cincinalul 1981-1985 și dezvoltarea bazei energetice a țării până în 1990, plenara a adoptat în unanimitate o hotărâre.

3. Comitetul Central al P.C.R. a examinat și aprobat, în unanimitate, Raportul privind rezultatele recensământului animalelor domestice, de la 1 februarie 1982, și unele măsuri pentru realizarea programului de întărire a autoconducerii și autoaprovizionării teritoriale, precum și asigurarea aprovizionării în bune condiții a populației.

Analizând rezultatele recensământului, plenara a subliniat că în anul 1981 s-a înregistrat o creștere importantă a efectivelor de animale, cu excepția bovinelor, aceasta constituind o dovadă grăitoare a justeții politicii partidului de dezvoltare și modernizare a agriculturii, în concordanță cu directivele Congresului al XII-lea al P.C.R. Sporirea efectivelor de animale și păsări a fost posibilă ca urmare a măsurilor și sprijinului acordate de partid și de stat în asigurarea condițiilor de creștere a animalelor și a cointeresei producătorilor agricoli.

Apreciind că în prezent agricultura noastră dispune de efective necesare realizării programelor privind autoconducerea și autoaprovizionarea teritorială, plenara a stabilit o serie de măsuri pentru realizarea în cele mai bune condiții a acestei sarcini economice importante, asigurându-se condițiile pentru realizarea unui consum corespunzător al întregii populații. Plenara a hotărât să se acorde în continuare cea mai mare atenție dezvoltării zootehnice, îmbunătățirii substanțiale a activității de creștere și reproducție a animalelor.

Plenara și-a exprimat convingerea că muncitorii din întreprinderile agricole de stat, țărâni cooperatori, specialiștii, producătorii individuali, toți lucrătorii din zootehnie vor acționa și pe viitor cu întreaga responsabilitate pentru îndeplinirea programelor privind sporirea efectivelor de animale la toate speciile, condiție esențială a creșterii veniturilor lor și, totodată, a satisfacerii cerințelor economiei naționale, a unei aprovizionări a populației.

Plenara a adoptat în unanimitate o hotărâre cu privire la unele măsuri pentru realizarea programului de autoconducere și autoaprovizionare teritorială a populației.

4. Comitetul Central al P.C.R. a analizat și aprobat, în unanimitate, Raportul cu privire la efectivul, compoziția și structura organizatorică a partidului la data de 31 decembrie 1981. La această dată, Partidul Comunist Român cuprindea în rândurile sale 3 150 812 membri de partid, cu 106 476 mai mulți decât la finele anului 1980. Din totalul membrilor de partid, 75,03 la sută își desfășoară activitatea în sfera producției materiale, din care 55,14 la sută provin din rindul clasei muncitoare. Faptul că 20,31 la sută din populația majoră a țării și 30,44 la sută din cea activă face parte din rândurile partidului demonstrează forța organizatorică a partidului, adreziunea deplină a întregului popor la politica sa internă și externă, unitatea lui indisolubilă în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai tubit fiu al națiunii noastre, personalitate proeminentă a vieții politice contemporane.

Plenara Comitetului Central a apreciat că, acționând în spiritul hotărârilor Congresului al XII-lea al partidului, al orientărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, comitetele județene, municipale, orașenești și comunale, organele și organizațiile de partid din întreprinderi instituții și unități agricole au desfășurat o susținută și intensă activitate politico-organizatorică pentru întărirea continuă a rindurilor partidului și creșterea rolului său de forță politică conducătoare a întregii societăți, pentru educația revoluționară a membrilor de partid, pentru ridicarea continuă a conștiinței socialiste a maseilor.

Plenara C.C. al P.C.R. a indicat comi-

tetelor județene, municipale, orașenești și comunale să acționeze în continuare pentru ridicarea la un nivel tot mai înalt a activității politice și organizatorice a tuturor organelor și organizațiilor de partid, pentru întărirea permanentă, în primul rând calitativă, a rindurilor partidului, asigurând acordarea înaltului titlu de comunist acelor oameni ai muncii care prin întreaga lor activitate dovedesc că luptă cu hotărâre pentru aplicarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

5. Comitetul Central al P.C.R. a examinat și aprobat, în unanimitate, Raportul cu privire la activitatea desfășurată în anul 1981 de către organele de partid, de stat și organizațiile de masă pentru îndeplinirea politicii de cadre a partidului. S-a evidențiat că, pe baza hotărârilor Congresului al XII-lea, a prevederilor Programului și Statutului partidului, în conformitate cu indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, organele de partid, organizațiile de masă, conducerile ministerelor și instituțiilor centrale au acționat consecvent în direcția perfecționării continue a muncii de selecționare, creștere și promovare a cadrelor care, în strânsă unitate cu masele largi de oameni ai muncii, militază cu fermitate pentru asigurarea progresului multilateral al României socialiste. A crescut ponderea muncitorilor în aparatul de partid și al organizațiilor de masă, compoziția, pe profesii și categorii sociale, a cadrelor de partid, de stat, ale organizațiilor de masă și din economie corespunzând concepției partidului privind rolul ce revine clasei muncitoare în societatea noastră, în strânsă unitate și colaborare deplină cu țărâna, intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii. A sporit, totodată, gradul de participare a femeilor la viața economică-socială și politică a țării, s-a manifestat o preocupare deosebită pentru promovarea în funcții de conducere a celor mai bune cadre din rindul naționalităților conlocuitoare, corespunzător structurii pe naționalități a populației, au fost create condiții pentru imbinarea armonioasă a experienței cadrelor mai vârstnice cu entuziasmul și puterea de muncă ale celor tinere.

Organele de partid, ministerele, centralele și întreprinderile industriale au acordat în același timp o atenție sporită pregătirii muncitorilor și specialiștilor necesari pentru realizarea planului de producție în industrie, agricultură, construcții, transporturi și celelalte sectoare de activitate. În anul 1981 au intrat în producție peste 380 000 muncitori calificați, 16 022 maștri și 37 000 absolvenți ai învățământului superior, din care peste 61 la sută ai facultăților cu profil tehnic.

Comitetul Central a stabilit un program de măsuri care să asigure perfecționarea continuă a muncii organelor de partid, de stat, a organizațiilor de masă și obștești pentru îndeplinirea neabătută a hotărârilor conducerii partidului, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu în domeniul politicii de cadre.

6. Plenara a analizat și aprobat în unanimitate Raportul privind activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii, adresate conducerii partidului, organelor locale de partid și organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, în anul 1981.

Plenara Comitetului Central a subliniat că prin scrisori și audiențe s-a realizat și în anul 1981 un amplu dialog între conducerea partidului, organele de partid și de stat, organizațiile de masă și obștești și masele largi de oameni ai muncii, s-au întărit și mai mult legăturile partidului cu poporul, s-a întărit democrația muncitorească, socialistă din țara noastră.

Prin scrisori și audiențe, cei ce muncesc și-au exprimat aprobarea deplină la politica internă și externă a partidului și statului nostru, precum și înalta apreciere față de îndeplinirile remarcabile obținute de poporul român, sub conducerea P.C.R., a secretarului său general, în opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Plenara a relevat însemnătatea deosebită a indicațiilor date de secretarul general al partidului, la plenara C.C. al P.C.R., din martie 1981, privind activitatea cu scrisorile și audiențele, care au avut un larg ecou în rindul maseilor de oameni ai muncii sporind preocuparea cetățenilor pentru respectarea legalității, a normelor eticii și echității socialiste și au dus la creșterea răspunderii organelor și organizațiilor de partid pentru conducerea directă a acestei activități.

Plenara a stabilit măsuri care să asigure îmbunătățirea organizării, conținutului și eficienței muncii în domeniul scrisorilor și audiențelor, determinând astfel atragerea tot mai largă a maseilor la conducerea lucrărilor obștești, la rezolvarea problemelor

concrete pe care le ridică viața, la dezvoltarea democrației socialiste, la întărirea unității dintre partid și popor.

7. Plenara a examinat Raportul privind activitatea internațională a partidului și statului în 1981 și principalele orientări în politica externă în anul 1982.

Aprobând întru totul activitatea internațională a partidului și statului, Comitetul Central a subliniat că ea s-a desfășurat în conformitate cu obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R., cu orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Plenara a dat o înaltă apreciere rolului hotărâtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu în elaborarea și în îndeplinirea politicii externe a partidului și statului, contribuției sale deosebite la promovarea cauzei desținderii, securității, păcii și colaborării internaționale, la realizarea idealurilor de libertate, independență și progres ale tuturor popoarelor. În condițiile complexe ale situației internaționale actuale, strălucite inițiativă și acțiunile, energice ale tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru dezarmare și pace s-au bucurat de adevărată și participarea entuziastă a întregii noastre națiuni, au avut un larg ecou internațional și au dat o puternică expresie solidarității cu forțele politice și opinia publică din Europa și din alte continente în lupta pentru dezarmare și în rindul pentru dezarmare nucleară, pentru salvarea dreptului popoarelor la viață, la dezvoltare liberă și independentă.

C.C. al P.C.R. a subliniat că, în realizarea obiectivelor politicii externe a partidului și statului nostru, o importanță deosebită au avut-o continuarea și intensificarea dialogului la nivelul cel mai înalt, materializat în întâlnirile și convorbirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu șefii de stat și de guvern, cu conducătorii de partide și mișcări de eliberare națională, cu alte personalități politice, reprezentanți ai vieții economice și culturale științifice din diverse țări.

Plenara a relevat cu satisfacție că Partidul Comunist Român a dezvoltat și diversificat relațiile de colaborare și solidaritate cu partidele comuniste și muncitorești, partidele socialiste și social-democrate, cu alte partide și forțe politice de guvernământ, organizații și mișcări de eliberare națională.

Comitetul Central a apreciat preocuparea constantă a Partidului Comunist Român, a Republicii Socialiste România de a pune pe prim plan întărirea prieteniei și colaborării cu toate statele socialiste, acordând, în acest cadru, o atenție deosebită relațiilor cu țările socialiste vecine, Partidul și statul nostru au consolidat, de asemenea, relațiile de colaborare și solidaritate cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate. Totodată, în spiritul coexistenței pașnice, România și-a extins relațiile cu țările capitaliste dezvoltate.

C.C. al P.C.R. a subliniat că România socialistă a acționat în anul 1981 cu fermitate pentru întărirea securității și cooperării în Europa, pentru dezvoltarea colaborării dintre țările balcanice, pentru oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune și retragerea celor existente, pentru înlăturarea completă a armelor nucleare de pe continentul european și începerea de negocieri în acest scop, pentru trecerea la măsuri de dezarmare în primul rind de dezarmare nucleară, pentru soluționarea prin mijloace pașnice a tuturor problemelor litigioase dintre state, pentru lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice mondiale.

Plenara a hotărât ca și în viitor activitatea internațională a partidului și statului să fie consacrată neabătut întăririi colaborării și solidarității cu forțele progresiste, democratice, antiimperialiste, cu toate popoarele, pentru a se imprimă un curs nou în viața internațională, spre desțindere, securitate, independență națională, dezarmare și colaborare, pentru triumful păcii și socialismului.

Plenara a hotărât să se intensifice acțiunile și manifestările consacrate păcii și dezarmării ale poporului nostru, concomitent cu manifestările altor popoare, în slujba acestei cauze nobile aceasta exprimând hotărârea României de a face totul pentru îndeplinirea năzuințelor celor mai arzătoare ale omenirii, pentru eliberarea tuturor națiunilor de pericolul unui război atomic nemicitor.

În legătură cu activitatea internațională a partidului și statului, plenara a adoptat în unanimitate o hotărâre.

În încheierea lucrărilor plenarei, întărită cu vîl și puternice aplauze, a luat cuvînt tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român.

lată momentul în care
cea mai acută conștiință revoluționară românească a zilelor noastre
primește investitura prezidențială și întreaga legitimitate națională!

NICOLAE CEAUȘESCU, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

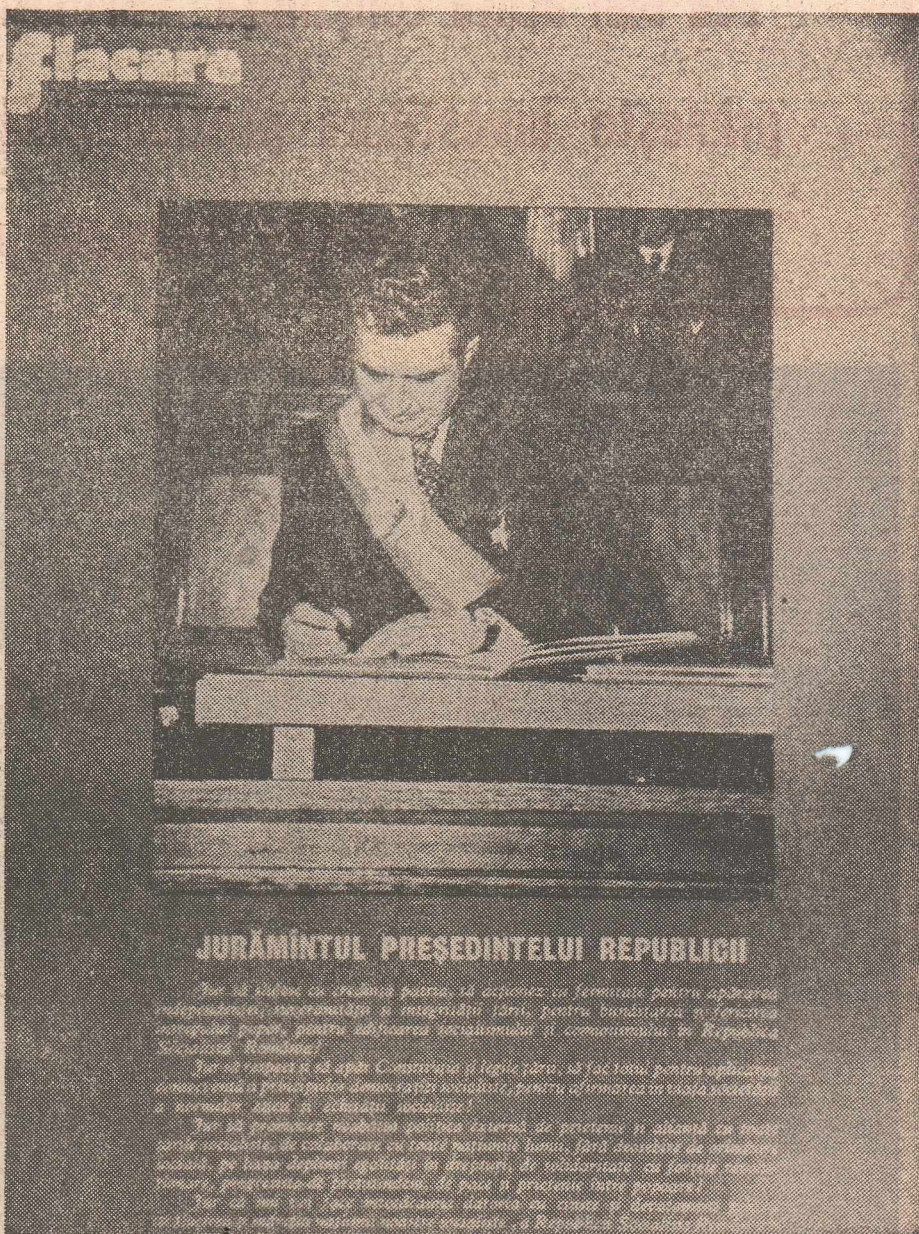

Țara își omagiază președintele

un tricolor pe o linie

Un tricolor pe o linie... Nicolae Ceaușescu... în funcția de secretar general al partidului...

JURĂMÎNTUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII

Jurăm în fața poporului român, în fața istoriei și în fața lumii, să fac tot ce este în puterea noastră pentru realizarea intereselor și aspirațiilor poporului român, pentru dezvoltarea socialismului și comunismului în România...

28 Martie

Sînt date care marchează destinul unei națiuni și care intră definitiv în conștiința publică. Pentru români, 24 Ianuarie, 9 Mai, 1 Decembrie, 23 August, 30 Decembrie — și am menționat, firește, doar cîteva, de mărimea întii — constituie adevărate pietre de hotar în istoria țării lor. Între aceste zile de referință se înscrie și 28 martie 1974. La acea dată, cuprinsă în decada vestirilor de bucurii, Marea Adunare Națională, îndeplinind prin votul ei voința întregii națiuni, l-a ales pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în cea mai înaltă demnitate în stat, președinte al României socialiste. Acest eveniment avea loc la jumătatea răstimpului de 17 ani de cînd primul bărbat al României, comunistul de omenie Nicolae Ceaușescu, a fost ales în funcția de secretar general al partidului.

În împrejurările de acum opt ani, avînd în vedere stadiul de dezvoltare la care ajunsese România pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, instituirea demnității prezidențiale devenise o necesitate obiectivă, dat fiind că funcția de președinte exprimă mai exact rolul pe care este chemat să-l joace cel ce se află la cîrma statului, în calitatea sa de exponent al națiunii, al intereselor ei de dezvoltare economico-socială, de afirmare liberă și independentă. Dar țara a beneficiat și de șansa deosebită de a avea în tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent om politic al epocii contemporane, personalitatea de excepție care să intrinească în cel mai înalt grad calitățile necesare exercitării funcției de președinte. În galeria marilor conducători care și-au pus amprenta genului lor în făurirea destinului neamului românesc, și în care se află figuri de legendă precum Burebista, Mircea, Alexandru, Ștefan, Mihai, Cuza, Bălcescu, numele tovarășului Nicolae Ceaușescu se înscrie cu demnitate și cinste.

Prin transpunerea în viață a concepției unitare și cuprinzătoare a președintelui țării, în cadrul căreia se disting principiul aplicării creatoare a socialismului științific la condițiile concrete din țara noastră și ținînd cont de tradițiile care ne sînt proprii, precum și conceptul existenței tuturor condițiilor necesare construcției socialiste și comuniste în România, în scurta perioadă care a trecut de la 28 martie 1974 și pînă în prezent, au prins contur cele mai grandioase proiecte și s-au înregistrat cele mai mari și mai spectaculoase împliniri ale poporului nostru. S-au dezvoltat puternic forțele de producție — în industrie, agricultură, în celelalte ramuri productive ale economiei naționale —, s-au perfecționat relațiile de producție, s-a dezvoltat și adîncit democrația socialistă, au cunoscut

Din dacică iubire s-a născut

**Din dacică iubire s-a născut
Purtînd în suflet doina și izvorul
Și-n legea strămoșească a crescut.
Așa ne e : român conducătorul !**

**Cumplete suferinți l-au încercat
Și ploaia care-ntunecă ogorul
Dar niciodată nu s-a închinat.
Așa ne e : viteaz conducătorul !**

**În fruntea țării fiul de străbuni
Ne poartă năzuințele și dorul
Că-i om din rîndul oamenilor buni.
Așa ne e : ales conducătorul !**

**O lume-i cîntă visurile azi
Căci lumii îi slujește viitorul
Catarg al țării codrilor de brazi.
Așa ne e : iubit conducătorul !**

DORIN BALANOIU ■
muncitor, Ineu

o înflorire fără precedent știința, literatura, arta, a crescut constant calitatea vieții oamenilor, s-a ridicat nivelul lor de trai material și spiritual. În același timp, prin neobosită activitate internațională a președintelui ei, care s-a impus pe arena politică mondială ca o puternică și strălucită personalitate a timpului nostru, România a adus o contribuție esențială la reluarea destinderii, la apărarea păcii, la promovarea înțelegerii și colaborării între toate statele, la instituirea unei noi ordini economice, a unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Alegerea președintelui României în persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu, eveniment ce s-a petrecut întia oară la 28 martie 1974, s-a repetat, cu aceeași unanimitate și în aceeași atmosferă de entuziasm, în 1975 și în 1980. Iar astăzi, cînd întreaga țară aduce un fierbinte omagiu celui mai iubit fiu al său, președintele Nicolae Ceaușescu, pentru admirabila sa pildă de eroism, de dăruire și abnegație revoluționară, pentru munca sa neobosită și dragostea nemărginită față de România și față de poporul nostru, pentru slujirea devotată a operei de făurire a socialismului și comunismului pe pămîntul românesc, a cauzei păcii în întreaga lume, oamenii muncii își exprimă încă o dată hotărîrea de neclintit de a-și urma neabătut președintele, de a se dăruir cu trup și suflet împlinirii sarcinilor stabilite de ultimul congres al partidului, a prevederilor actualului cincinal. Iar în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în cea mai înaltă funcție din stat, poporul român vede suprema cheazăie a împlinirii tuturor idealurilor și aspirațiilor sale.

Prof. univ. dr. ILIE VADUVA ■
rectorul Academiei de Studii Economice

și în eroica Vale a Jiului. În prietenii noștri minerii, cei ce ne trimit cărbunele cocsificabil, această adevărată piine a furnalelor hunedorene. L-am reîntîlnit apoi în marile forumuri ale comunistilor români, la lucrările Congreselor al X-lea, al XI-lea și al XII-lea, cînd cuvîntă-le sale au definitivat marile obiective ale luptei pentru o Românie mai bogată și mai puternică. L-am reîntîlnit, firește, și cu prilejul celor două Congrese ale Consiliului Național al Oamenilor Muncii, cînd, cu clarviziunea care-l caracterizează și cu care ne-a obișnuit, a precizat rolul de prim-plan pe care îl au muncitorii în actuala etapă de dezvoltare a României socialiste. L-am simțit, de fiecare dată, ca pe un adevărat OM și aș dori ca acest cuvînt să fie scris, în ceea ce-l privește pe dinsul, cu litere mari. Un adevărat OM a cărui viață, animată de un fierbinte patos revoluționar, a fost închinată, pe de-a-ntregul, țării noastre. Omagierea împlinirii celor 8 ani de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de președinte al Republicii Socialiste România o consider, totodată, o sărbătoare a noastră, a tuturor.

NICOLAE MĂRCULESCU ■
maistru fumalist,
Erou al Muncii Socialiste

Fierbinte patos revoluționar

Acum, cînd țara întreagă omagiază împlinirea a 8 ani de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de președinte al Republicii Socialiste România, îmi face o deosebită plăcere să trec în revistă nu numai momentele în care am avut prilejul de a mă afla față în față cu marele fiu al Patriei, făuritorul istoriei contemporane a României, cît și gîndurile și sentimentele ce m-au încercat în acele momente. Întimplarea dacă pot numi astfel aprecierea ce s-a dat muncii mele de-o viață, a făcut ca prima mea întîlnire cu tovarășul Nicolae Ceaușescu să aibă loc într-un moment de mare însemnătate pentru mine, momentul în care mi-a fost înmînat titlul de Erou al Muncii Socialiste. Emoțiile ce m-au încercat în acea clipă le-am mărturisit și le-am întors pe aproape toate fețele, dar nu cred să le fi putut desluși pînă la capăt. Mereu mă întorc, în timp, la acea zi de 8 noiembrie 1971, cînd, înmîindu-mi înalta distincție, mi-a strîns mîna și m-a învăluit cu o privire părintească. O privire pur și simplu părintească.

M-am mai aflat, apoi, în preajma din-sului, cu prilejul celor două vizite de lucru pe care le-a efectuat în județul Hunedoara

Cîntec părintelui țării

**Iubit bărbat frumos ca un poem
Azi țara-ți știe gîndul și țaria
În ochii tăi e veșnic un indemn
Și-un zbor ce-naripează România**

**Sub fruntea ta cresc visele străbune
Și tot acolo pacea-și are casă
Iubit bărbat azi te cunoaște-o lume
Și gîndul tău e faptă luminoasă**

**Acum cînd anii îți brodează tîmpla
Noi toți avem un singur gînd
Și îți urăm să veșnicești atîta
Cît veșnicesc Carpații pe Pămînt**

CHIRIAC SAMOILĂ ■
muncitor, Birlad

Țara își omagiază președintele

**Promotor clarvăzător,
înțelept și îndrăzneț,
al noului**

Construcția socialistă, întemeiată axiomatic pe concepția materialist-dialectică și istorică, are o arhitectură și o dinamică esențialmente științifică. În consecință, rolul științei în această construcție este acela al unui factor determinant în simbioză cu tehnologia. De aceea, revoluția tehnico-științifică a epocii contemporane este motorul care integrează și stimulează știința și tehnologia în construcția socialistă.

Țara noastră, angrenată cu toate forțele potențialului său uman și material în această construcție, are deosebitul privilegiu de a se dezvolta sub conducerea fermă și inspirată a președintelui ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, investit cu această demnitate prin voința unanimă a Marii Adunări Naționale acum 8 ani, încununată cu o nouă și desăvârșită răspundere pe secretarul general al partidului.

Privilegiul de care se bucură poporul nostru este de a fi condus de un promotor clarvăzător, înțelept și îndrăzneț, al noului în toate actele de conducere a politicii noastre interne și externe, sociale și economice, culturale și științifice.

Sub conducerea sa, știința și tehnologia au fost promovate la rangul pe care trebuie să-l aibă în revoluția tehnico-științifică pentru a fi rodnice, de bunăstare și progres. Începând cu Congresul al IX-lea al partidului, fiecare dintre congresele următoare au adus o afirmare din ce în ce mai categorică a rolului științei și tehnologiei în construcția socialistă

Ceaușescu—România

**Celui ales să fie
în fruntea țării noastre
noi i-am dăruit munții
cu piscuri înalte și-albastre**

**Celui ales să fie
nădejdea noastră pururi vie
noi toți i-am dăruit
un nume simplă : România**

**Celui ales să fie
curat și-nalt ca o văpaie
noi toți i-am dăruit
un nume : Ceaușescu Nicolae**

DUMITRU ANGHEL ■

multilateral dezvoltată pe care o înfăptuim cu perseverență, avint și hotărâre.

Această afirmare este voința și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu, și este statuată cu valoare de concepție multilaterală și atotcuprinzătoare în Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și direcțiile principale de dezvoltare pînă în anul 2000. Acest Program-directivă precizează cu o rigoare și o logică științifică structura de sistem dinamic a activităților științifice și tehnologice, cu conexiuni directe și inverse care emoționează și stimulează pe cercetătorul științific, arătându-i calea spre realizări de prestigiu și de prețioasă utilitate pentru progresul economic și social al patriei, dar, în același timp, și pentru prestigiul științei și tehnologiei la nivelul cerințelor actuale ale revoluției tehnico-științifice.

Noul în știință este intrinsec legat de noul în învățămînt. Principiul integrării învățămîntului cu cercetarea și producția este, de asemenea, izvorit din concepția președintelui țării și se ridică la rangul

de axlomă a funcționalității sistemului știință-tehnologie, producție materială și spirituală.

Promotor al noului, tovarășul Nicolae Ceaușescu este promotor al noului global, al construcției socialiste multilateral dezvoltate, în viziunea desăvârșirii și a înaintării țării spre comunism, operă de asemenea de concepție științifică, luminoasă, profundă.

Acad. NICOLAE TEODORESCU ■

La izvoarele unui proces dinamic și ireversibil

Știința românească modernă datorează tovarășului Nicolae Ceaușescu, concepției sale teoretice, îndrumărilor și recomandărilor sale nemijlocite, marea și permanentă ei ascensiune, spiritul emulativ și structura sa complexă, precum și împletirea ei strinsă cu învățămîntul și producția. Sint aproape 17 ani de cînd potrivit unui program riguros și realist, în vastul laborator al științei românești — prin aportul determinant al secretarului general al partidului — cuvintele de ordine sint temeritatea, competența, inițiativa, disciplina, lupta ireconciliabilă împotriva rutinei, conservatorismului și automulțumirii. La izvoarele acestui proces dinamic și irever-

sibil se află, fără îndoială, eliberarea gândirii omului de știință din strînsă dogmatismului, fructificarea întregului potențial creator al sutelor de mii de inventatori și inovatori, afirmarea cu precădere a noului, motorul și miezul dialectic al devenirii noastre.

Sint mai bine de două decenii și jumătate de cînd cercetarea științifică fundamentală și aplicativă — conform Programului Partidului Comunist Român și prin indicațiile exprese ale secretarului său general — se situează în avangarda progresului multilateral. Potrivit acestor teze dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție solicită simultan încorporarea celor mai noi cuceriri tehnico-științifice, ele fiind considerate elemente hotărîtoare ale unei acțiuni eficiente, transformatoare, asupra naturii și societății. În lumina acestei concepții revoluționare, elaborate prin grija atentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, și în plin proces al revoluției tehnico-științifice, principiul unității dintre teorie și practică determină, în cadrul unei înțelegeri profunde și originale, și statutul social al științei și învățămîntului, reconsiderate prin prisma interferenței lor organice cu producția materială, cu viața socială în general. În acest larg context se afirmă și activitatea de cercetare a universității noastre, activitate legată orga-

nic de nevoile învățămîntului și de cele ale producției. Iată cîteva exemple de ultimă oră : prin cercetări experimentale de laborator a fost elaborată fabricarea tuburilor termice de temperaturi joase și a fost proiectată o tehnologie simplificată pentru fabricarea tuburilor termice de temperaturi înalte ; a fost realizat de asemenea un sistem de poziționare a electrozilor la cutoarele electrice cu arc din topitorii. Mai notăm realizarea unui convertizor static de medie frecvență pentru încălzirea prin inducție, proiectarea și executarea unui sistem pentru uscarea diferitelor produse prin folosirea gazelor arse de la centralele termice.

Sint cîteva din realizările colectivului nostru de studenți și cadre didactice, înfăptuiri ce vin să înfrigească patrimoniul de valori științifice și culturale ale țării, această vastă operă de creație și creativitate în care recunoaștem în permanentă pilduitoarea exemplu al tovarășului Nicolae Ceaușescu, spiritul său novator și gândirea sa suplă, originală și îndrăzneată, energia sa revoluționară a cărei combustie este patriotismul fierbinte, devotamentul nemărginit și luminat față de cauza socialismului și comunismului în țara noastră.

Prof. dr. FLOREA DUDIȚĂ ■
rector al Universității din Brașov

Simbătă, 27 martie, martor ocular la străpungerea galeriei de aducțiune Tău-Șugag

Încerc să mă gândesc în altă parte. Rind pe rind, glasurile minerilor mă auză că am ajuns. Cobor și mă alătur șefului de brigadă Spălățuc Mihai, minerilor Voican Ion, Clorbă Grigore, Oprea Radu, Ion Nicolae, fraților Toma Clement și Nicolae și Andrei K. Gheorghie, Ghiorghe Petre, Drughi Gh., ing. Georgescu Stelian, șef lot aducțiune Șugag și altora. Trebuie să așteptăm câteva minute pe cei ce au pornit din amonte și, pe măsură ce ele trec, se lasă o liniște apăsătoare întreruptă doar de zgomotul bețelor de chibrit, scăpărâte pe caștran, bețe ce nu mai conțin să aprindă țigări, țigări care încearcă zadarnic să calmeze minunata neliniște din sufletele

noastre. De departe se aud din ce în ce mai tari și mai multe voci, cineva ne asigură, „ei sint”. Toată lumea privește cu nerăbdare spre jumătatea de perete din rocă care mai acoperă cu înălțimea lui dezordonată o parte din galerie. Încet, încet, galeria devine insuficient de lată pentru a putea cuprinde pe cei ce doresc să formeze primul rind, și în acest fel se înaintează cu pioșenie. Vulturii adincurilor se opresc la cițiva pași cînd, de partea cealaltă, apar primele căști, primele siluete. Oamenii încearcă să se recunoască și din piepturile lor puternice se eliberează strigăte de urale și bucurie. Trec prașul musafirii din amonte ajutați de miini întinse: sint primiți cu

îmbrățișări simple și calde. Șeful de brigadă Tac Ioan, minerii Rădoi Constantin, Buburuz Constantin, Cristescu Octavian, șeful de lot ing. Teselius Simion, dir. grup de șantier Dorin Găbudean, primul secretar al județului Alba, Nicolae Hurbean, secretarul comitetului județean Alba al P.C.R., Octavian Feneșan — directorul trustului de construcții hidrotehnice București, Sălăjan Gheorghe, șeful de lot Țilea Arcadie, șef lot Georgescu Stelian, Victor Drașovean — secretarul comitetului de partid al grupului de șantier, președintele C.O.M. și alți mineri.

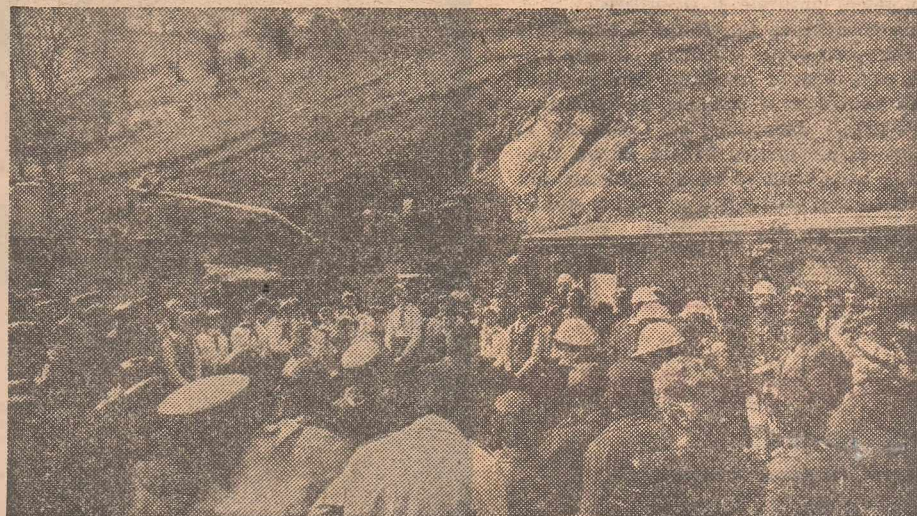
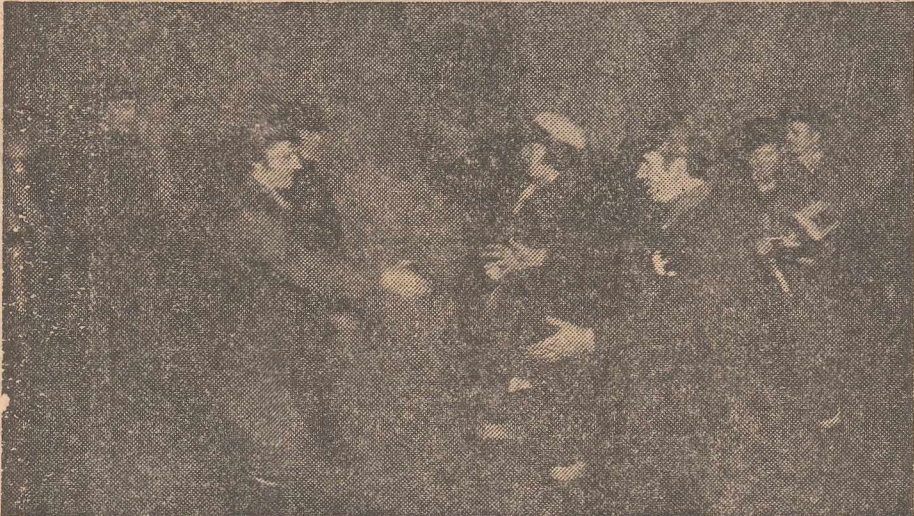
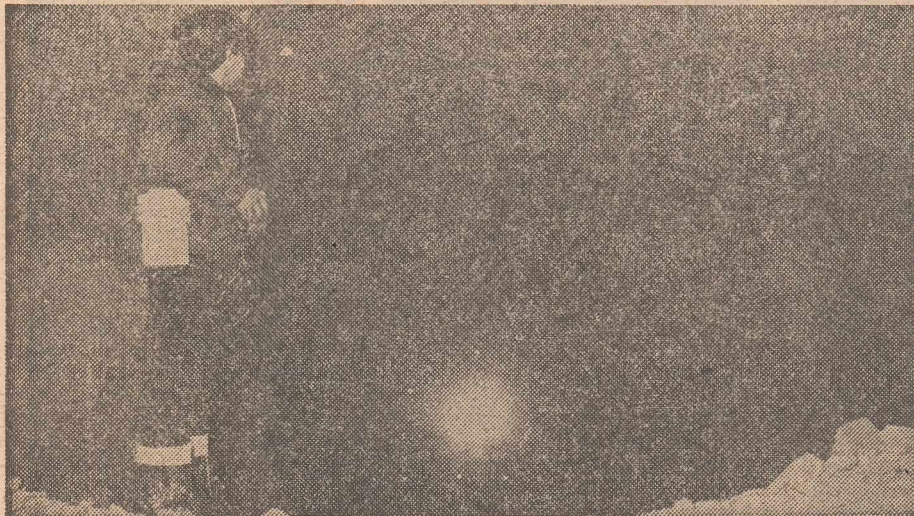
Generosul entuziasm oferă o altă surpriză bravilor mineri la ieșirea din galerie unde au fost așteptați de pionieri ai școlii generale Șugag, șoimi ai patriei, uteciști, care au oferit cite o floare, o cravată, și multe, multe felicitări.

Străpungerea acestei galerii principale de aducțiune care are o lungime totală de 8 200 m, îmi spune Victor Drașovean, secretar de partid al grupului de șantier face legătura între lacul Tău și hidrocentrala subterană Șugag, cu o putere instalată de 150 MW. Hidrocentrala subterană de la Șugag, a doua de pe valea Sebeșu-

lui, va fi racordată la sistemul energetic național ca și prima, cea de la Gilceag care a produs deja 200 milioane kWh energie electrică. Iar într-o primă etapă vom dispune de o putere instalată de 346 MW.

Munca noastră, de zi cu zi materializată în obiectivele hidroenergetice ce prind contur și viață treptat, aici pe valea Sebeșului, vă rog să o considerați ca un răspuns al nostru, mineri și hidroenergeticieni, la importante sarcini ce ne revin prin prevederile Congresului al XII-lea al partidului, la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu de a aduce România socialistă, în perioada cea mai scurtă, în stadiul de țară independentă și din punct de vedere energetic. Hotărârile adoptate de recenta ședință a Comitetului Politic Executiv referitoare la creșterea potențialului energetic al țării sint pentru cei care realizează această bijuterie a hidrotehnicii românești un imbold permanent în activitatea noastră. Ne vom face datoria cit se poate mai bine.

MIRCEA HUDEK

Bucureștiul își asigură, în tot mai mare măsură, hrana

● **Interviu cu tovarășul GHEORGHE ISTRATE, prim-secretar al Comitetului de partid al Sectorului agricol Ilfov.**

— V-am găsit greu, tovarășe prim-secretar, lucru lesne de înțeles dacă ținem seama de faptul că sîntezi în plină campanie agricolă. Dar avem astfel prilejul de a vă întreba, chiar din debutul acestui interviu, care este situația la zi a lucrărilor agricole din sectorul dumneavoastră?

— Trebuie mai întîi să precizez că actuala campanie a fost bine pregătită de lucrările din toamnă, atunci cînd am reușit să arăm întreaga suprafață la timp, un accent deosebit punîndu-se pe calitatea arăturii, pe adîncimea ei. Încheind la timp, mai multe dintre formațiunile noastre de tractoare au putut ajuta și citeva unități din județele Ialomița și Călărași, dar vreau să menționez că n-am uitat nici loturile personale ale membrilor operatori din sectorul nostru, cu mici excepții și ele fiind arate în întregime. În ceea ce privește campania de primăvară, raportăm încheierea tuturor însămînțărilor din epoca I, concretizate în însămînțarea a 750 hectare de sfeclă de zahăr, 1 012 ha sfeclă furajeră, 2 800 ha lucernă, 1 200 ha borceaș, 500 ha ovăz, 125 ha mazăre boabe și 3 500 ha legume — adică totalul suprafețelor prevăzute la fiecare cultură. În momentul de față toate unitățile au trecut la însămînțarea florii soarelui, urmînd ca tot în timp optim, mai exact doar în citeva zile, să încheiem lucrarea pe toată suprafața planificată, adică pe 4 376 de hectare. Vreau să mai spun că noi am reușit să fertilizăm aproape toată suprafața însămînțată cu griu cu îngrășăminte pe bază de azot, iar așa cum arată culturile în momentul de față, inclusiv densitatea lor, avem garanția obținerii unor recolte foarte bune în vară. Odată cu creșterea temperaturii solului vom declanșa însămînțarea porumbului, unitățile noastre fiind bine

pregătite cu semințe, mașini și utilajele necesare. Sint așadar asigurate toate condițiile pentru ca și această lucrare să se încheie pînă la 20 aprilie, așa cum dealtfel a indicat secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Tovarășe prim-secretar, acum doi ani revista noastră a inițiat o campanie pe care am intitulat-o „Centura agricolă a Capitalei”. Spunem acest lucru nu pentru a ne lăuda cu un fapt pe care serisul nostru, litera tipărită, îl atestă ei pentru că multe din problemele sesizate de noi și legate de auto-aprovizionarea Capitalei și-au găsit o cale de rezolvare în cadrul legiferat în februarie anul trecut prin înaltul Decret prezidențial. Așadar, vă rugăm să ne spuneți cum s-au materializat, în cadrul organizatoric acum existent, eforturile pentru continua îmbunătățire a aprovizionării populației?

— Referindu-mă mai întîi la cadrul organizatoric propriu-zis, ar fi bine de știut că pe raza Sectorului agricol Ilfov se găsesc 29 de comune și orașul Buftea, în care locuiesc 265 000 de oameni, sau, dacă vreți, 75 000 de familii. Tot aici funcționează un număr de 33 de cooperative agricole de producție, trei asociații zootehnice și una horticolă, patru I.A.S.-uri și șase S.M.A.-uri, toate grupate în șase Consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste. Avem, de asemenea, 25 de întreprinderi cu grad republican, care realizează o producție-marfă industrială de peste 5,5 miliarde lei anual. Obiectivele prioritare ale sectorului, stabilite de însuși tovarășul Nicolae Ceaușescu, care acordă o mare atenție agriculturii ce se desfășoară împrejurul Bucureștilui, sint legate de aprovizionarea într-o măsură tot mai mare a necesarului de legume și produse animale pentru cetățenii Capitalei. În fapt, ponderea noastră în aprovizionarea Bucureștilui e acum de 45 la sută din necesarul de legume, 36 la sută din cel de ouă, 18 la sută din cel de carne și

9 la sută din cel de lapte — însă ea urmează să crească în anii care vin. Chiar dacă n-am să amintesc de vechea organizare teritorială, tot trebuie să spun că noi am moștenit o situație deloc înfloritoare, multe terenuri degradate sau cu accentuat exces de umiditate, o bază materială zootehnică nemodernizată și o anumită stare de delăsare din partea unor factori de conducere locali. La unele unități C.A.P., vă rog să n-o luați în glumă, în locul indicatorului cantității de lapte pe cap de vacă furajată se ajunsese la „indicatorul” de 3 vaci pentru un litru de lapte! Aș aminti aici că în planul nostru pentru anul în curs prevedem realizarea unei medii pe total sector de 2 540 litri pe cap de vacă furajată.

— Spuneți-ne ceva despre eforturile pe care le face organizația de partid pe care o conduceți, ca și dumneavoastră personal.

— Mi-e greu să mă pronunț în ceea ce mă privește. Important este că atît eu, cit și întreaga organizație de partid a sectorului am înțeles că agricultura este o activitate cu foc continuu și ne străduim să-i mobilizăm în același mod pe toți factorii din conducerea locală. Nu mai sintem de mult de acord cu primarii care lăsau întreaga activitate din agricultură pe umerii celor de la C.A.P., așteptînd doar raportul anual. Acum, orientarea lor prioritară trebuie să fie spre agricultură, spre realizarea sarcinilor de plan și vă rog să mă credeți că nu întîmplător la noile alegeri din cele 60 de cadre din conducerea locală sau din C.A.P.-uri aproape jumătate au fost înlocuite... Am făcut și vom face în continuare eforturi însemnate pentru modernizarea bazei materiale din zootehnie, iar la instruirea pe care am organizat-o cu cadrele de conducere din sector, inclusiv cele din unitățile agricole, am prezentat un film documentar în care erau surprinse multiple aspecte vii din mai multe sectoare zootehnice ale noastre. Oamenii au văzut așadar cu ochii lor care e situația reală, lucru care i-a convins mai mult decît oricare referat. Știm că avem mari posibilități, știm că aproape jumătate din cooperativele agricole au încă datorii la stat și că trebuie să schimbăm multe lucruri. Dar avem și satisfacții, fiindcă am reușit să creștem, de pildă, de la 46 de litri de lapte, în ianuarie anul trecut, la 208 litri

pe cap de vacă furajată, în aceeași lună a anului acesta. Am început să dăm și o nouă față satelor, convingînd că ordinea începe din șanțul rigolei și merge pînă în curțile tuturor cetățenilor.

— Foarte aproape de dumneavoastră, mai exact la 22 km de sediul de la Balotești, pulsează viața unui gigant de peste două milioane de locuitori. Ce alte legături se află între Capitală și „al șaptelea sector” al ei, cum i se mai spune Sectorului agricol Ilfov?

— În primul rînd trebuie să menționăm permanenta îndrumare și permanentul sprijin al Comitetului municipal de partid ca și ajutorul celorlalte sectoare și multor întreprinderi ale Bucureștilui. Apoi, să nu uităm că un număr de peste 65 000 de cetățeni care domiciliază pe raza sectorului sint navetiști spre unitățile industriale ale Capitalei. Vreau să amintesc aici că peste jumătate dintre ei am reușit să-i aducem să muncească și în cadrul cooperativei agricole, primînd în acord global colectiv un anume lot sau cultură. Acești oameni sint astfel nu numai consumatori, ci și producători, oameni ai pămîntului și ai industriei totodată. Pe de altă parte aș dori să subliniez un fenomen interesant, anume că tot mai mulți cetățeni, ca și unități economice bucurestene avînd consumuri colective, solicită o bucată de pămînt pe raza sectorului nostru, pe care să o muncească iar roadele să le împartă cu unitatea agricolă. Astfel, noi am repartizat deja peste 250 de hectare de terenuri, multe dintre ele intravilane, care pînă acum nu erau cultivate în nici un fel. Pe ele vor crește cu prioritate legume și furaje, în vederea sporirii efectivelor de animale, păsări, iepuri de casă, porumbel și așa mai departe, în conformitate cu ultimele indicații la nivel central. E așadar de reținut că interesul tot mai mare care i se acordă muncii pămîntului, agriculturii în general, nu mai este numai al nostru, al organizațiilor și unităților de profil, ci și al cetățeanului de rînd, aș spune pînă și al bucureșteanului. Lucru care, să fim sinceri, nu se întîmpla acum citiva vreme...

DUMITRU GRAUR

Mor copacii Cișmegiului

Ici, colo, în Cimpia Română au mai rămas crîmpeie din vestitul codru al Vlăsiei care se întindea de la Ploiești și pînă aproape de Giurgiu. Cînd poate cu sute de ani în urmă, ciobanii în trecere cu oile lor prin lăstărișurile de pe lângă apa Dimboviței și a Bucureștioarei, către bălțile Dunării, pentru ca să-și construiască loc de hodină, trebuiau să se așeze pe caznă mare făcîndu-și loc prin desîșul pădurii cu topoarele sau cu altă ceva ce aveau la îndemînă.

De atunci pierind această pădure pentru ca să facă loc crașului în care văcuim, a rămas în mijlocul ei mîndreața de grădină despre care cronicile spun că a fost pădurea lui Dura neguțătorul și că reci și pote năvăleau afară către apa Bucureștioarei care se scurgea în Dimbovița pe lângă staniștea boieroaicei Ilina Cantacuzino fiica lui Radu Șerban. Sus pe marginea unei rișe își construiseră arătătoare mai marele peste cișmele chiar pe ulița la capătul căreia domnița Ralu își făurise un teatru din dușamele că de atunci acestei frumoase grădini a Bucureștiului i s-a zis Cișmegiu.

Și cite nu văzuseră copacii frumoasele noastre grădini: de la hirtoșul lui Zdrelea săpat sub un dimb ce da către schitul lui Măgură, de unde noaptea pleca cu haiducii săi pe la casele boierilor pe care îi hăcuia și de viață și de bani, pînă mai aproape de zilele noastre cînd mulțime de muncitori își serbau primul armîden la iarbă verde și unde I.C. Frimu le vorbea cu atîta tîlc și cu atîta dorință de bine, ca mai tîrziu vioara lui Petrică Moțoi starostele lăutarilor despre care se spune că refuzînd să-și cînte unui baron vienez un ceardaș acesta i-a sfărîmat vioara pe care a aruncat-o în apa Cișmegiului. Și toată noaptea taraful lui Moțoi a răscolît lacul ca tocmal către ziua unu din ei s-o găscască înțepenită în rădăcina unei sălci bătrîne.

A plîns celebrul lăutar pe ruinele care-i se aduseseră din fundul lacului și a

încercat cu firavele lui cunoștințe s-o dichisească bucățică cu bucățică dar nu a reușit mai nimic. A trebuit s-o trimită în îndepărtata Viană la un celebru lăutar italian stabilit acolo încă de la sfîrșitul veacului trecut care a lioit-o așa de bine și-a vopsit-o așa de frumos că melodiile scoase din strunele ei aminteau de cele din Cremona.

Cu timpul, pădurea Cișmegiului cu copacii ei mindri a început să se rărească aplecîndu-se către rădăcini și nimeni din cel puși s-o dichisească nu au stors o lacrimă în vîgăunile care aminteau că acolo fusese un străjer din bătrînul codru al Vlăsiei.

Cu cîțiva ani în urmă, cel mai mare dintre ei care făcea umbră monumentului eroilor francezi și-a împlîtit crengile pe după o pală puternică de vînt și icnînd din răsputeri a căzut în lungul aleii prinzînd sub fălăzuirea zvîcnetului său trei tineri studenți care și-au sfărîmat trupurile de încrîngăturile în care fuseseră prinși, că multe luni de spîital le-au trebuit pentru a-și orîndui fața și oasele zdrobite de atîtea lovituri, iar mai lingă tulpină, stînd pe o bancă, un bătrînul cu fiica sa au pierit de parcă toată pădurea Vlăsiei căzuse peste ei.

Nici unuia mai subred sau mai găvînit nu i-a venit căreva în ajutor. A trebuit ca în octombrie anul trecut în fața restaurantului Monte Carlo unde se aduna mai în fiecare după-amiază breasla lăutarilor pentru a-și rostui treburile făcîndu-se schimb de instrumentiști sau de cîntece noi, sau vechi, să pîrie din creasta norilor ceva asurzitor și să cadă peste capetele lor viriul unui platan care a zdrobit ceața unuia dintre ei care tocmai încerca un cîntec de demult: „Bucură-te mănăstire, că ce mindră floare-ți vine“.

Nu s-au încercuit coroanele cu zale de fier precum teul lui Eminescu la Copou, nu s-au plantat pe lingă tulpini pînteni de beton, ci au pus topoarele și beschiile

în funcțiune dînd la pămînt ce era putred și nu era putred, rămînînd în picioare cîțiva pe care-i poți număra pe degete.

Lingă ultimul sipot din care vara pe arșiță trecătorii își răcoresc sufletele, erau doi stejari bătrîni. De teama joagărelor și a topoarelor, pe o furtună puternică s-au îmbrățișat și au năboit către oamenii care se odîhnneau pe scaune și priveau înspăimîntați la crengile care își căutau frunzele pe aleile umede de ploaie.

Nu le vine nimeni în ajutor. În locul lor se înfig în pămînt betisoare firave de platan și de jugastru cu gîndul că peste o sută, două de ani vor crește mari și vor înlocui pe cei a căror viață n-au fost capabili s-o îngrijească!

Mor copacii Cișmegiului!

Haideți să le venim în ajutor!

TUDOR ȘTEFANESCU

Fotografii de ELENA GHERA

— Este un fapt straniu în învățămîntul nostru superior — observă academicianul Radu Voinea. Mai toate analizele cerute de ministere se referă la rezultatele slabe, adică la studenții mediocri, la promovabilitate. Politehnica este mereu întrebăată de ce la cutare materie au căzut atîți și atîți studenți, de ce nu sint mai mulți integraliști etc. Asemenea întrebări și preocupări sint perfect normale și nu este absolut nimic de criticat. Dar iată, la studenții deosebit de valoroși prea puțin se gîndesc, ei apar mai mult incluși în statisticile de genul „70% din promovați au avut medii între 7 și 10“. Noi însă nu-i urmărim și nu-i ajutăm suficient, fiindcă nu dispunem de timpul material și poate nici de un cadru mai adecvat lor. Desigur, în ultimii ani s-a făcut cite ceva pentru ei, în special pe linia cercurilor științifice studențești s-au organizat sesiuni de comunicări științifice; cei din anii IV și V sint antrenăți în rezolvarea unor probleme tehnice concrete alături de cadrele didactice. Și totuși, afirm în temeiul unei destul de îndelungate experiențe că nu facem nici pe departe ceea ce ar trebui pentru studenții buni și foarte buni, valorile de mîine. Ei ocupă, totuși, un loc aparte, căci vor duce mai departe făclia științei și tehnicii românești. Studenții nu sint o masă amorfă, nu trebuie priviți doar prin prisma statisticii, ci a unei personalități în devenire.

Valorile se nasc din valori, iată un truism care merită, totuși, reamintit. Nu mă gîndesc numai la inginerie, ci și la medicină și în general la orice activitate umană. Și nu cunosc o îndatorire mai nobilă pentru un maestru decît ca să formeze pe maestrul de mîine. Îmi spunea odată profesorul universitar Marcela Pitîș: „Cînd ești stea, luminezi în orice condiții; cînd ești felinar și vrei să luminezi trebuie să faci intunerice în jurul tău“. Din cauza unor reglementări prea rigide, riscăm însă ca maestrul nostru — și ei nu sint cu mîile... — să nu-și poată da, sub acest aspect, măsura tuturor posibilităților. Îmi mărturisesc profesorul universitar Ion Juvara că ar fi putut forma un număr mult mai mare de chirurghi dacă

n-ar fi fost limitat de o normare lipsită de elasticitate. Or, practic nu există mare chirurg care să nu-și datoreze poziția de azi unui maestru. De la el și nu numai din cărți înveți meserie, tratatele îți spun totul despre boli, dar în viață nu întîlnești niciodată boli, ci bolnavi, fiecare un caz aparte. La fel și în inginerie și în alte profesii.

— Tovarășe profesor, ce se întîmplă cu elementele deosebit de valoroase după ce au părăsit băncile facultății, deci după repartitie?

— Nimic! În ce sens? Mi se pare in-

Cum selectăm, cum promovăm valorile [II]

„Mai toți întrebă de studenții mediocri, dar cine se interesează de cei foarte buni?“

just și nestimulativ faptul că în primii trei ani după repartizarea în producție șeful de promoție și codașul să primească exact aceeași retribuție. Bineînțeles, nimeni nu cere imposibilul, statul are posibilități limitate și nu putem consuma mai mult decît producem. Problema pe care o ridic este alta: nu s-ar putea oare ca în cadrul aceluiași fond total de retribuție să se stabilească unele diferențieri, ținînd seama de valoarea inegală a absolvenților? Am în vedere și aspectul de stimulare morală, de care este organic legată orice recompensă materială. Și apoi, cine se îndoieste că șeful de promoție va da în producție, de la bun început, un randament superior și va face o muncă mai de calitate decît codașul? O asemenea diferențiere pe bază de calitate și de valoare, dovedite și verificate în ani lungi și grei de studiu, ar fi, repet, puternic stimulativă, fără a greva cu nimic cheltuielile statului. Cu atît mai mult cu cît nu ar intra în discuție decît un număr restrîns de persoane.

În ce privește promovarea valorilor în sinul institutului de învățămînt superior și crearea unui climat favorabil creativității, Radu Voinea atinge o problemă pe care o consideră de maximă importanță: contactele cu universitarii din alte țări. Ni se relatează și o întîlnire cu iz anecdotic, dar reală. Un coleg de politehnică, profesor, cunoscut matematician, se confruntă cu o problemă dificilă, absconsă, abordată și de un confrate italian. Specialistul român îi citise, firește, lucrările, dar mai rămăseseră neclarități. Se mai întîmplă, chiar și între profesori... și unul din motive constă

în faptul că în zilele noastre mulți matematicieni, fascinați de o rigoare rău înțeleasă, consideră superfluu și uneori chiar incorect să facă apel la desene și alte mijloace intuitive. Omul de știință român a avut însă posibilitatea să meargă în Italia. L-a întîlnit acolo și pe acel confrate, care, între patru ochi și, ca să spunem așa, neoficial, i-a schițat un desen care a clarificat totul.

Aceasta pare o simplă anecdotă, dar problema este mult mai complexă. Uneori, și mai ales în anii din urmă — arată Radu Voinea — premiul Nobel și alte asemenea distincții s-au acordat nu numai deschizătorilor de drumuri nebătute, ci și celor care au pus cap la cap (simplificăm la extrem!) rezultatele disparate obținute de alți oameni de știință, pe care le-au integrat într-o viziune generalizatoare proprie, originală. Pentru a ajunge la asemenea rezultate, ei i-au întîlnit și au discutat problemele cu autorii teoriilor „parțiale“. Așa a fișnit ideea.

— Deși s-ar părea că deschid o ușă

deschisă — spune academicianul Radu Voinea — merită totuși să mai stărîm. Vorbesc din experiență: citeodată contactul viu, o conversație de o jumătate de oră să spunem, cu un specialist străin de valoare (firește, aceasta rămîne valabil în ambele sensuri: și ei au ce învăța de la noi!) te scutește de lectura a miilor de pagini și poate de luni și ani de muncă inutilă. Conexiunea cu promovarea valorilor este evidentă.

— Ce propuneți concret?

— Să se amplifice schimburile științifice între catedrele universitare. Accentuez pe cuvîntul schimburile. Ele nu implică, deci, nici un fel de cheltuieli în valută, fiecare își plătește doar transportul (noi, în lei), iar cealaltă parte asigură întreținerea. Speze minime, efecte științifice — deci în ultimă analiză economice — considerabile. Pledînd pentru intensificarea schimburilor științifice, a contactelor directe — în deplin consens cu linia partidului — precizez că trebuie abordat totul critic, constructiv, că trebuie să gîndim cu capetele noastre (cum sună și titlul unei rubrici științifice din „Flacăra“), preluat creator și dus mai departe doar ceea ce corespunde cerințelor dezvoltării noastre, imperativelor economiei naționale.

Nu este mai puțin adevărat că toți avem de învățat unul de la altul și că schimburile științifice internaționale — și în opinia interlocutorului nostru — constituie una din modalitățile majore de a promova valori, creația științifică și tehnică originală. Această sugestie, în forma concretă formulată de Radu Voinea, ca și celelalte propuneri făcute de interlocutorii noștri, pornesc de la una și aceeași premisă: a promova valori nu înseamnă, în primul rînd, nici a recompensa material, nici a decora pe omul merituos, ci a-i crea acele condiții de formare și activitate care să-i permită în modul cel mai eficient să-și pună capacitățile în slujba obștii, a poporului care i-a dat naștere. Este singurul tărîm pe care pot înflori adevăratele valori.

LIONEL NIȚESCU

Marti, 22 martie, 5 reporteri au înnoptat în Bărăgan. Miercuri, 23 martie, ei s-au trezit cu puțin înainte de ora 5 și au trăit alături de oamenii câmpiei române adevărul unei zile pe care au intitulat-o

STOP-CADRU LA CIOCĂNEȘTI

Dintre satele de pe liziera Dunării, Ciocănești nu este cel dintâi, dar nici cel din urmă. Grijă lui de căpetenie rămâne rodnicia pământului, chiar dacă puterea de muncă i-a fost afectată de navetism, chiar dacă tot mai puțini dintre oamenii lui s-au trezit investiți cu datorită de a produce mult mai mult decât ieri sau alaltăieri. De asemenea, rodnicia pământului rămâne și marea lui speranță, restul întocmirilor avându-și însemnătatea lor, dar o însemnătate care nu devine și nu va deveni niciodată intimitate. Când așezarea e înșirată pe nouă kilometri și ceva de șosea, când toate motivele ei de mindrie sint alinate la stradă, la vedere adică, e ușor să le numeri. Inșă primarul Tudorache Vilsan cam are dreptate să creadă că un inventar în care nu se cu-

prinde și temelia a toate ar semăna cu scenografia unei piese care nu s-a scris încă. Nu a emis el comparația aceasta, am dedus-o noi din cuvintele sale. Și la Ciocănești, viața nu se poate înțelege numai după decor, ei în primul rând prin substanță. Și asta ne-am și propus, când am descins în echipă, nu departe de Dunăre, nu departe de nădejdea semințelor culcate în brazdă, nu departe de primăvară, dimpotrivă, chiar pe pragul ei reavăn. Poate oamenii nu au înțeles prea exact ce fel urmăm și se cuvine să-l divulgăm, împreună cu aceste sevențe din viața lor. Desigur, am vrut să ne despoșăim de obiceiul de a tot judeca existența doar prin prisma unei retorici sterile. Și poate am izbutit.

MIHAI PELIN ■

Cițiva pași care trebuie făcuți neapărat înainte

O seară la nea Costea, cind gazdelor li se face somn. N-ar vrea să se vadă, dăr se vede.

Ion Constantin este unul din cei 6535 de oameni care trăiesc în comuna Ciocănești. Are 56 de ani, e membru al O.D.U.S. și șef de echipă la Ferma de legume a C.A.P. Unirea, iar înainte de apariția buletinului de populație îl chema Costea Mihai. Cum s-a transformat Costea Mihai în Ion Constantin nu poate să explice. Decît să n-ai nici un nume, mai bine să ai două. Oamenii îi spun nea Costea. Schimbarea numelui a coincis și cu transformării în viața lui. Pe vremea cind îl mai chema Costea Mihai, era țăran sărac în satul Smirdan. Avea două pogoane de pământ din care trebuia să trăiască patru oameni: el, nevasta Ioana și cei doi copii, Petre și Sevasțița. Ca să se poată ajunge, mai lucra cu ziua pe la alții.

De vreo 15 ani încoace, nea Costea este șef de echipă. Are în grijă aproape 100 de hectare și în subordine exact 30 de femei, toate sărite de prima tinerete, printre care se numără și Ion C. Ioana, nevasta. Stînd de vorbă și trăind alături de Ion Constantin cîteva ceasuri bune, te convingi încă o dată că marile probleme ale vieții sint aceleași și la Ciocănești, drept pentru care o zi din viața lui Ion Constantin diferă nițel de cea a unui bucureștean, să zicem, dar nu prea mult.

Miercuri, 23 martie, a fost în viața lui nea Costea o zi obișnuită. Chiar și venirea noastră, a „tovarășilor de la ziar”, nu pare a fi un eveniment scos din comun. A mai vorbit cu tovarășii care scriu în ziare. S-a sculat cu puțin înainte de ora 5. Cite nu sint de făcut în curtea omului? Trebuie să dea de mîncare la scoafă. Anul ăsta l-a fătat 18 porci, din care mai trăiesc doar doi. Asta a fost o lovitură grea și păgubitoare. Așa se întîmplă cînd nu poți sta acasă și să vezi de el. Legumicultura și zootehnia leagă cel mai mult pe om. Zi de zi trebuie să fii prezent. Răsădul trebuie dezvelit și învelit în flecare zi. Dacă îl lași învelit mai mult se lungeste și cade la pămînt. Adică nu mai e bun de nimic. Apoi trebuie să dai de mîncare la păsări. Dacă mai rămîne timp, dai cu mătura.

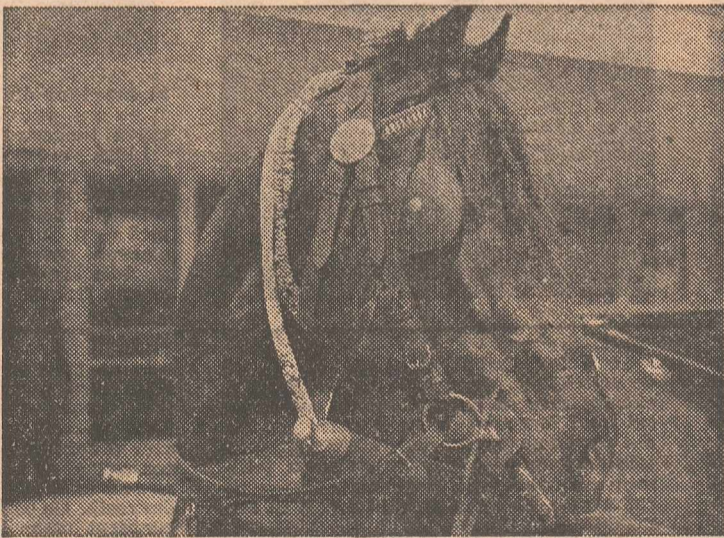
ascuți un arac de vie. E știut că treaba într-o gospodărie nu se termină niciodată. La ora 7 punct, Ion Constantin este la fermă. Pentru asta trebuie să plece de acasă cu bicicleta la ora 6 și jumătate. Astăzi, echipa condusă de nea Costea a descoperit tot răsădul de roșii timpurii și ardei. A ieșit soarele și ziua a fost bună. S-au mai udat răsădurile și s-au spălat geamurile de la răsadnițe. Anul acesta au semănat pe 24 ianuarie. Cam tirziu, dar n-au avut gunoi suficient. Afară de asta, o oarecare lipsă la rogoșini și folie se face resimțită. Geamurile nu sint așa de bune pentru că oricît ai vrea nu poți să asiguri o etanșare bună. Pe la ora trei după-amiază întreaga echipă începe acoperirea răsadnițelor. Pînă la 5, răsădurile sint ferite de frigul nopții ce va urma. Tot astăzi s-a adus gunoi de la zootehnie. Asta e bine. Dacă lucrezi în legumicultura, pleci dimineața de acasă și te întorci seara. Nu se poate altfel. Nici nu poți să crești mai mulți porci sau vite. Deși în comună creșterea animalelor este o tradiție, Ion Constantin crește doar un porc, doi pentru nevoile familiei. Cu 1000 kilograme de porumb știuleți, nici n-ar putea crește mai mulți. Anul trecut, el a făcut 340 de norme iar nevasta 160. Au primit pentru ele 16000 lei, 600 kilograme de grîu și porumbul de care vorbeam. La asta se adaugă și producția de pe lotul personal: porumb, pepeni, ceva legume trebuincioase gospodăriei și struguri. Vin se mai găsește puțin, cît să mai bea nea Costea cîte un pahar seara și să aibă cu ce își omeni oaspeții. Ciorba trebuie doar încălzită. La repezeală, pe masă sint puse trei farfurii cu carne și ouă prăjite. Cartofii nu se prea fac pe aici. Se schimbă, plin pe plin, cu porumbul. Așa cer cei ce vin pe aici cu căruțele cu cartofi de prin alte părți. Și brînză tot pe porumb se dă. Pentru 2 kilograme de brînză, nu din cea mai grozavă, se cere o dublă de porumb. Porumbul este aici monedă forte. Mai alaltăieri, nea Costea a cumpărat de la cooperativă 10 kilograme de mălai. Dacă lucrezi în legumi-

cultură și ești pe cîmp de dimineața pînă seara, nu apuci întotdeauna. În general, soțul Ion au de toate. Nu se pot plînge de nimic. Vara, le vin nepoții în vacanță. Un ou proaspăt, un pui care aleargă prin curte, legume, pepeni. Se găsesc de toate.

Cîinele latră. Și nea Costea și nevasta lui au în sat cîte 5 frați. De data asta se pare că a lătrat fără motive temeinice. Dovadă, nimeni n-a deschis poarta casei. Televizorul e acoperit de un ștergar. Intre 6 și 8 nu e program. Pe la 8, 8 și ceva, obosiți, de regulă se culcă. Dacă va munci la fel ca anul trecut, de exemplu, cît vor cițiga anul acesta? Deocamdată nu se știe pentru că de la începutul anului n-au primit nici un ban și nu pot să-și facă o socoteală. Ciocălăii de porumb ard în sobă. Pe aici lemnele sint mai rare, iar cărbunul trebuie să-l aduci tocmă de la Călărași. Și cu materialele de construcție ar trebui să se mai facă un pas înainte. E greu să faci rost de o scindură, de un bulmac. Ad-

mitem că vrei să-ți faci un cotet sau să repari șopronul. Nu găsești de unde să cumperi. Trebuie să-l fărîmi pe cel vechi și să faci unul mai mic. Pînă la urmă tot omul se descurcă, e drept, dar dacă lucrezi în legumicultura și ești tot timpul pe cîmp, e mai greu. Uite, și cu neamurile te vezi mai greu, pentru că pleci dimineața și te întorci cînd se lasă noaptea. Atunci, ca omul cuminte, faci treabă pe lingă casă și te culci. Legumicultura e ca un serviciu permanent. Prezența obligatorie. Altfel, cînd vine vremea culesului, suferi o dezamăgire. Alte probleme? Cadrele trebuie întinse. Media de vîrstă a echipei este ridicată. Cîteva norme sint prea mari. 4 metri cubi de gunoi, de cărat, amestecat cu pămînt și imprăștiat nu se poate realiza într-o zi de muncă de către o singură femeie. Una peste alta, pînă la urmă ciștigul e bun și ne ajunge. Gazdelor li s-a făcut somn. N-ar vrea să se vadă, dar se vede.

OPREA GEORGESCU ■

Țărani cu dublă subordonare?

Ce rezultă dintr-un extemporal dat copiilor din clasele V-IX?

Luminița Vărban e o copilă cuminte, în felul în care se știa cumintenia unei fete de la țară în vremea lui Creangă. E zveltuță, are mersul ușor și ochii albaștri, surizători și nițel gallesi. Sfîciunea la ea este, de

fapt, bună-cuvîntă, fiindcă la lecții Luminița e desteaptă și vitează. O fetiță vrednică.

Ciocăneștii țin șoseaua zece sau unsprezece kilometri și copii, ca să fie la școală la timp, trebuie să se trezească din noaptea și să bată cu piciorul drumul pe care, la oraș, fetele și băieții de seama Luminiței, din clasa a VII-a și chiar mai mici, nu și-l închipuie decît cu tramvaiul ori autobuzul. Tatăl, Florea Vărban, are căruța cu cai și se indeletnicește cu cărușia de lemne și cărbuni. Elena, mama, ține casa. Un frate, Mihai, de 20 de ani, stă în gazdă la Călărași, plătește 400 de lei pe o odaie, și e mecanic auto. O soră, Iuliana, termină curînd liceul la Slatina. O alta, Florica, e scolarită într-a VIII-a. Vara trecută, Luminița și Florica au lucrat cîteva zile la sistemul de irigații și au ciștigat primii lor bani. 1000 sau 2000 de lei în

mina unui prunc înseamnă o avere. De fapt, la Ciocănești aproape că nu-l copil care să nu la citeva sute de lei pe vară la lucrul cîmpului, la irigații și la cules. Cu acești bani ei cumpără cărți, haine, biciclete. „Au simțit gustul banului”, spune Vasilichia Petcu, directoarea Școlii generale nr. 1. Și e rău? Nu, nu e rău, numai că se petrece un fapt ciudat: copiii îndrăgesc de mici munca, le e plăcut să aibă un rost la treburile comunei, cînd e timpul culesului, la tomate, ori cînd lipsește forța de muncă „la sistem”, adică la instalațiile de trimis apa în cîmp, copiii sint adesea baza și încă nechemată. E o forță de muncă mobilizată de la sine. Au un interes ei acolo și cum da soarele sint în brazdă.

Dar părinții, ei ce zic? Părinților le place silința școlărilor la grădini și la cultura mare, dar de încurajat nu-i prea încurajează. Profesoara de matematici, Mihai Aurelia, a auzit la țărani, citeodată, această cugetare: „Copiii să se ducă la oraș, la școală și la meserie, de ce să se chinuie ca noi?”

Orașul, Călărași, e la 25 de km. Oitenița e la 45 de km. „Chinuitul” este mai mult o vorbă țărănească, din acelea cu mai multe înțelesuri și interese, întrucît la Ciocănești nu se trăiește deloc rău. Numai că avînd oamenii posibilitatea să ia o slujbă la oraș, care să nu-l „chinuie”, o iau și renunță ușor la țărânie. Tudorache Vilsan, primarul, e obișnuit și el cu niște cugetări despre muncă și ciștig cam așa: „Eu mă duc la șantier; am o lopată, o iau în primire și stau agățat de ea zece ceasuri. Și un 2000 pe lună tot îmi pică!”

Din cei 6835 locuitori ai comunei, la amîndouă C.A.P.-urile lucrează abia 1200. Majoritatea o alcătuiesc femeile și pensionarii, astfel că media de vîrstă a forței de muncă e în jur de 55 de ani. Comuna e mare, moșia ei e întinsă pe 17000 ha, recoltele sint bune chiar și în anii mai săraci, deoarece pămîntul e irigat în întregime; la Ciocănești vezi cele mai frumoase case din județ, la Ciocănești găsești cel mai mare număr de porci: 4450 la 2400 de familii. În urmă cu zece ani, puteau fi numărate în grajduri și 2500 de vaci. Astăzi, mai există la țărani doar 101 vaci.

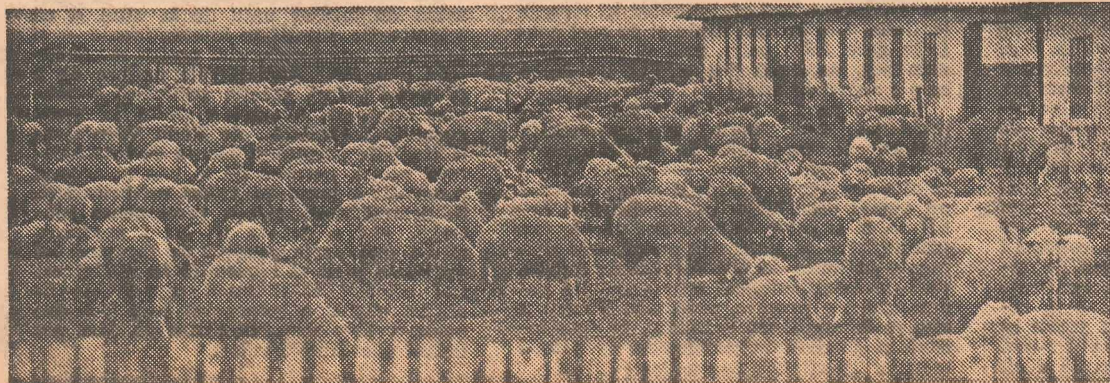
Familia Luminiței Vărban e tipică pentru această parte a țării, iar Ciocăneștii sint și ei o așezare din sud tipică. La întreprinderile pe care le are — I.A.S., Avicola, Vinalcool, Sistemul de irigații etc. — ar putea să se cheme lesne oraș agricol. Primarul însă spune că e nevoie de țărani la muncile cîmpului și că nu-l are.

Mi s-a părut interesant de știut ce gîndesc copiii sătenilor din Ciocănești, dacă părinții lor au astfel de gînduri, de „responsabili de lopată”. Firește, nu-mi este îngăduit să generalizez din numai cîteva păreri. În același timp, cred că la părerile dascărilor și ale primarului trebuie să luăm aminte.

Am dat, deci, un extemporal la elevii claselor V-IX. Și iată ce a rezultat: copiii mărturisesc că părinții nu le cer să muncească. „Tu să-ți vezi de școală”, le zice ei. Totuși, fetele și băieții sint foarte mindri că la I.A.S. și la C.A.P. e trebuință de devotamentul și priceperea lor juvenilă. Călin Nicolae, Prodan Virginia, Dinu Mariana, Magearu Luminița, Gheorghe Obretin și mulți alții au lucrat acolo săptămîni și chiar luni, în vacanța de vară.

La extemporal au răspuns 55 de elevi. Părinții au următoarele indeletniciri: la C.A.P. și I.A.S. muncesc 30 de femei și numai 8 bărbați. Majoritatea bărbaților sint muncitori la oraș, mecanici, șoferi, tractoriști. Le-am cerut copiilor să scrie în extemporal ce ar vrea să-i facă pe ei părinții și ce ar dori ei să fie. În general, ce vor părinții, vor și copiii.

Cei 55 de elevi s-au născut în Ciocănești, în gospodăria cu păsări și animale multe, din părinți care, indiferent cu ce se ocupă acum, tot un fel de țărani sint. Fiindcă locuiesc în sat, fiindcă grijile lor sint încă și

grijile comunei, în fine, pentru că este avantajos pentru ei să trăiască, un timp, „în dublă subordonare”, cum spunea primarul.

Ei bine, iată ce zice extemporalul: din cei 55 de elevi, nici unul, dar absolut nici unul, nu gîndește să rămînă țaran. Profesunile la care aspiră ei sînt: cofetari (3), laboranți în chimie (4), contabili (6), vinzătorii în comerț (3), învățători, profesori, medici, arhitecți (în total 7). Copiii ar mai vrea să fie muncitori în industria confecțiilor, lăcătuși, depanatori radio-TV, șoferi, milițieni, frizeri, tehnicieni veterinari, asistent medical, croitori. Din 55 de subiecți, doar 3 au indicat profesia mecanic agricol și numai unul intenționa de a urma un liceu agricol.

Luminița Vârban vrea să fie învățătoare și i-o dorim.

Dacă dorințele copiilor sînt toate stimabile, nu putem să nu bîgăm de seamă că localitatea Ciocănești va avea, peste ani și ani, cam tot vreo 17 000 de hectare de arat și cules, că bălțile de primprejur trebuie să dea pește, că locuințele din comună n-au cum să se strămute peste noapte la oraș și că, în general vorbind, satul va rămîne sat, indiferent de ce socoteți își fac țărăni și pruncii lor. Și, atunci, care-i problema? Este momentul, e limpede, ca să discutăm mai serios chestiunea orientării profesionale în școlile sătești, să punem de acord nevoile cu dorințele, fiindcă media de vîrstă a forței de muncă rurale va continua să crească iar speranța ameliorării ei ne-o dau numai copiii satelor noastre, care cresc și ei.

TUDOR OCTAVIAN

În așteptarea gardului visat

Ce gîndește nea Ioniță despre Mozart și acest Salieri

Cu toate că s-a sculat, cum zice, cu fața la pernă, Ion Ioniță își simte în această dimineață sufletul plin de voioșie, stare pe care o comunică de îndată nevastă rostind vesel salutul său obișnuit: „Bună, Nuța”. Sare apoi sprinten din pat, își trage pantalonii de salopetă și gol pînă la briu se repede val-virtej în bucătărie. „Mai încet, că te rău copiii”, îl apostrofează moale femeia. „Lasă, c-au dormit destul”. De fapt, numai Petrică, mezinul familiei, își continuă netulburat somnul. Lilliana,

a reușit să nu mai fie atît de strimtorat cu banii, deși s-a ocupat intens să nu-i lipsească nimic din gospodărie. „Nevasta e harnică și sănătoasă, copiii nu au făcut în viața lor vreo injecție în afară de vaccin”. Se zgribulește și mai tare cînd își închipuie cum ar fi viața la bloc. Apoi își aduce aminte de junghiurile pe care le simte din cînd în cînd în dreptul inimii și de care nu știe nimeni în afară de el. „Ce s-o mai amărăsc și pe Nuța? Pornește pe șosea atît de adîncit în gînduri încît nici

Viorica și Daniel mai zăbovesc sub plapumă doar așteptînd ca tatăl lor să termine să se spele. Femeia îl toarnă cu grijă din ibric apa călduță, dar Ioniță ține cu tot dinadinsul să se joace și stropoște în jur pufnînd de plăcere. Are 35 de ani și se simte în putere, deși uneori îl înțepă în dreptul inimii. „Ce-o fi?”, se innegurează el deodată și își spune, în timp ce se șterge cu prosopul întins de Lilliana, să meargă neapărat la doctor și, dacă s-ar putea, să se zbată nițel să capete un bilet într-o stațiune. „Dar parcă ajung eu s-apuc vreodată”, își spune el resemnat. Se îmbracă, își pune cizmele de cauciuc, își ia din cuier căciula cu clape. „Nu lei ceva în gură?” îl întreabă din obișnuință Nuța, deși știe ce răspuns va auzi: „Numai nevastă-mea n-a aflat pînă acum că nu-mi place să mîncîm dimineața!” Ioniță iese în curte. E frig și bate un vînt tăios. Se zgribulește în salopeta subțire. „E ultima zi a babelor pe stilul vechi”, gîndește el și se uită prin bățatură. Cățelușa Rita dă din coadă cînd îl vede, semn că peste noapte devotamentul ei n-a diminuat. Ioniță se uită cu interes la șipcele de la gardul nou pe care vrea să-l ridice și se bucură. „Poate după amiază ne vom odihni prin muncă”, se lasă el furat de visurl. „Numai să mă-ntorc mai devreme”. Alungă cu un gest le-neg păsările care s-au strîns în jurul său și se îndreaptă spre poartă. Ieșind din curte, se mai întoarce să arunce o privire spre casă unde pe un perete e notată data înălțării ei: 1981. E multumit că numai într-un an de zile

nu răspunde la salutul cuiva. De-abia după ce mai face cîțiva pași își dă seama și se întoarce răspunzîndu-i, dar celălalt dă din mină a lehamite. „E-te-te, să vezi că asta îmi scornește vorbe că am ajuns fudul!” Își continuă drumul cu ochii în patru ca nu cumva să mai pățească vreo rușine asemănătoare. La un moment dat părăsește șoseaua asfaltată și se avîntă pe un drum plin de noroi care îi ajunge aproape de genunchi. Dacă l-ar sta în obicei să injure, și-ar vărsa năduful în această manieră. Așa, preferă să se inveselească gîndindu-se că se va întîlni în secția de tractoare a S.M.A.-ului Ciocănești cu colegii săi. Și chiar se și întîlnește cu aceștia la locul pomenit. Se îndreaptă spre tractorul cu nr. 168, un U-800, și îi controlează pedant uleiul și apa. Stringe și citeva șuruburi cu o cheie specifică acestui gen de operație. Aruncă o privire și la motor. În timp ce fluieră o melodie sprinteră își aduce aminte cum și-a adus tractorul de la Brașov exact în ziua de 30 septembrie 1979. Tractorul era nespus de arătos și colegii săi mimau cu multă greutate indiferența. Acum nu mai arată la fel de strălucitor însă întrefînut cu grijă mai are de străbătut multe mii de kilometri. Ioniță își reinnoiește angajamentul de a acționa în acest sens. Pe la ora nouă îl apucă foamea. Se spală tacticos pe mîini și caută să ghicească cu o clipă mai devreme ce i-a pus Nuța în rucsac. „Să fie oare piine, șuncă și gogoșari?” De fapt, jocul cu ghicitul nu are nici un rost pentru că de ani de

zile nu găsește în rucsac cînd cotrobăiește fix la ora nouă decît piine, șuncă și gogoșari. Mîncînd tacticos, laolaltă cu colegii săi, așezat pe un butoi de tablă. După ce inghite ultima imbucătură, decide să facă ecartamentul tractorului la 1,40. Îl suie pe rampă, pune niște capre, desface prezoanele de la roțile din spate, schimbă roțile între ele. Vasile Toader, Cornel Ioniță, Dumitru Gheorghe robotesc și ei minuind aparatul de sudură sau bormașina. Semănătorile sînt pregătite, tractoarele sînt și ele gata, doar vremea mai trebuie să se îndrepte. Timpul trece pe nesimțite. La sfîrșitul programului cineva propune să se meargă în grup la o bere. Unii sprijină propunerea, alții nu. Printre cei din urmă se numără și Ioniță care își aduce aminte de vinul lui de acasă și mai ales de gardul care trebuie ridicat. Ajunge rapid în gospodăria sa unde Lilliana, în lipsa Nuței plecată la

Călărași după cumpărături, veghează autoritar pentru ca să se păstreze totuși o rînduială. Ioniță mîncînd repede citeva sărmăluțe și apoi se apucă de lucru. E tot frig. Dă de mîncare la porci, uitîndu-se cu atenție de expert la scroafa care trebuie să nască, apoi dă coceni cu apă la oi. Face un foc în curte și trece prin flacăra capetele a 15 proțapi care trebuie înfipti în pămînt pentru a susține viitorul gard. Vecinul său Constantin Călin și Mihai Călin, fiind pensionari, îl asistă tăcuți din curțile lor, apoi își găsesc alte treburi.

S-a innoptat. Ioniță intră în casa unde îl întîmpină o căldură binefăcătoare. Copiii se joacă, semn că și-au făcut lecțiile. Apare și Nuța încărcată cu cumpărături: rochițe, pantofiori și costume necesare în noul sezon. Pentru bărbatul ei n-a cumpărat nimic: știe că de mic acesta s-a obișnuit să-și aleagă

singur ce-i trebuie. Se așază masa și se mîncîcă în liniște, cu ochii la televizor. Ioniță gustă și un pahar de vin pe care îl ciocnește cu cel al Nuței în sănăta-tea celor care s-au dus să bea bere. Apoi, la televizor, începe un film despre Mozart și Salieri. Cu excepția mezinului care a adormit demult, toți îl urmăresc cu răsuflarea tăiată. „Ce ticăloșie”, exclamă Ioniță la sfîrșitul filmului cînd Mozart moare otrăvit, și toată lumea simte că a exprimat o opinie unanimă. Uniți prin această convingere, toți se culcă într-o cameră — fetele au refuzat categoric să doarmă singure. Ioniță adoarme ultimul gîndindu-se că mîine va termina cu gardul. O aude pe Rita scheunînd și se cufundă și el în somn, nu înainte de a duce mîna la inimă, acolo unde a simțit încă o dată o înțepătură.

GEORGE ARION

Un bidon plin pe jumătate, un ceas care o ia înainte și un telefon urgent, cu indicativul „agricultură”

Griji mărunte și sentimente mari

Cînd a deschis ușa casei, la patru și jumătate, vîntul s-a repezit la el ca un cîine străin care-i dormise în prag. Stan Năstase s-a bucurat că nu are de mers decît vreo jumătate de kilometru. La 5 fără un sfert a ajuns și-a început să dea „deșteptarea”. Ultima care s-a hotărît să nu mai privească lung ci să se și ridice pe picioare se numește, cum am văzut că scrie pe tablita de deasupra ieslei, Matînca. Nea Stan le-a dat nume la toate, nu putea să le strige cu numere. După ce-a rînit și-a dat drumul la apă pe Jgheab dintr-un robinet aflat la capătul grajdului, la 6 fără un sfert a început mulsul. Cred că s-a conformat tuturor regulilor sanitare. Își pusese un halat a cărui albeață, nefîind imaculată, dovedea că nu era folosit în premieră. Pe la 6 și jumătate am apucat fiecare bidonul de cite o toartă și-am ieșit afară, unde se luminase bine de ziua, să ducem țepetele la răcitor. Într-un bidon dintr-asta, de aluminiu, ar încăpea vreo 25 de litri. Noi am predat 13. Însă e adevărat că nea Stan n-a muls decît 7 vaci, nu 20, cite are în grijă, și știe oricine că, înainte de a făta, o vacă nu se mal mulge. Se face o pauză de vreo două luni, zice nea Stan. Toate vacile din lotul lui sînt „gestante”. Trei dintre ele, Florica, Roșica și Breaza, chiar au fost duse cu o zi în urmă într-alt grajd unde e amenajată „maternitatea”. Fătările abia încep și or să țînă pînă spre vară. După ce, preț de vreo două ore, a adus împreună cu căruțașul Ion Radu furajele și le-a împărțit, cîntărindu-le din ochi și așezînd în dreptul fiecăreia cite 10 kilograme de „pale melasate”, 10-12 de siloz și 2 țărițe, încă vreo jumătate de oră nea Stan s-a străduit să curețe „linia” grajdului. Pe urmă am făcut o vizită la maternitate, unde l-am reîntîlnit pe Nicolae Ștefan, președintele C.A.P.-ului, cel care de dimineața ne prezentase lui nea Stan. Cei doi au

căzut de acord că Breaza dă semne că va făta prima. La întoarcere, nea Stan mi-a destăinuit că pentru îngrijirea fiecărei vaci gestante încasează 100 de lei. Dacă vițelul trăiește 20 de zile, mai încasează 250. Or, el, ziceam, așteaptă să fete toate cele 20 de vaci de care răspunde.

Se făcuse 11 fără un sfert cînd ne-am retras în camera din capătul grajdului, unde se adunaseră și ceilalți îngrijitori: Ion Moșteanu, Radu Dumitru, Constantin Toader și Stan Trifan. La 11 începea pauza de prînz. Prin fumul primei țigări pe care văzusem că o aprinde în ziua aceea, o „Națională”, mi s-a părut că nea Stan devenise mai gînditor după ce-a aflat că vreau să-i încalc și teritoriul de-acasă, nu doar cel de la C.A.P. Nu prea e pregătit cu de-ale mîncării, mi-a zis. Principala acestui fapt, mi-a explicat el mai tîrziu, în timp ce prăjea o omletă, este că nevastă-sa e plecată de mai multe zile la București, la control, la un medic Nicolescu și nu mai știe cum îl cheamă. Știe doar că lucrează la Polizu și că e doctor bun. A operat-o „de fiere”. Operația a reușit și de aceea nea Stan îndrăznește să se și mire cum s-o fi adunat atîta fiere într-o femeie atît de domoală cum e Vasila, cu care s-a-nsurat cînd avea 24 de ani. El este din satul Potcoava, mai dinspre miazănoapte, din Bărăgan, însă fiind sărac și-a zis că o să trăiască mai bine pe linia Dunării și de aceea a coborît spre baltă. Ea avea, mare și lat, un pogon cu care s-au și înscris amîndoi prin 1960 în C.A.P.-ul înființat în 1953. Șapte ani de gîndire le-au fost de ajuns. Iar după ce s-au înscris, au hotărît să lucreze amîndoi în zootehnie. Așa au apucat să-și crească și copiii, trei stabiliți în București și unul în Călărași, toți cu meserii, cu familiile și cu casele lor. Ascultîndu-l pe nea Stan cum, înainte de a fi secătă baltă, toată vara ședea cu

vitele în baltă iar după ce dădea bruma se retrăgea în pădurea Duduitu, mai la adăpost de vînturile iernii și la loc bogat în apă, am avut impresia că întîrziase de la program. Ceasul lui deșteptător arăta ora 1. Dar nu întîrziase. Ceasul o ia în fiecare zi înainte cum cu un sfert de oră și nea Stan nu s-a grăbit să-l repare pentru că, la urma urmei, el socotește că în viață oricum e mai bine să ai un ceas care s-o ia înainte decît unul care să tragă înapoi.

Cînd ne-am reîntors, nea Stan a luat-o de la capăt cu „deșteptarea”, „rînitul” și „furajarea”. Aducerea furajelor a fost însă de data asta o adevărată expediție, deși nu ne înlepătasem decît ceva mai mult de o sută de metri, pînă spre marginea unei livezi de cașli. Pămîntul se dezghefese, drumul se desfundase ca o arătură adîncă și caii lui Ion Radu dădeau să se poticnească în ham. Amîndoi se numesc Suru: așa a vrut Ion Radu, să le dea același nume. Din această pricină, cînd sînt strigați ei ciulesc urechile în același timp și trag căruța fără să încerce să lase greutatea unul pe seama celuilalt. Fiecare crede că e vorba de el. La ora 4 nea Stan a muls iarăși cele 7 vaci și am reușit să predăm la răcitor, lui Stan Ștefan, cam aceeași cantitate de lapte cit strînsesem și de dimineață. În lotul lui, laptele cel mai mult, zice nea Stan, e de pe la mijlocul lui iunie pînă pe la mijlocul lui septembrie. În lunile astea de vîrf a luat anul trecut și cite 4 000 de lei pe lună, stringînd zilnic de la lotul lui între 150 și 175 litri de lapte. La ora 6, vacile au fost predate îngrijitorului de noapte, Vasile Androne. După aceea am trecut pe la „birouri”, unde nea Stan l-a rugat pe președintele C.A.P.-ului să-l ajute să dea un telefon la București, unuia dintre băieții lui. N-a trebuit să așteptăm mult. A vorbit scurt și cuprinzător, numai că puțin prea apăsător, ca și cum el ar fi stat în bățatură și ar fi încercat să se înțeleagă cu cineva aflat de partea cealaltă a casei. Dar am aflat vești bune. Unul dintre băieții, n-am înțeles care, Ștefan sau Dumitru, i-a transmis că malcă-sa se simte bine, că analizele sînt „reușite” și că ea se va întoarce acasă chiar a doua zi. Dacă poate, s-o aștepte „la rată”. „Zi-l că o aștepti precis” a zis la rîndul lui președintele, înțelegînd repede despre ce era vorba.

D. CONSTANTINESCU

— Din cele câteva cuvinte de prezentare generală a problemei, am senzația că n-am înțeles esențialul, ori că pot să-l înțeleg greșit. Probabil să nimeni nu va putea să se sustragă impresiei pe care o produce comunicarea senzațională dumneavoastră descoperiri și probabil de aici vine și sentimentul că n-am auzit bine. S-o luăm pe indele, doctor Cornel Stănășilă. Ceea ce mi-ați spus deja pare atât de simplu încât devine de necrezut. Să începem cu o întrebare care este și ea simplă. Despre ce este vorba?

— De completarea și perfecționarea celui de al doilea principiu al termodinamicii.

— Considerând clar că toată lumea a învățat acest principiu, nu este tocmai sigur că nu l-a uitat nimeni, așa că...

— Iată una din formulări: „Este imposibil un perpetuum mobile de speța a doua”.

— Adică?

— Adică este imposibilă o mașină termică producătoare de lucru mecanic, dacă mașina nu este în legătură cu două surse de căldură: una caldă, alta rece.

— Nu credeți că poate părea forțat spus „sursă rece de căldură”?

— Nu. Abia evităm confuzii. Fizicienii, tehnicienii interesați sint familiarizați cu expresia și ea este, cred, necesară aici. Revin la al doilea principiu cu precizarea că în lucrul mecanic obținut se regăsește numai o parte din căldura luată de la sursa caldă; restul este cedat sursei reci. Sint multe alte formulări echivalente ale acestui principiu, privit din unghiuri diferite.

Se știe că transformarea unei forme de energie în alta se poate teoretic face fără restricții. Căldura întîmpină — sin-

— Dintr-un debit de gaz introdus într-o instalație construită de noi anume, vor ieși două debite: unul mai cald, altul mai rece decît gazul intrat. Realizăm astfel ce s-a crezut meru că nu e posibil: dintr-o sursă unică de căldură — două, la nivele diferite de temperatură, a căror valorificare energetică este cunoscută și aplicată în toate motoarele termice, conform cu forma clasică, adică de pînă acum, a principiului al doilea al termodinamicii.

— Aveți confirmarea matematică. Dar, confirmarea experimentală o aveți?

— Beneficiem de o șansă rară. Experimentul necesar fusese deja făcut. A fost realizat încă din 1931 și este cunoscut de atunci ca „tubul Ranque”. Autorul a lăsat însă lumii științifice o moștenire enigmatică, pentru că nu și-a putut explica fenomenul pe care l-a experimentat. Gazul introdus în tubul său se separa în două jeturi, exact așa cum părea totuși imposibil. Dar experimentul Ranque cerea un consum de energie care a redus sever interesul tehnic. Noi nu mai avem nevoie de un asemenea consum. Am zis moștenire enigmatică intrucît în literatura de specialitate, în 1979 încă, se consideră că „descrierea matematică a acestui efect întîmpină numeroase dificultăți”, iar în 1981 pur și simplu că: „Fenomenul nu a fost explicat satisfăcător pînă în prezent”. Mai este de menționat că, în 1946, Hilsch a publicat rezultatele unor experimentări de anvergură ale „tubului Ranque”. Curbele lui Hilsch au rămas însă misterioase. Nici el și nici alții n-au înțeles de ce se întîmplă ceea ce se întîmplă.

— Dumneavoastră ați descoperit explicația?

În lupta pentru trecerea unui prag al cunoașterii, considerat de netrecut, în fizica moleculară

Principiul Stănășilă poate declanșa o revoluție în termodinamică

gura dintre formele de energie — lmitări în transformare, precizate tocmai de acest principiu al doilea. Și de asemenea se știe că energia termică este constituită din energia cinetică medie a moleculelor. Nimeni n-a găsit însă înaintea noastră posibilitatea de a valorifica energia moleculelor irosită în nesfîrșita lor mișcare dezordonată. Nimeni nu a obținut pînă acum dintr-un fluid la temperatura ambianței un jet fierbinte și altul atât de rece încît dacă s-ar amesteca din nou ar reface temperatura inițială. Teoretic apărea posibil. Dar nimeni nu reușise să realizeze condiția necesară, aceea de a separa moleculele cu energii cinetice mari de celelalte. Intrigat tocmai de neputința aceasta, celebrul fizician James Clerk Maxwell, a spus că numai un mic demon ar putea dirija printr-un joc inaccesibil omului moleculele unui gaz. De atunci, practic problema a fost clasată. Lumea a încorporat în limbaj expresia amuzantă „demonul lui Maxwell”, iar imposibilitatea acelei separări a căpătat un fel de aură de misticism: era un lucru stabilit, n-aveai ce să mai discuți fără riscul de a stîrni zîmbete.

— Ați descoperit că, totuși, se poate?

— Da.

— Deci principiul al doilea al termodinamicii e fals?

— Nicidecum! Era incomplet. Iată! Dintr-un gaz fierbinte și altul rece amestecul ce se obține este doar cald. Principiul doi susține că, în schimb, de la amestecul cald nu ne mai stă în putință să revenim la situația inițială, fără consum de energie. Noi dezvoltăm, completăm acest principiu cu precizarea că se poate. Și arătăm condițiile în care acest lucru devine posibil.

— Cînd a fost formulat principiul al doilea, așa cum era cunoscut pînă acum?

— De peste un secol.

— Incepe deci în 1982 un alt secol al termodinamicii. De fapt o altă eră a ei. Cu ce o începeți?

— Noutatea este uriașă, dar cuvintele noastre, vedeți, nu sint mari. Am descoperit, așa cum am mai spus, existența unor condiții care permit separarea moleculelor cu energii cinetice mai mari, dintr-un fluid, de restul moleculelor.

— Un pact eu „demonul lui Maxwell”?

— Nu. Dealtfel micul drăcușor fusese imaginat de ilustrul fizician englez doar pentru a se face mai repede înțeles cînd susținea neputința omului de a obține aceea separare.

— Dumneavoastră credeți așadar, că omul poate s-o facă?

— Stăm mult mai bine. De crezut eu unul o credeam încă din studenție, cînd nu îndrăzneau s-o spun.

— Azi?

— Am demonstrat deja că se poate.

— Dar cum veți obține practic această separare?

Ne-au vizitat la redacție ing. dr. Cornel Stănășilă, șeful laboratorului de cercetare pentru energetica materialelor din Institutul de cercetări și proiectări pentru industria materialelor de construcții, împreună cu prof. univ. dr. Octavian Stănășilă, șeful unei catedre de matematică de la Institutul politehnic din București, pentru a ne anunța o descoperire deosebită. Ne-am făcut datoria: i-am ascultat.

Cum conținutul celor aflate arată că sintem în fața unei comunicări de excepție, a unei descoperiri științifice cu uriașe aplicații și implicații posibile; cum interlocutorii nu sint niște amatori, ci veritabili cercetători științifici, oameni de știință; pentru prestigiul științific și probitatea profesională ale doctorului în termodinamică și mașini termice Cornel Stănășilă la amintitul institut de cercetări și proiectări și ale doctorului în matematică Octavian Stănășilă la institutul politehnic; pentru toate acestea trimitem la tipar cele de mai jos, cu precizarea că, în colaborarea celor doi la această descoperire, rolul preponderent l-a avut inginerul.

Fii de învățători din județul Olt, ei s-au deprins de mici să învețe bine orice lecție în școală și în viață. Inginerul termina facultatea în 1951 ca șef de promoție, iar matematicianul era profesor universitar la 37 de ani. Primul s-a născut la 22 aprilie 1928, al doilea la 19 mai 1939, în comuna Stoenești. Colaborarea frățească a celor doi doctori a dat rezultate bune și în anii trecuți. Zilele acestea am aflat însă că rezultatul cel mai recent la care au ajuns este unul senzațional, o descoperire cu efecte deocamdată greu de estimat. Datorită descoperirii lor — descoperire ce s-ar putea numi PRINCIPUL STANĂȘILA — nutrim speranța că oamenii ar putea în curînd să folosească aceste surse la îndemînă. O rezervă uriașă de timp și de mijloace va rămîne la dispoziția omului pentru a se cultiva, pentru educarea, instruirea și întoarcerea lui mai liniștită spre frumusețea și esența vieții, pentru progres și dezvoltare.

Doi fii de învățători din România intră de azi în istoria marilor descoperiri științifice ale lumii. Reproducem discuția purtată la 28 martie 1982 cu doctorul Cornel Stănășilă, discuție pe care ne-a autorizat s-o publicăm în FLACĂRA:

— Da, am făcut demonstrația. Avînd acum modelul matematic, totul devine simplu.

— Dar devine și ușor?

— Da. Iar sub raportul materilor prime, uluitor de ușor. Sursa de energie o va constitui ambianța.

— Chiar și aerul?

— Aerul, apa, prin energia lor internă, în general tot ceea ce înmagazinează căldură, fie și la temperatura mediului ambiant.

— Adică un automobil va putea să meargă alimentat numai cu aer?

— Spre deosebire de sofer, da! Chiar dacă azi pare de necrezut.

— În cît timp credeți că se va putea utiliza la acest nivel descoperirea dumneavoastră?

— Un deceniu ar fi practic de ajuns, chiar pentru aplicații industriale de masă. Primele mașini — cu sprijin real și organizare optimă — le-am putea avea într-un an.

— Este o prioritate absolută la nivel mondial?

— N-avem nici o îndoială.

— Dar pentru că în trecut alte priorități românești au avut o soartă nefericită, ce credeți că trebuie făcut pentru a o apăra pe aceasta?

— Primul pas era să devină publică. Ceea ce se întîmplă la data apariției acestui număr din FLACĂRA. Pașii următori i-am pregătit.

— De cînd datează, pentru dumneavoastră, noutatea?

— Acum 16 ani am dat un referat la doctoratură cu titlul: „Principiul al doilea al termodinamicii; aspecte ale accepțiunilor sale”. Încă atunci și acolo puneam la îndoială infailibilitatea acestui principiu. Atunci credeam că, dacă m-ar ajuta un colectiv mic dar competent și pasionat, marea descoperire îmi stă la îndemînă. Dar au trecut anii — era în 1966 — și mult timp munca mea a rămas orientată în alte direcții. Pînă în iarna trecută cînd discuțiile, din ce în ce mai pasionate, cu fratele meu și înriurirea tonifiantă a încrederii și participării sale, ca partener operativ și eficient, m-au făcut să nu mă mai pot desprinde pur și simplu de această preocupare.

— Cum ați numi stadiul ei în momentul de față?

— O considerăm, acum, ajunsă la prima etapă de finalizare.

— Mai există vreo precizare fără de care n-ați vrea să încheiem?

— Măcar una. Descoperirea noastră și principiul al doilea al termodinamicii — așa cum a fost cunoscut — se află în aceeași relație ca și mecanica relativistă cu mecanica newtoniană. În ambele cazuri nu se neagă achiziția științifică anterioară, ci se lărgește sfera cunoașterii în jurul ei pentru situații speciale.

Fotografiile de A. MIHAILOPOL

„Nu sînt decît ce-am învățat să fiu“

Dumitru Burlui; profesor doctor docent; șeful Clinicii de chirurgie de la Spitalul „Caritas”; șeful Catedrei de chirurgie a Facultății de pediatrie din I.M.F.; autor a peste 400 de lucrări științifice și a numeroase manuale și cărți, între care „Vena ombilicală în chirurgia porto-hepato-biliară”, Editura medicală, 1970, „Chirurgia chistului hidatic hepatic”, Editura medicală, 1977, volum distins cu Premiul „Gheorghe Marinescu” al Academiei R.S.R., „The Surgery of portal hypertension”, Editura medicală, 1980; președintele Societății de chirurgie din R.S.R.; membru al Consiliului Sanitar Superior; membru titular, corespondent sau de onoare al Academiei de științe medicale din R.S.R., al Societății internaționale de chirurgie (Basel), al Societății internaționale de hidatologie (Alger), al Societății internaționale de chirurgie cardiovasculară (Lyon), al Societății internaționale de gastroenterologie (Roma), al Societății de chirurgie din Lyon etc.

Decorat cu ordine și medalii, Ordinul Muncii clasa a III-a, Meritul sanitar clasa a II-a, medic emerit.

al doilea consult al zilei. Mai sînt unii, pare să se amuze profesorul, care cred că chirurgia se limitează la cele 3 ceasuri de stat în sala de operații. E o eroare, chirurgia începe din clipa în care bolnavul intră în salon și se încheie odată cu ieșirea lui din spital, complet recuperat. Tot acest răstimp trebuie să însemne profesionalism, devotament și vigilență fără cusur. Fără aceste calități, un chirurg nu e ce-ar trebui, precizează. Dar talentul?, mă aventurez într-o întrebare. Răspunsul nu întârzie. E indispensabil, zice. Îl poți numi oricum, aptitudine, îndeminare etc. dar fără el nu se poate. E ca la mașină, poți să ai carnet de conducere de 10 ani și, cu toate astea, să conduci prost. De aceea alegerea colaboratorilor ar trebui să fie într-o măsură mai mare la latitudinea șefilor de catedre. Ei știu cel mai bine cît poate fiecare din cei cu care lucrează și e în interesul lor să-i păstreze pe cei mai dotați.

De la Cosăcescu a trecut, tot ca preparator, la Grigore Popa, profesor de anatomie. Acesta i-a rînduit cunoștințele, le-a așezat pe o bază mai solidă și l-a ajutat, prin anatomie, să vadă mai adînc, să înțeleagă mai deplin rosturile chirurgiei. De la el a luat ideea, din care a făcut o deviză, că orice chirurg trebuie să parcurgă, obligatoriu un stagiu mai lung de anatomie, de prelinic. Încă în 1948, pe cînd era intern, Dumitru Burlui a înfățișat o lucrare Academiei, pentru ca un an mai tîrziu, să susțină o altă, despre mecano-structura diafragmului la om, în cadrul Congresului național de morfologie. Nu numai că-a susținut-o, dar a cules și cele dintîi elogii, căci lucrarea aceea era, la data respectivă, o noutate absolută. Altfel zis, profesorul a avut posibilitatea unei afirmări precoce. Ar proceda și dînsul, înțeleg, la fel cu mai tinerii săi confrăți, unii din ei harnici și talentați, dar nu poate totdeauna, căci promovările sînt condiționate, cele pe linie de învățămînt, de norme didactice, de orele de curs. Poate, vorba profesorului, prea condiționate. Din cauza acestora s-a ajuns la situația, deloc plăcută, ca doctorii Marin Dumitru sau Titus Strutenschi, ambii recomandați de rezultate concrete, să fie asistenți la 50 de ani?! Medic primar de la 33 de ani și profesor de la 45. Dumitru Burlui regretă o astfel de conjunctură. Își mai aprinde o țigară, fumează enorm, poate că și cînd dorm fumează, glumește, după care mai dă un exemplu, cel al doctorului Eugen Brătucu. Normal ar fi, după meritele sale, să ocupe post de conferențiar, dar schema e cea care e și omul mai are de așteptat. Cît? Poate 5 ani. Poate 10, interval în care, nu-i așa, energia i se imputinează, iar entuziasmul i se mai stinge. Profesorul nu exclude, în toate aceste așteptări, riscul rutinei, al jumătăților de măsură. Rutina e, notez iarăși, o prăpastie pentru chirurg. Înveți un procedeu, ajungi să-l stăpînești și-o ții cu el, surd la ce se întîmplă în jur, toată viața, am înțeles, din păcate, și astfel de cazuri. Un asemenea chirurg n-are decît o mină. E ca și cum s-ăr minti că poate trăi pînă la adînc bătrîneți numai din reflexe condiționate.

Sîntem din nou întrerupți. Mi se dă să înțeleg, cu fereală, că profesorul e așteptat în sală. Apoi sînt lăsat în afara discuției și am răgaz să observ în tîhnă cabinetul. E cît o chilie și copleșit de cărți. Pe birou, adus probabil pentru reporter, masivul „Traité de technique chirurgicale” al reputatului profesor francez Leger, ediția a II-a, scoasă tot de Editura Masson. În această adevărată biblie a chirurgiei moderne, numele lui Dumitru Burlui e la mare preț, metodei sale de extraperitonealizare a lobului drept al ficatului, noutate pe plan mondial, acordîndu-i-se mai multe pagini. Puțini specialiști străini sînt incluși în tratat, francezii au și ei, se știe, vanitatea lor, Dumitru Burlui e și, în materie de chirurgie, o astfel de recunoaștere e dintre cele mai onorante. Metoda aceasta, una din cele 25 aparținînd profesorului, are o istorie a ei, am s-o redau, succint. În 1957, se afla la Madrid, la un congres, avînd de prezentat o comunicare despre tratamentul ascitelor. În timpul congresului, i-a căzut în mină o carte în care un chimist, parcă american, fă-

cea unele referiri la tulburările apei și electroliților în organism. A parcurs, pe nerăsuflăte, capitolul despre ciroza hepatică și s-a lămurit că apa se formează nu la nivelul intestinului subțire, teorie unanim acceptată atunci, ci la cel al ficatului. Cu acest simbul, a trecut la imaginarea metodei amintite, aducîndă de toate marile tratate sub numele „metoda Burlui”, creînd două lambouri peritoneale la nivelul mușchiului diafragmic și învelînd ficatul în ele. Drept urmare, lichidul de ascită nu se mai varsă în abdomen, ci e repus, prin intermediul căilor limfatice, în circulația generală.

Rămînem din nou singuri, profesorul mai aprinde o țigară. A cîta? Nu știe, le-a pierdut șirul.

Între dascălii pe care l-a mai avut, ține să amintească 4 nume, toate de referință pentru școala românească de chirurgie. Nicolae Hortolomei, Ion Iacobovici, Traian Nasta și, cu deosebire, Ion Făgărășanu, alături de care a lucrat 12 ani. Într-o vreme, Ion Făgărășanu avea 2 șefi de lucrări, azi profesori de notorietate internațională. Dan Gavrilu și Dumitru Burlui, ambii dintr-o generație ilustră de purtători ai bisturiului, alături de Ion Juvara, Florian Mandache, Dan Setlăceș și alții. Cum era fiecare?, întreb. Profesorul stă o clipă pe gînduri, apoi face din primii 3 un singur capitol: operau fără să scoată o vorbă, de la el, chirurgii excepționali, meseria s-fura. Pricpe că Făgărășanu era altfel, mai generos, spun asta, profesorul acceptă dar simte nevoia unei precizări, ce parcă disculpă. Pe timpul lui Hortolomei, zice, chirurgia avea altă dimensiune, un om, dacă stăpînea meseria, putea rezolva situațiile de unul singur. Începînd cu Făgărășanu, datele s-au schimbat și chirurgia de azi nu mai poate fi concepută în afara echipei.

Cînd operează, Dumitru Burlui explică. Nu face conversație, căci consideră că excesul de cuvinte poate fi aseptic pentru bolnav. Lămurește însă fiecare gest nou, îl traduce. Elegant în cabinet sau pe stradă, profesorul e elegant și în sală, purtînd mereu același chip, un pic trist, un pic ironic. E pentru blîndețea actului operator, experiența demonstrîndu-i că brutalitatea provoacă, de regulă, o suferință colaterală. Fără să fie fricos, e prudent și acceptă că în orice intervenție, chiar și într-o banală apendicită, există un factor cît de mic de risc. Pentru orice crede că poți fi scuzat, pentru moartea unui om însă niciodată. A avut, în peste 4 decenii de meserie, și eșecuri, cine n-a avut? A suferit de fiecare dată, dar eșecurile nu l-au înfrînt, ci l-au îndrîjnit. A muncit și muncеște pe rupte și viața sa n-a fost altceva decît o sumedenie de drumuri, mai drepte, mai întortocheate, avînd o singură destinație, sala de operații. Numai o astfel de muncă, temeinică, lucidă, poate da explicație contribuțiilor de care și-a legat și-i leagă numele, citeva din ele, chirurgia chistului hidatic, a hipertensiunii portale etc, însemnînd priorități de adevărată. I s-a mai întîmplat, recunoaște, să privească într-o singură direcție, să se lase ademenit de-o idee, dar n-a ridicat niciodată părerea sa la rang de axiome. I-a ascultat și pe ceilalți, colaboratori mai virșnici sau mai tineri, considerîndu-i egali săi, dincolo de stătele de funcțiuni. A făcut și face școală, cerînd mereu disciplină și punctualitate și nu și-a ieșit din fire decît atunci cînd i s-a părut că e în suferință respectul față de bolnav. Dacă n-a renunțat la vigilență, „un moment de scăpare îți poate încărca pentru o viață conștiința”, n-a renunțat nici la modestie și i-a plăcut să fie socotit ceea ce și e, un chirurg adevărat. Care n-a uitat, la o oră la care numele său figurează în marile tratate ale lumii, că a fost cîndva, la Galați, ajutorul doctorului Varnali.

Dumitru Burlui, părăsesc clinica gîndînd așa, om de profesie chirurg și chirurg de profesie om, adevărat „lup de mare” al sălii de operație. Profesorul însă refuză asemenea etichete și se mulțumește să zică „nu sînt decît ce-am învățat să fiu, medic și om cumsecade”. E însă, o spun cu mîna pe inimă, infinit mai mult decît atât.

VIDIU IOANIȚOIA

Doctorul în fizică Vasile Tatu, specialist în laseri la Institutul de fizică și tehnologia aparatelor cu radiații, scrie pe o foaie de hirtie, cu litere de-o șchioapă, inițialele Asociației inventatorilor și inovatorilor din România (asociație care deocamdată nu există): A.I.I.R., apoi unește cei doi I cu o bară orizontală și exclamă: „AUR !”, lată ce ar însemna înființarea asociației. În acest mod insolit și oarecum în concurență neioală cu colegii de la „Rebus”, am aflat despre ideea generoasă a unui grup de inventatori doritori să ajute la impulsivitatea acestei activități în țara noastră. Despre ce e vorba, mai precis?

După cum a reieșit și din serialul nostru „Cea mai valoroasă valută-forțe: invențiile”, pe drumul de la brevetare la aplicarea în producție se ridică, în numeroase cazuri, mai multe obstacole. Chiar de la preludiv, în sensul că procedura întocmirii dosarului de invenție supus Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, O.S.I.M., este, normal, destul de complexă, și dacă ea nu mai prezintă taine pentru veteranii brevetelor — dar numărul lor nu poate fi prea mare — nu este la fel de familiară mulțimii de inventatori care bat la poarta O.S.I.M. pentru prima oară. De aci, timp pierdut inutil pentru refaceri etc. precum și costisitoare drumuri și deplasări din provincie, în ciuda meritoriei activități de popularizare depusă de O.S.I.M. în ultimii ani.

În însuși procesul brevetării apare o altă piedică, mult mai importantă, asupra căreia au insistat, invocînd propria lor experiență, diverși specialiști citați în serialul sus-menționat. Deși legea obligă întreprinderea de stat beneficiară să acorde tot sprijinul material pentru implementarea brevetului, în practică lucrurile nu stau tocmai așa, deoarece nu arearorii unitatei respectivă, absorbită de sarcinile curente de plan, care desigur primează, nu poate crea condițiile materiale necesare experimentărilor. Și aceasta nu ne-

AUR

apărat din lipsă de înțelegere față de inventator, ci dintr-un motiv mai adînc: orice idee tehnică nouă comportă un element de risc în transpunerea practică, altfel nici nu ar mai fi vorba de noutate, deci de explorarea necunoscutului, ci de simple îmbunătățiri tehnologice. Or, eufemistic vorbind, nu toate conducerea de întreprindere sînt dispuse să-și asume acest risc.

În fine, chiar în cazurile fericite cînd, după ce s-a obținut brevetul, și s-au efectuat experimentările, ideea și-a demonstrat în producție eficiența prin economiile postcalculate aduse, așa cum just cere legea, un procent inadmisibil de mare din invenții nu sînt recompensate — deși întunesc absolut toate condițiile legale — din cauza delăsării, a nepăsării beneficiarului sau din incurcături și tărgăneli birocratice. Pînă în ultima vreme, procentajul se ridică pînă la trei pătrimi!

Mai sus nu am amintit decît cîteva din obstacolele care pavează, în nu puține cazuri, lungul drum al invenției de la concepție la realizare. În acest mod, dincolo de interesele personale ale inventatorului, oricît de legitime ar fi, sînt lezate interese majore ale societății noastre care, ca orice societate modernă, are nevoie de invenții, nu de dosare, pentru a progresa într-o lume tot mai competitivă. Și cu aceasta revenim la Asociația inventatorilor și inovatorilor.

Ideea în sine nu este nouă nici la noi. Dealtfel, asemenea asociații înființează și în alte țări socialiste, confirmîndu-și utilitatea în practică. În România, mulți oameni de știință, cercetători și ingineri inventatori pun la inimă situația încă nesatisfăcătoare a invențiilor în țara noastră, locul prea modest deținut în arena mondială, după cum o atestă și statisticile oficiale publicate în serialul nostru. Ce rol ar reveni, în acest context, asociației a cărei înființare o sugerează mai mulți interlocutori? ● Ar îndruma și ajuta pe inventatori și inovatori (foarte mulți muncitori!) în îndeplinirea formalităților de brevetare. ● I-ar sprijini, în atelierul propriu, ale asociației, în realizarea proiectelor și apoi a modelelor experimentale, care, în momentul de față, ridică numeroase dificultăți. ● Ar organiza schimburi de experiență, actualmente cam neglijate, din motive pe care le ignorăm. ● Ar acorda membrilor săi premii (o altă constatare a serialului, desprinsă din numeroase convorbiri cu inventatori: stimularea morală) în acest important sector lasă de dorit) și, în general, ar colabora cu întreprinderile titulare de brevete și cu alte organizații socialiste pentru găsirea de noi căi și mijloace în vederea impulsivării invențiilor și inovațiilor. ● Atragerea numerosilor pensionari (ingineri, cadre didactice, cercetători de valoare) doritori să ajute, într-un cadru organizat, prin mijlocirea asociației, pe inventatori la proiectare și la construirea modelelor experimentale (nu a prototipurilor, care reprezintă o activitate uzuală).

Întreaga activitate s-ar desfășura pe bază de autogestivitate, fără nici un efort financiar din partea statului. Desigur, aci nu am făcut decît să schițăm cîteva idei generale, sugerate de interlocutori. Ele își vor găsi ulterior cuvenitele elaborări și precizări prin contribuția celor direct interesați, cu îndrumarea O.S.I.M. și a Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie.

LIONEL NIȚESCU

Opinia unui alegător

Inițiative

O recentă emisiune radio, oferită cu generozitate ideii de amfizion, astfel încât radioascultătorul să audă și cum gândesc alții despre rostul acestei instituții cu o audiență încă inegalabilă, m-a pus în situația de a invita în studiourile din strada Nufierilor, printre alții, un medic veterinar din zona Dornelor și un inginer specializat în automobile, vicepreședinte, acum, al A.C.R.-ului, asociație care pune în mișcare la ora asta peste 400 000 de pătimiși ai volanului sau de sclavi moderni ai acestuia.

Medicul veterinar e cunoscutul Flacării, Radu Rey, de la Vatra Dornei, intrat în conștiința publică datorită revistei noastre ca autor al unor proiecte privind exploatarea inspirată a zonei de deal și de munte sub raport, evident, economic, dar și turistic și spiritual, pornind de la milenara tradiție — fiindcă aici se potrivește adjectivul, demonetizat, altfel, destul de adesea și chiar bagatelizat prin vulgarizare.

Ce propune acum doctorul Rey mi se pare de toată isprava: anume, integrarea zonei montane într-un circuit agro-turistic și agro-microindustrial și neastimpărutul medic de țară vine și cu un proiect de casă fără-nească, mai exact de fermier țaran care nu respinge nici încălzirea solară, nici bio-gazul, nici războiul de țesut electric, nici participarea, în timpul liber lăsat de rotirea anotimpurilor, la o cooperativă micro-industrială pe bază de țesătorie la domiciliu și croșetat exploatarea materia primă produsă chiar în gospodăria montană. Totul e seducător, și omul, și inițiativa, și simpla evidență a calculului economic, și șansa unui turism care se poate face tot anul și nu numai estival, și șansa turismului auto.

Ei bine, rapid, inginerul de la A.C.R. îmbrățișează, în emisiune, sugestiile lui REY, pe inginer îl cheamă Niculescu, și ne anunță că e gata să participe la proiect.

Ce ar mai trebui? — veți întreba dumneavoastră. Ca doctorul Rey să fie luat în serios de cine trebuie, adică de cine are și decizia, și proiectele sale să fie, democratice, puse în discuție publică și, dacă se validează (și e ușor de validat), concepția lui (cred eu cel puțin), să intre în practica economică.

La un I.A.S., un director, inginer

agronom, face tot felul de proiecte care mai de care mai atrăgătoare, pe unele le pune, de capul lui, în practică — sigur nu e prea disciplinat — dar ce se reține nu este inițiativa care se pare că e rentabilă, ci indisciplina și numai despre ea se discută. Un primar se ambiționează să facă un iaz de pește într-un sat sărac, iazul ar fi, pentru toată lumea, rentabil, pământul dislocat e pe o coastă nenecrocită, fără nici o valoare agricolă, dar contează ca atare într-un raport cam demagogic și toată lumea e de acord dar prejudecata față de vechea informare e mai tare și satul e lipsit, încă, de un aliment de bază și foarte ieftin altfel.

Ce vreau eu să spun? Că sîntem un popor plin de fantezie și de inițiativă, mereu gata să participe pasionat la efortul pentru mai bine, dar că nu o dată constatăm, cu umor altfel, că ne punem singuri picăci, construind un eșafodaj birocratic pe care, teoretic, tot noi îl denunțăm, dar practic ne prevalăm de restricțiile lui.

Una din tulburătoarele ipostaze ale originalității de gândire imprimate de conducătorul partidului nostru întregii societăți este tocmai consecvența cu care se luptă împotriva anchilozării teoretice și practice iar dacă această originalitate este surprinzătoare pozitiv pentru toată lumea, aceasta se da-

toarește, în primul rînd faptul că în spațiul discuției și dezbaterii au intrat, datorită șefului statului nostru, teze considerate până nu demult imuabile ale marxismului ca filosofie, chiar și ideea de imuabilitate în planul construcției socialiste fie că privea filosofia, fie că privea practica propriuzisă.

Pledoaria mea e și azi, ca întotdeauna, pentru și în favoarea tineretului în gândire și acțiune, împotriva anchilozelor propriilor noastre mecanisme și mai ales a propriilor noastre lozinci.

Jurnalistic vorbind, Flacăra însăși e un exemplu de luptă împotriva tabuurilor chiar de noi create și mi se pare că unele din cele mai ascuțite dezbateri au avut loc în aceste pagini tocmai datorită înțelegerii revoluționare a revoluționarismului gândirii înaripate și mereu tinere a președintelui nostru.

Ce aș propune eu? În cazul ultimei inițiative a doctorului Rey, actualul ministru al agriculturii, profesionist al cauzei pe care o slujește, să intre firese în discuție și să-și spună opinia ca un inginer care știe bine și ce e bine și ce e rău! În felul acesta și radioul își validează inițiativa, și Rey află dacă gîndește economic și noi toți înțelegem cât de viu este climatul dialogului la noi.

DINU SARARU

Propuneri care merită atenție!

Am primit, zilele trecute, scrisoarea de mai jos. Deși, din cite am înțeles, ea a fost înaintată și ministrului de resort, o publicăm în întregime, cu convingerea că propunerile pe care le susține reprezintă o soluție, fie și parțială, a unei probleme pe care cadre didactice și specialiști au ridicat-o adesea, chiar în paginile revistei noastre. Dealtfel, după cum veți vedea imediat, un articol din „Flacăra” a și determinat intervenția care urmează.

Prezenta scrisoare mi-a fost inspirată de articolul „Oameni de ispravă” de Dinu Săraru, Flacăra, nr. 3, 22 ian. 1982, p.9, în încheierea căruia face un paralelism între posibilitățile de afirmare ale unui tînar în ramurile economice și în învățămînt, acuzînd existența unor „prejudecăți”, „bariere” sau „anomalii” care ar împiedica promovarea valorii.

Ca membru al corpului didactic din învățămîntul superior, aș încerca să răspund articolului respectiv pornind de la actualele reglementări cu privire la promovarea cadrelor din învățămîntul superior și anume, promovarea se poate realiza atunci cînd apare un post vacant în statul de funcțiuni, care are o structură relativ stabilă, în concordanță cu numărul de studenți, programa disciplinelor de învățămînt etc. Astfel, este posibil ca la unele discipline posibilitățile de promovare să fie reduse deși ar exista persoane care ar îndeplini toate condițiile de promovare, minus existența postului vacant.

Consecințele acestui mod de promovare sînt ușor de bănuît: cadre cu vechime, doctorat, activitate de cercetare etc. „bat pasul pe loc” într-un post de asistent sau lector avînd colegi de liceu sau facultate ajunși conferențieri sau profesori datorită unor „conjuncturi favorabile”.

Desigur, nu se pot înființa posturi acolo unde programul didactic nu permite, însă ar fi posibil să se realizeze o separare a noțiunii de funcție didactică și de titlu didactic. De ce n-ar fi posibil ca un asistent, cu vechime corespunzătoare, cu doctorat, activitate științifică, politică și social-obștească, să primească titlul de șef de lucrări, urmînd ca în cadrul statului de funcțiuni să ocupe funcția de asistent în cazul în care nu se poate realiza în structura catedrei funcția corespunzătoare titlului. De fapt astfel de dihotomii sînt aplicate și în alte domenii de activitate; de ex.: în domeniul militar gradul (căpitan, maior etc.) și funcția (comandant de companie, batalion etc.), sînt noțiuni distincte. Consider că realizarea unei diviziuni între titlu și funcție ar aduce o serie de îmbunătățiri în activitatea din învățămîntul superior din țara noastră.

În primul rînd aș menționa posibilitatea realizării politicii de promovare a cadrelor independent de „piramida” funcțiilor constituită pe baza programelor didactice și a numărului de studenți.

În felul acesta se pot păstra, chiar stimula tradițiile „școlilor românești” în diferite domenii, care suferau din această cauză. (Cine mai putea fi promovat profesor la Facultatea de matematică Iași, școală de veche tradiție și prestigiu, unde procentul de 11% este depășit? — opinie personală, nu știu dacă exemplul e pozitiv).

În al doilea rînd, acordarea unui titlu,

chiar dacă nu este însoțit de funcția corespunzătoare, constituie un act de recunoaștere a activității unei persoane. Există cadre care lucrează cu pasiune și curiozitate științifică pentru care stimulentele materiale au importanță mult mai mică decît cele spirituale. De ce să fim complexați cînd, înfrîindu-ne cu foști colegi de liceu, azi directori de șantier, să se mire că noi sîntem „tot asistenți”? De ce la congrese internaționale să ne mirăm că oamenii de vîrstă noastră sînt „profesori”?

În al treilea rînd se poate menționa că orice cadru didactic este conștient că funcțiile pot fi ocupate numai în concordanță cu planuri bine stabilite astfel încît necoordanța între titlu și funcție nu capătă nuanță de descurajare ci, dimpotrivă, înțelegerea eforturilor conducerii ministerului de a păstra simultan două echilibre: unul, între merite și titlu și altul între funcție și stat de funcțiuni.

În contextul acestor idei pot fi menționate faptul că există o serie de cadre tinere care nu pot beneficia de o perfecționare a pregătirii profesionale prin doctorat datorită numărului de locuri destul de redus. Oricine și-a dat doctoratul își amintește că în perioada respectivă rupea din ore de odihnă și concediu, făcea sacrificii materiale pentru documentare și piese, vizita bibliotecii din diferite centre universitare, pentru a se prezenta cit se poate de bine cu referatele și cu teza. Cu toate acestea, deși încărcate de muncă, sînt perioade ferice în viața unui om pentru că în final ai satisfacția unor rezultate noi, poți să scrii o formulă pe care încă n-a scris-o nimeni sau poți să prezinți o metodă nouă de investigație etc. Tinerii de-

reso să facă așa ceva, iar doctoratul este cea mai stimulativă metodă. Mărirea numărului de locuri ar aduce numai avantaje învățămîntului superior.

În altă ordine de idei m-aș referi pe scurt la mult discutata disciplină de Biomatematică ce ar urma să se introducă în învățămîntul superior medical.

După cum a afirmat tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea de la deschiderea anului universitar, „învățămîntul trebuie să prezinte cele mai noi cuceriri ale științei”, arătînd că „trebuie să acordăm o importanță tot mai mare disciplinelor fundamentale”, menționînd printre acestea și Biomatematica. Introducerea unei noi discipline este o problemă complexă, fiind necesară o analiză a necesității, posibilității și modalității de introducere a sa. Cred că necesitatea și oportunitatea nu mai trebuie discutate, comentariile făcute pe această temă în numeroase reviste fiind concludente, Biomatematica avînd un statut bine definit la numeroase institute de învățămînt superior medical din lume. Referitor la posibilitatea și modalitatea de introducere a acestei discipline consider utilă o întrunire a cadrelor desemnate de institutele de medicină din țară pentru stabilirea unei programe unice și redactarea în comun a unui curs.

Este foarte posibil ca propunerile expuse să aibă și unele neajunsuri, care urmează să fie puse în balanță cu avantajele, subsemnatul fiind încredințat că forurile de decizie vor analiza cele expuse în conformitate cu necesitățile actuale de dezvoltare a învățămîntului.

Asistent dr. GH. I. MIHAIȘ
Institutul de medicină - Timișoara

„Sublata cauza...”

Un farmacist din provincia, Ștefan Pop, propune prin intermediul revistei noastre o nouă metodă de tratament. Despre ea se știe cite ceva, numai că experimentarea, inițial aprobată, a fost ulterior retrasă. Publicînd ideile farmacistului Pop, nu înseamnă, automat, că le și îmbrățișăm. Numai că, fideli depistării noului, sub orice formă ar apărea el, le supunem atenției specialiștilor, considerînd că numai un experiment științific, prob și deschis, poate lămurii asupra valabilității lor. În știință, cum am mai spus-o, ideile preconcepate nu-și au rostul.

— Tovarășe farmacist Ștefan Pop, susțineți că ați făcut o descoperire de mare importanță pentru sănătatea oamenilor. Despre ce-i vorba?

— De fapt, e vorba, concomitent, de o descoperire și, legat de ea, de o metodă de tratament și de o invenție. Pe scurt, am ajuns la concluzia că oxiuuroza se află la baza a numeroase maladii de care suferă oamenii în zilele noastre, am pus la punct o metodă de combatere a oxiuurozei și am inventat un aparat special cu care să se efectueze tratamentul.

— Cum ați ajuns la descoperirea dv.?

— Urmăream de mult, încă din facultate, legătura dintre paraziți și maladiile umane. În perioada cîm am lucrat ca farmacist la Ighiu, județul Alba, am avut posibilitatea să fac observații directe asupra morbidității locuitorilor. M-am convins că tratamentele care se prescriu bolnavilor erau simptomatice, adică aveau la bază forma de manifestare cea mai evidentă a maladiei. De exemplu: avea cîneva temperatură, i se prescriu antipireice; avea gastrită, i se dădea alcaline ș.a.m.d. Or, în spiritul adagiului latin „Sublata causa, tollitur effectus” — dacă se suprimă cauza, dispăre și efectul — un tratament eficient trebuie să vizeze etiologia bolilor, să meargă la rădăcină, să descopere cauza maladiilor. Înălăturînd cauzele, dispar și maladiile, iar eficiența tratamentului este incomparabil mai mare decît în cazul combaterii unui simptom sau a unei maladii luate singure. Pentru că dacă persistă cauza, maladia va reapărea, în forma veche sau într-o altă formă.

Am mai constatat, în practica mea de farmacist în localitatea menționată, că de cele mai multe ori pacienții nu suferau de o singură boală. Există o maladie principală, dar pe lângă ea se manifestau multe simptome sau sindromuri, mai puțin pronunțate decît cea de bază, dar însoțind-o mereu pe aceasta. Așa, de pildă, am observat că un bolnav care suferea de ulcer avea, în același timp, și

reumatism, parodontoză, hemoroizi și diferite afecțiuni cardiace. Pornind de aici, am început să țin o evidență a manifestărilor patologice prezente la pacienți (am urmărit peste 200 de cazuri), cu scopul de a determina, prin studiu etiologic, cauza maladiilor respective. După o urmărire atentă, pe o perioadă îndelungată, însoțită de studierea literaturii de specialitate, am tras concluzia că cele mai multe dintre maladiile prezente la bolnavii a căror evidență o țineam aveau drept cauză primordială, drept punct de plecare oxiuuroza. Deci, pentru a vindeca bolile de care sufereau acești oameni, calea cea mai bună era tocmai înlăturarea cauzei, adică eradicarea oxiuurozei, și nu doar tratarea separată a fiecărei maladii.

Ajuns la această convingere, am trecut la experimentarea unui tratament al oxiuurozei, menit ca prin eliminarea acestei enteroparazitose să se ajungă la dispariția bolilor pe care le generează. Cum eu însumi sufeream de mai multe maladii, printre care reumatism, hiperaciditate, hipotensiune, anemie, cefalee, căderea părului, parodontoză, am trecut la aplicarea tratamentului asupra mea. Cu rezultate, pot spune, spectaculoase: nu numai că m-am vindecat, dar s-au manifestat și alte efecte pozitive, la care inițial nu mă gîndisem, întregul meu organism s-a redresat — o adevărată operație de reînținerire.

— Ce reprezintă oxiuuroza pentru corpul omeneș?

— Oxiuurul este parazitul cel mai răspîndit în întreaga lume prin marea lui putere de a se înmulți și înfesta organismul uman, de a se răspîndi în mediul înconjurător, în mediul nostru vital. Ajunși în corpul omului, oxiuurii se răspîndesc peste tot. În afară de tubul digestiv îi putem înfrîni și în organele colaterale: ficat, pancreas, plămîni, faringe, precum și în alte organe. Acești paraziți pe lângă că frustrează organismul uman de o mare parte din substanțele nutritive în-

gurgitate, elimină, ca urmare a metabolismului lor, o întreagă gamă de toxine, dăunătoare sănătății omului. Preluate de sînge, toxinele sînt vehiculate în întregul organism; ele se combină, acolo unde condițiile de reactivitate sînt favorabile, cu substanțele constitutive ale celulelor organelor infestate. Ca urmare, aceste organe nu mai îndeplinesc în mod normal funcțiile lor fiziologice și se imboldăvesc. Factorul biochimic în patologia umană a fost subliniat și de M. Devar (în revista „Știință și tehnică” nr. 6/1981): „O aspirație permanentă a medicinii este să identifice activitățile biochimice anormale, asociate cu o patologie dată... Activitatea biologică este rezultatul reacțiilor biochimice, și sub fiecare situație patologică se ascunde un defect biochimic corespunzător”.

— În ce constă tratamentul?

— În eradicarea acestor paraziți din întregul tract digestiv uman. Aceasta se poate face prin introducerea în tubul digestiv, cu ajutorul aparatului special creat de mine, a unei soluții de clorură de natriu în concentrație de 10 la sută. În felul acesta, după trei proceduri făcute la un interval de o săptămîină una de alta, parazitul poate fi înlăturat din organism.

— Cum ați experimentat metoda dv.?

— Tratamentul l-am aplicat asupra mea și a altor persoane. Și cu toate că aceasta s-a făcut cu mijloace mai simple, rezultatele au fost foarte bune. Între timp însă am proiectat aparatul menționat. Dar din acest moment încep greutățile. Cu toate că inițial mi se aprobase, de către Academia de științe medicale, construirea aparatului și experimentarea tratamentului în unitățile sanitare, ulterior s-au anulat ambele aprobări. La rîndul său O.S.I.M., care a urmat, probabil, linia adoptată de Academia medicală, mi-a respins cererile de brevet.

— Dar neîncrederea cu care ați fost înfrîmpinat nu se datorează oare cauzisticii sărace?

— Este adevărat că nu am o cauzistică bogată. Aș dori însă, în legătură cu aceasta, să fac unele precizări. În primul rînd, cazurile de vindecare, așa puține cum sînt, au corespuns întregului așteptării, sînt o ilustrare vie a eficienței metodei de tratament pe care o propun. În al doilea rînd, cînd am vrut să aplic tratamentul și altor persoane, am fost amenințat că voi fi deferit justiției pentru

practicarea ilegală a medicinei. În felul acesta, mi s-au barat, practic, toate căile spre dovedirea mai largă a eficienței metodei propuse.

— Poate fiindcă nu sînteți specialist în materie?

— Și constituie acest fapt un impediment în efectuarea descoperirii? Eu aș zice că, dimpotrivă, o favorizează. Referitor la acest aspect mi-aș permite să citez, tot din revista menționată anterior, o pertinentă luare de poziție: „O serie de personalități între care M.C. Luhan, W. Herseberg și mulți alții au atras atenția asupra pericolului pe care le comportă uniformizarea modului de a gîndi și înțelegerea lumii prin standardizarea instruirii. Studiile de specialitate dovedesc că un expert într-un domeniu este foarte puțin probabil să facă o descoperire revoluționară în respectivul domeniu, descoperitorii venind de obicei din afară, dintre acei care văd «cu alți ochi» și «dintr-un alt unghi» decît cel tradițional obiectul cercetării”. Aș mai observa, totodată, că meseria de farmacist nu este chiar atît de îndepărtată de cea de medic și că un „neprofesionist” poate deveni, prin pasiune și studiu, specialist într-un domeniu sau altul.

— În concluzie, ce solicitați de la factorii responsabili de resort?

— Nu pretind factorilor de resort să fie și ei, aprioric, stăpîniți de aceeași convingere. Dar cred că sînt îndreptățiți să cer studierea și experimentarea metodei propuse, fapt care presupune, firește, și construirea aparatului pe care l-am imaginat. Precizez că respingerea metodei mele s-a făcut fără să se fi încercat în nici un fel verificarea practică a invențiilor, ceea ce mi se pare inadmisibil. Sînt într-un tot de acord cu opinia prof. dr. Ion Teodorescu Exarcu, șeful catedrei de Fizioterapie de la Spitalul „Gheorghe Marinescu” din Capitală, exprimată în revista „Flacăra”, nr. 16/1979: „E descalificant profesional și etic să te pronunți împotriva unui medicament înainte de a-l încerca”. La fel se poate spune și cu privire la tratamentul propus de mine. Sper că forurile în drept, și în primul rînd Academia de științe medicale, vor aproba și dispune experimentarea metodei și aparatului meu. Pe această cale, se vor putea alina multe suferințe omenești.

ION D. GOIA

La sfârșitul anului 1917 și începutul anului 1918 corespondența lui Take Ionescu aruncă priviri din ce în ce mai largi asupra evenimentelor și personalităților externe.

O mare satisfacție i-a produs-o venirea la 16 noiembrie în fruntea guvernului francez a bătrînului Georges Clemenceau (1840-1929), „tigrul”, care încă din 1915 scrisese un articol extrem de elogios despre omul politic român, pe care, pentru atitudinea lui față de Germania lui Wilhelm al II-lea, l-a numit un „mare european”.

Ascensiunea lui Clemenceau, căruia, cu această ocazie i-a schițat și un portret, i-a umplut inima de bucurie atît pentru situația României, pe care aștepta să o vadă sprijinită mai puternic de noul premier francez, cit și pentru propriul său viitor, Take Ionescu dobîndind acum convingerea că ar putea fi încă mulți ani folositor neamului său.

El se mai gîndea apoi că o schimbare de guvern ar putea avea loc și în România, evident, în favoarea sa, în Franța schimbîndu-se pînă atunci de la începutul războiului cinci premieri: René Viviani (8 aug. 1914-19 sept. 1915), Aristide Briand (19 sept. 1915-17 martie 1917), Al. Ribot (20 martie-7 sept. 1917), Paul Painlevé (12 sept.-15 nov. 1917), Clemenceau (16 nov. 1917).

L-a contrariat însă discursul-program al președintelui Statelor Unite Woodrow Wilson, care fiind reales în fruntea supremiei magistraturii americane, a rostit la începutul anului 1918 un discurs care, prin declarațiile sale cu privire la Austro-Ungaria, a provocat o adevărată confuzie și indignare printre exponenții popoarelor robite din centrul și sud-estul Europei.

Aceste declarații vor mobiliza însă fără întîrziere pe reprezentanții acestora, care vor declanșa o mare campanie de propagandă în Statele Unite, președintele fiind silit, sub presiunea opiniei publice, să-și modifice în cele din urmă punctul de vedere anunțat.

Sprijinul său pentru toate aceste popoare — italienii, cehii, românii, sîrbii, slovacii, polonezii — avea să fie la conferința de pace efectiv și eficient.

Corespondența din această perioadă a lui Take Ionescu ne dezvăluie totodată și intenția sa de a scrie, pe bază de documente și fapte autentice, cunoscute numai de el, o istorie a României dintre anii 1912-1917, nimeni necunoscînd această perioadă, în care au avut loc cele două războaie balcanice și a izbucnit primul război mondial, mai bine decît el. În această istorie Take Ionescu era hotărît să scrie tot adevărul, implicînd și pe regii Carol I și Ferdinand I.

Istoria proiectată pînă la urmă n-a fost totuși scrisă, iar corespondența și arhiva lui Take Ionescu aflate la Moscova s-au pierdut, așa încît istoriografia română a războiului a rămas lipsită de una din cele mai bogate surse ale sale.

VASILE NETEA

Un neașteptat elogiu

Iași 4/17 noiembrie 1917

...Ieri Georges Clemenceau a fost numit în fruntea cabinetului francez. „Tu știi că Clemenceau a scris despre mine în 1915 un articol intitulat „Un mare european”. Eu nu-l cunoșteam și nici nu-l văzusem și nu-l întîlnisem niciodată pînă atunci. Era din partea sa un neașteptat elogiu de a mă numi „mare european”. Aceasta a supărat însă foarte mult pe invidioșii de la București. S-a crezut de bun gust de a face din cele două cuvinte un obiect de ironie cu privire la mine. Ziarele germane, precum și liberalii noștri nu vorbeau decît despre „marele european”.

Numirea lui ca prim ministru a fost o bună soluție a crizei politice din Franța. Clemenceau este bine văzut în Anglia și America. El a voit întotdeauna să aducă pe japonezi (ca aliați) în Europa... El va face neapărat câteva lucruri. Georges Clemenceau este un om violent. Are 78 de ani. Urmînd exemplul lui Clemenceau eu aș avea încă 17 ani de vigoare și forță politică, fiindcă la 76 de ani el a fost chemat acolo unde alții n-au reușit. Dar el nu-l simpatizează pe Poincaré. Este posibil ca el să-l răstoarne, și atunci ar urma să fie ales Deschanel. Eu cred că el va avea multe șanse. Clemenceau a trăit în tinerețea sa în America, el cunoaște ambele Americi, și este capabil prin energia sa de a entuziasma pe americani.

În tot cazul noi așteptăm de la el lucruri noi, în bine sau în rău, dar noi. Urmîrind mersul războiului constatăm că acesta nu merge bine (pentru Antantă) decît în Palestina. În cîteva zile englezii vor fi la Ierusalim, și eu cred că înaintarea va continua înspre Damasc și Beyruth, ceea ce ar fi posibil pînă la sfârșitul anului: Eu nu cred că turco-germanii ar putea opri această mișcare...

Cu Clemenceau eu voi fi încă mai util (în politica de la Iași)

Iași, sîmbătă, 4/17 noiembrie 1917

...Am avut astăzi o multime de vizite: miniștrii Serbiei și ai Rusiei, Brătianu și natural, Titulescu (cu care se vede zilnic)... Am văzut de asemenea pe colonelul englez Lazecok, un mare amic al lui L. Pangal (unul din aderentii lui Take Ionescu). Sînt minunate sentimentele acestor oameni. Afacerile Rusiei, ale Italiei, nimic nu-l face să se îndoiască un singur moment. Ei sînt siguri de victorie și nu șovăiesc nici o clipă. Natural, toată speranța sa este armata engleză, ale că-

rei efective pot fi încă sporite și în americanii care vin să-i ajute.

Iași, 29 decembrie 1917/10 ianuarie 1918

...Astăzi a fost nunta de argint a regelui (25 ani de la căsătorie). A fost la Palat un mare dîneu și toasturi rostite de Brătianu și de rege. Am oferit Suveranilor (în numele guvernului) inele de argint și de bronz (dintr-un tun german). Și cinci sute de mii de lei pentru operele de binefacere ale reginei. Dîneul a fost însă trist și aproape posomorît. Eu am fost așezat între d-na Greceanu (soția ministrului D. Greceanu) și I.G. Duca. Am ieșit obosit ca de la un spectacol la care nu m-am putut gîndi decît la contrastul dintre realitate și festivități...

Ah, sărbătorile din acest an (se referă la sărbătorile Crăciunului și Anului nou). Niciodată eu n-am avut niciodată noi n-am avut sărbători mai triste. Și iată că în această dimineață a venit și discursul program al lui Wilson, care este pentru noi cel mai descurajator de la intrarea noastră în război. Desigur aceasta se datorește multor lucruri, și totodată greșelilor noastre (lipsa de propagandă în America. Bătrînul meu amic, Gh. Costaforu) a venit astăzi să mă vadă. El știa că oarecînd n-am mai avut nici o dorință de a trăi. În conversația avută i-am spus însă că acum eu voiesc, că sînt stăpînit de frenezia și voința de a trăi. I-am explicat că doresc aceasta pentru două rațiuni: una de ordin personal despre care nu-l voi vorbi decît după pace, și alta din dorința de a scrie o istorie adevărată a României cel puțin de la 1912 pînă acum. Eu singur aș putea scrie adevărul. Cei alții nu știu ceea ce știu eu, și nimeni în afară de mine n-ar consimți a spune totul.

Raymond Poincaré (1860-1934) era în acel moment președinte al Republicii Franceze, ales în 1913.

Paul Deschanel (1855-1922), președintele Camerei care va fi ales președinte al Republicii în 1920, după expirarea septenatului lui Poincaré.

Woodrow Wilson (1856-1924) președinte al Statelor Unite ales în 1912 și reales în 1916. În discursul menționat el nu abordase încă dezembrarea Austro-Ungariei și problema libertății totale a popoarelor din imperiul habsburgic. Mai tîrziu, sub influența opiniei publice americane și a propagandei făcute în Statele Unite de italieni, români, cehi, sîrbi, polonezi, el își va schimba punctul de vedere și va deveni un apărător hotărît al acestora.

C. Gh. Costaforu (1856-1937), avocat, ziarist, viitor președinte al Ligii drepturilor omului.

în 1929, 1930 și 1937: **Dinamica păcii, Progresul ideii de pace și Ordinea în gîndire.** Grupajul este prefațat cu studiul **Herald al păcii** semnat de George G. Potra.

O altă secțiune adună studii și comentarii semnate de Constantin I. Turcu, Nicolae Iordache, Petre Bărbulescu, Vasile Netea și Costin Murgescu asupra gîndirii și acțiunilor marelui diplomat. Al treilea capitol „nfățișează multilateralitatea personalității lui Nicolae Titulescu văzută de reprezentanți de frunte ai vieții publice românești (Lucian Blaga, George Oprescu, Al. Duiliu Zamfirescu, Tudor Teodorescu-Brașiște, Savel Rădulescu, L. Kalustian, Valter Roman, I. Igiroșianu) și internaționale (Geneviève Tabouis, I. M. Maiski, Jacques de Launay, Raymond Cartier). Acest număr omagial al „Revistei Române”, cu o copertă de o sobră eleganță, bogat ilustrat cu reproduceri de fotografii documentare, este completat cu o detaliată **Bio-bibliografie** titulesciană, fiind în întregime o reușită a redacției.

REGHINA VARVICI

Insomnie lingă destinele țării

„Pentru a împiedica războiul ca fenomen social trebuie să începem prin a stăvili războiul ca instituție legală”

Începîndu-și activitatea pe plan internațional la Conferința de pace de la Paris, Nicolae Titulescu — ca toți cei care au urmărit din interior dificultatea negocierii tratatelor de pace și, ulterior, a abordării și rezolvării problemelor economice-financiare, naționale și de altă natură rezultate ca urmare a primei conflagrații mondiale — se va așeza necondiționat în rîndul aceluia care au făcut din lupta contra războiului și acțiunea pentru apărarea și organizarea păcii, pe continentul european și în lume, sensul major al întregii sale activități politico-diplomatice.

Acțiunea urmărită de Nicolae Titulescu în această direcție s-a desfășurat pe un fundal internațional social-economic și politic deosebit de complex. Departea de a duce la anulare vechilor contradicții sau măcar a estompării lor, epoca de după primul război mondial le-a prezervat pe toate acestea, fiind în același timp martora apariției altora noi, la fel de profunde și, poate, chiar mai complexe. Speranțele opiniei publice într-o evoluție pacifică s-au spulberat la puțin timp după încheierea tratatelor de pace conturînd sistemul de la Versailles. Apariția regimurilor fasciste și, ulterior, a unor regimuri profasciste a avut drept corolar manifestarea pe arena vieții internaționale a unor poziții și acțiuni revizioniste, revanșiste, agresive, care, pe parcursul anilor, departe de a mai constitui doar elemente izolate, vor primi expresia în orientări politice oficiale, vizînd schimbarea prin forță a geografiei politice existente.

Nemulțumindu-se doar să reliefeze virtuțile păcii și să prezinte implicațiile și consecințele dezastruoase ale războiului, Nicolae Titulescu s-a angajat — alături de alți iluștri contemporani ai săi — în lupta pentru scoaterea războiului în afara legii.

Trîind peste 20 de ani în centrul evenimentelor epocii sale, manifestînd o înaltă responsabilitate pentru tot ceea ce însemnau atunci destinele păcii, securității și colaborării, Nicolae Titulescu a înțeles profund că punerea războiului în afara legii, condamnarea agresivității și agresorului, a tuturor aceluia de recurgere la folosirea forței și la amenințarea cu folosirea forței, rezolvarea pe cale pașnică a tuturor diferendelor dintre state, asigurarea preeminenței dreptului și eliminarea din viața internațională a politicii de forță, pe de o parte, crearea unor organisme de securitate regională și continentală și elaborarea și adoptarea unor instrumente de natură să consolideze legalitatea internațională, să cristalizeze și să dea eficacitate procedurilor de reglementare pașnică a diferendelor dintre state, pe de altă parte, trebuiau să se constituie în obiective prioritare de acțiune pe plan mondial, de împlinirea lor, coerentă, sistematică și consecventă, depinzînd în mod direct stabilitatea vieții internaționale.

Profund cunoscător al istoriei relațiilor internaționale, analist multilateral și rafinat al determinărilor obiective și subiective ale acestora, autentic dilectician, Nicolae Titulescu era convins că pentru eliberarea omenirii de războaie era necesar să se acționeze, înainte de toate, pentru eliminarea cauzelor acestora. Inzestrat cu un spirit realist de excepție, omul politic și diplomatul român a înțeles însă că eliminarea cauzelor războaielor reprezintă un proces complex de anulare a unei noive moșteniri istorice, implicînd factori care țin de domeniile politice, economice, naționale, culturale, religioase, ca și de acela al psihologiei publice și politice, ceea ce l-a făcut ca, din considerente practice, să așeze în prim-planul preocupărilor sale politico-diplomatice problema scoaterii războiului în afara legii. Capacitatea sa de pătrundere a realității și vizionarea sa cuprinzătoare, realismul judecăților și experiența sa vastă l-au determinat pe Nicolae Titulescu să pledeze argumentat și logic pentru o acțiune concomitentă și convergentă în ambele direcții, pentru eliminarea cauzelor războaielor și pentru scoaterea acestora în afara legii.

GEORGE G. POTRA

fi elaborate decît de către o colectivitate care crede în pace.

Cum vor putea fi înfăptuite aceste legi dacă se subminează în mod sistematic încrederea în legea fundamentală ce condiționează pe toate celelalte către care năzuim? Cum vor fi vreedată posibile acestea din urmă dacă tăgăduim orice eficacitate legilor internaționale în sine?

Sîntem prinși într-un cerc vicios diabolic, din care nu se poate ieși decît printr-un act rațional sau printr-o catastrofă.

Care sînt invinuirile aduse legii internaționale? Posibilitatea încălcării ei? Dar care lege nu poate fi încălcată? Și de cînd încălcarea legii o face să-și piardă caracterul de lege?

„Nu cunosc eroare mai periculoasă, influență mai nefastă decît exagerarea puterii magice a forței în funcționarea legilor cu caracter intern și transpunerea acestei exagerări în domeniul dreptului internațional pentru a justifica concluziile cele mai amăgitoare. Toate aceste teorii sînt expresia unei superficialități antropomorfe în cel mai înalt grad.

Nu, nici măcar înăuntrul statelor, legea nu-și trage puterea esențială și exclusivă din sancțiunea brutală pe care o dă forța; ea își trage această putere din solidaritatea creată de necesitățile sociale, solidaritate care, de îndată ce devine conștientă, își găsește expresie în formele de drept. Cei interesați se supun la ceea ce se numește lege de îndată ce capătă convingerea că e în interesul lor s-o facă și că în cazul cînd n-ar face-o s-ar produce în mințile oamenilor o reacție ce le-ar pricinui mai mult rău decît supunerea la aceste legi. Tocmai această reacție ce variază de la caz la caz, după cei ce sînt interesați și care nu se confundă nici pe departe cu reacția forței, este sancțiunea.

Dreptul intern și cel internațional nu au, așadar, decît o singură sursă: conștiința juridică a popoarelor, care conferă caracter obligatoriu regulilor născute din solidaritatea lor.

„Legile internaționale nu au decît o esență diferită de aceea a legilor interne: sînt simple fapte sociale transformate în stări de conștiință. Iar puterea legii, oricare ar fi ea, oriunde am găsi-o, nu constă exclusiv din sancțiunea dată de forță”.

„Desigur că statele trebuie să-și respecte angajamentele. Am convingerea că morala internațională va deveni și trebuie să devină o realitate.

Dar atunci cînd se recurge la război în condițiile interzise de pactele internaționale, se mai poate oare concepe reglementarea unei crime internaționale? (...)

Sînt simple întrebări pe care mi le pun și care mă fac să cred în necesitatea absolută a unei organizații internaționale menite să asigure în orice împrejurări eficacitatea regulilor de drept liber consimțite de state.”

■ În blocul în care locuiesc, pe coloanele de alimentare cu apă a apartamentelor 44-88, datorită defectiunilor la instalațiile sanitare, din unele apartamente, se produc scurgeri de apă, în special între etajele V-VII, degradându-se pereții de la băile și dormitoarele nivelelor inferioare. Am chemat meșteri, s-au făcut și reparații, care n-au ținut mai mult de trei zile, am sesizat, dar degeaba, imobilul continuă să se degradeze. (Nicolae Petru, str. 1 Decembrie 1918, bl. 50, sc. B, ap. 60, Tîrgoviște)

■ „Mă numesc Bobrică N. Gheorghe, din comuna Mălureni, Argeș, am 69 de ani și sint operat de cataractă la un ochi (cu celălalt nu văd deloc). De doi ani am depus un dosar de pensionare la „Asociația economică intercooperatistă pentru activități industriale și prestări servicii“ din comuna Suseni și tot de atita timp sint purtat pe drumuri sub diferite pretexte de cîteva funcționare“.

■ Alexandru Lucreția din București ne trimite o lungă și bine argumentată scrisoare privind „efectul dăunător al tutunului“ și, pe bună dreptate, propune ca măcar cofetăriile să nu mai vîndă țigări, așa cum „promit de foarte multă vreme responsabilii comerțului bucureștean“.

■ Vătușii Sever din Drobeta-Tr. Severin sesizează că magazinul Motoveo din municipiu nu are aproape nici o piesă pentru motoarele Mobra.

■ De mai bine de jumătate de an, Manase Gheorghe, din București, str. Dumitru Petrescu nr. 85, bl. M-II D 9/1, ap. 241, sector 4, îi roagă pe cei de la D.T.M.B. să treacă pe numele său telefonul, pe care îl are în casă (în urma schimbului de locuință; în fostul apartament lăsase, de asemenea, telefon), dar i se răspunde invariabil cu arhicunoscuta formulă „din lipsă de posibilități tehnice, din lipsă de circuite...“

■ Întrebăm și noi împreună cu Bondoc Maria din Malovăț, Mehedinți, om al muncii la școala elementară din comună, cum este posibil ca aceasta să nu aibă carte de muncă, deși este încadrată de cîteva ani.

■ Popa Gheorghe din str. Perfecționării nr. 4 A, ne aduce la cunoștință că într-una din zilele acestui luni, la băcănia din șos. Giulești 220, responsabilul nu vindea arpacas fără Supco.

■ Pop Gavril din satul Căprioara, Cluj, și-a cumpărat anul trecut, în primăvară, o pereche de pantofi fabricați la Huși, care după două zile s-au dezlipit. De atunci și pînă azi între P.G. și fabrica respectivă s-a înjghebat o trainică prietenească atestată de o voluminoasă corespondență. P.G. are însă nevoie nu de scrisori, ci de pantofi.

■ Un colectiv de muncitori sanitari de la Spitalul județean Rm. Vilcea ne informează că întirzie regulat din cauza toanelor șoferilor de pe autobuzul nr. 3 Vlădești — Bujoreni.

■ Spintină Florica din Gîrla Mare, Mehedinți, a expediat de trei ori un aparat de tricatat defect către cooperativa „Metalurgia“ din Cluj-Napoca și de fiecare dată i s-a întors acasă tot defect. Poșta i-l primește, primește confirmări, cooperativa îi spune telefonic să trimită aparatul, acesta se plimbă etc. Femeia nu înțelege nimic din toată harababura asta. Poate știe mai multe cooperative amintite.

■ De aproape trei ani, în centrul comunei Hida, Sălaj, se tot construiește un bloc cu 8 apartamente pentru specialiștii comunei. Bine gândită din capul locului, lucrarea a astupat canalul de evacuare a apelor din fața locuinței celui ce ne-a scris, Barna Emil. Locuința lui B. E. a făcut igrasie și există pericolul ca, în cazul unor noi inundații, să sufere grave avarii.

■ Harnicii pensionari din Fălticeni, mobilizați de articolul colegului nostru Victor Niță „Recuperarea a 60 000 000 lei pe an“, au strîns 3 000 de tuburi spray. Oamenii ne scriu că cei obligați să le primească tuburile n-au nici o dispoziție în acest sens. Asta e, recuperarea e simplă, cu dispozițiile e mai greu!

■ Spitalul municipal Satu Mare: Vă comunicăm că bolnavul Muntean Ioan a obținut internare la Spitalul Clinic Fundeni.

■ „Sint foarte mulțumită că m-ați ajutat să obțin protezele după care am umblat atît“. (Bacu Adriana, București)

■ „Pe străduța noastră, unde există două cîșmele, dintre care, vara, una seacă, au fost băgate în pămînt, încă din 1980,

3 țevi speciale pentru apă. Încă nu folosesc la nimic.“ (Dumitrescu Anina, str. Înfrățirea, nr. 8, Buzău)

■ I.T.B.: „Dînd dovadă de clemență, conducerea întreprinderii a dispus reintegrarea lui Coșaru Mihail în muncă, tot ca șofer, urmînd să-i urmărim mai îndeaproape activitatea“.

■ Un grup de oameni ai muncii de la S.M.A. Moțaței (Dolj) întimpină dificultăți în aprovizionarea cu alimente. Consiliul popular al comunei în care locuiesc, Poiana Mare, îi trimite la Consiliul popular Moțaței, de care aparțin cu serviciul, iar de aici sint trimiși înapoi. Povestea durează, au început însămintările și este momentul să li se rezolve problema pentru ca oamenii să-și vadă liniștii de treburi.

■ Amintim întreprinderii de construcții-montaj Dimbovița că fostul său încadrat, Bălan N. Gheorghe din comuna Salcia, Prahova, continuă să aștepte adeverința pe care a solicitat-o în cîteva rînduri, și pentru care a trimis toate datele cerute de întreprindere.

■ Spicuim din răspunsul U.J.C.A.P. Neamț: „Se confirmă că președintele Lungu Gheorghe este un om care se ocupa de unele afaceri și abuzuri în cadrul cooperativei și mai puțin de activitatea unității. Adunarea generală a membrilor cooperatori a ales un alt cadru, coresponsător. Totodată, organul județean de partid a stabilit și schimbarea actualului primar care se face și el vinovat de lipsurile din C.A.P.“.

■ Barbărasă Ilie din București atrage atenția că monumentul istoric ridicat la Călugăreni, pe locul unde Mihai Viteazul l-a învins pe Sinan Pașa, arată și astăzi exact ca după cutremurul din 1977: gata-gata să cadă.

■ Un colet postal, ne scrie pensionarul Nițu Nicolae din București, str. Sfinții Apostoli nr. 10, a făcut de la Rm. Vilcea pînă în Capitală exact 20 de zile (colet 314-3793, chitanță 359). La poșta (oficiul nr. 1), în loc de scuze, omul a primit coletul ajuns ca vai de capul lui și i s-a reproșat că a întirziat. Cine a întirziat, pentru că N. N. a primit un singur avis și acela după trei săptămîni?

■ Dejeu Justina a cumpărat o mașină de spălat mică de la magazinul „Palia“ din Orăștie, mașină care s-a defectat după o săptămîna. Cooperativa Electrotehnică din Cluj-Napoca — unde locuiește și petenta, în str. Borhana nr. 23, ap. 29 — i-a spus că trebuie schimbată, dar pentru asta trebuie să facă din nou un drum pînă la Orăștie de unde a cumpărat-o. Cit o costă în condițiile acestei mașina de spălat pe D. J.?

■ În legătură cu solicitarea tov. Zavadovschi Ana de a fi sprijinită să primească transferul în județul Satu Mare, unde are casă, părinți, soț și un copil mic, Ministerul Sănătății răspunde: „Urmare a concursului susținut în 1981, tov. Zavadovschi Ana a fost confirmată medic secundar pediatrie la Dispensarul policlinic Rădăuți“.

■ Prizek Carol din Petriș-Lonea, str. Liliacului 7, Hunedoara, sesizează că Autoservice din Poroșeni nu i-a schimbat încă bateria (Dacia 1300), deși au trecut două luni de cînd a lăsat-o pe cea defectă la unitatea respectivă.

■ PECO Satu Mare: „Butelia de aragaz (149355/1971) reținută de la consumatorul Dinu Costel de către Depozitul PECO Tr. Măgurele (pr. verbal 312/1981) a fost prezentată comisiei tehnice, de pe lîngă secția de imbuteliere Oradea, care a constatat că este fisurată pe calota superioară și a stabilit că trebuie retrasă din circulație pentru casare. Casarea s-a făcut în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Petrolului, iar butelia a fost clasificată ca degradată din culpa consumatorului. În această situație nu se eliberează o butelie de schimb“. N.N. Nu contestăm calificarea comisiei respective, dar sintem convinși că omul nici n-a dat cu butelia de pămînt și nici n-a sparat lemne pe ea. Cum se face că fisura respectivă n-a fost observată la centrul de schimb sau la umplut sau cînd a fost instalată? Poate că fisura a apărut în timp și nu peste noapte deoarece, într-un fel, o butelie are soarta unei bancnote: umbliă din mină în mină. Desigur e greu să depășezi o comisie întreagă la Tr. Măgurele sau la cetățean acasă pentru a vedea exact cum a fost exploatată, oricum o fisură poate avea o sursă de cauze, dar este știut că o butelie se procură în anumite condiții, iar la „liber“ ajunge să coste o ave-

re. Vrem să spunem că o mai atentă verificare periodică a buteliilor ar face multora bine și i-ar scuti de surpriza avută de Dinu Costel din Teleorman.

■ Vasile Sandu din Bușteni, bd. Libertății 119, Prahova, a locuit în București, șos. Cățelu 64, bl. 34 A, sc. B, ap. 54 și din noiembrie 1981 tot face cereri către oficiul de care ținea, pentru transferul pensiei, dar n-a primit nici răspuns, nici bani. De patru luni!

■ Două asociații de locatari din București, șos. Pantelimon 235-A (bl. 11 A) sint indignate de activitatea Expres-barului situat la parterul aceluiași bloc. Aici sint serviți indivizi în stare de ebrietate, se încing bătăi, nunțile și petrecerile țin mult peste program, tulburînd liniștea locatarilor, iar în spatele blocului este o mizerie de maidan (fotografia). Mizerie, scriu aceș-

ta, este și în bucătăria restaurantului, de unde, pe lîngă mirosul greu de suportat, mai răzbat și certuri, injurături etc.

■ În apartamentul în care locuiesc sintem patru persoane, dar administratorul aflînd că mai am un copil dintr-o căsătorie anterioară, care n-a locuit niciodată aici și vine foarte rar în vizită pentru că îl cresc părinții mei la Prăjești, Bacău, îl trece și pe el la cheltuielile de întreținere“ (Bodean Ecaterina, București, Str. Fabrica de gheață nr. 12, bl. 98, et. 3, ap. 24, sector 2). Dacă lucrurile stau astfel, nu este în regulă.

■ S.M.A. Cefa, jud. Bihor: „Vă informăm că familia Albiciu (Alexandru) încă mai locuiește în apartamentul din blocul stațiunii, deoarece la cererea lui A.A., i-am înțeles greutățile în procurarea combustibilului necesar încălzirii, urmînd să se mute în noul apartament pentru care am intervenit la C.P. Cefa în primele zile ale lunii aprilie“. Mulțumim înțelegerii și omeniei de care a dat dovadă conducerea S.M.A. Cefa în rezolvarea problemei familiei Albiciu.

■ În plin centrul Capitalalei, lîngă pasajul Sf. Gheorghe, o casă cu un etaj de pe vremea lui Brîncoveanu, cu uși de stejar sculptate cu emblema domnitorului, cu ornamente și picturi de mare valoare, este în stare de ruină, nici chiriașii, nici ICRAL necontribuînd în vreun fel la refacerea sa“. (C. Iordache)

■ Boțeanu Elena din București, str. Izvorul Crișului nr. 11, bl. A7, sc. E, ap. 66, sector 4, ne scrie că în spatele blocului, pe Aleea Izvorul Crișului se află un loc viran pe care vrea să-l cultive cu legume, dar de la consiliul popular i s-a spus că aici se va amenaja ba un teren de sport, ba un loc de parcare, ba un teren de joacă pentru copii... Locul stă nefolosit de 8 ani.

■ În ziua de 18 martie 1982, am intrat într-una din librăriile din Rm. Vilcea pentru a cumpăra 2 discuri cu Maria Ciobanu și Irina Loghin, dar nu mi s-au vîndut discurile pînă n-am acceptat să cumpăr și 40 de vederi cu „Combinatul de industrializare a lemnului“ văzut de sus“. (Suică Angelica, Rm. Vilcea). Cele 40 de ilustrate se află la redacție.

■ Mă numesc Ciuleț Georgeta și domiciliiez în com. Florești, jud. Prahova. Sint mama unei fetițe de 6 ani rezultată în urma căsătoriei mele cu Ilie Stelian, domiciliat în Moreni și de care sint divorțată. La divorț fetița mi-a fost incredințată spre creștere și educare. Am solicitat instanței să-i oblige pe tatăl fetiței la plata alocației restante, deoarece din rea voință nu a intrat în posesia alocației pe care, de fapt, o dădea statul și nu o plătea el din retribuția sa. Situația în care sint pusă este foarte dificilă, deoarece instanța mi-a cerut să fac dovada că am fost la serviciul personal al I.M.U.T. Moreni, unde „lucrează“ fostul meu soț. Am scris lucrează în ghilimele pentru că, de fapt, este pontat fictiv, fiind component al lotului de fotbal și deci nu-și poate permite să se prezinte la serviciu. Șeful serviciului personal a refuzat să-mi elibereze o adeverință din care să reiasă că tatăl copilului nu beneficiază de alocație, deși m-am prezentat la serviciul personal și am întocmit dosarul.

Tatăl fetiței a refuzat să declare că este de acord să beneficieze de acest drept pe care statul îl dă fiecărui copil. Mai mult, tovarășul Căruntu de la serviciul personal m-a dat afară din biroul său, spunîndu-mi că n-o să-mi dea nici un fel de adeverință împotriva angajatului dumnealor. Vă rog să mă ajutați ca dreptatea să triumfe și fetița mea să intre în rînd cu toți copiii, bucurîndu-se de legile statului nostru, care-i ocrotește cu atita dragoste. Este foarte trist ca un copil să sufere din cauza celor care i-au dat viață, dar vreau să-i aduc aminte lui Ilie Stelian că are obligații materiale față de copilul ce-i poartă numele. Vă rog să interveniți ca cei de la I.M.U.T. Moreni — serviciu personal — să fie corecți, iar tovarășul Căruntu să nu mai poftască pe nimeni afară din biroul dumnealui ca din propria casă. Vă mulțumesc“.

■ Ion MANEA, este din Comarnic — Prahova. Considerat copilul munților Bucegi, el a ucenicit cam la toate cabanele din Platou, cu o singură dorință: să devină cabanier. Astăzi cei care poposesc la baza schiului de la „Virful cu Dor“, găsesc în persoana sa o gazdă primitoare, un bun gospodar, precum și un specialist culinar cu o înaltă calificare. (Petre Grigore, București).

■ Consiliul popular sector 3: Referitor la sesizarea cetățenilor din bloc C. 2, str. Istriei nr. 1, organele noastre tehnice și de control au constatat: canalul colector stradal este infundat, iar apele reziduale și pluviale au refăcut în subsolul blocului. ICRAL Vitan, în calitate de proprietar al imobilului, a fost somat să ia măsuri urgente. Prin organele noastre de specialitate vom urmări executarea lucrării.

■ În municipiul nostru, magazinele care distribuie lapte și produse lactate se deschid la ora 7. La ora respectivă aproape toți cei care muncesc sint la serviciu. Chiar nu se pot deschide aceste magazine la ora 6, ca să ne folosească și nouă? Nadu Octav, Calea Victoriei 17, Turda, jud. Cluj).

■ Specialiștii de la cooperativa „Metalocasnica“ din Prelungirea Ghencea au venit de zece ori să-mi vadă frigiderul și au înlocuit de patru ori un agregat defect. Nici în ziua de azi frigiderul nu funcționează. Nu mai știu ce să cred, ce să fac. Ori meșterii nu se pricep, ori agregatele sint de vină...“ (Condeescu Niculina, București, str. Vlădulescu Cristea, nr. 6, bl. C 38, sc. 2, ap. 85)

■ Patru frați din Brașov au rămas orfani. Trei dintre ei sint majori, al patrulea e minor. Vor să rămîni împreună, cel mic avînd și o pensie de urmaș. De la consiliul popular li s-a spus că unul dintre ei trebuie să fie tutore. „Noi ne-am sfătuit toți patru și ei au fost de acord ca eu, Plotogea Gheorghe, să fiu tutore. Ne-am dus înapoi la consiliul popular, dar aici, altă piedică, mi s-a spus că nu sintem înșurați nici unul. Le-am explicat că sintem niște oameni gospodari și avem de toate. Au venit la fața locului tovarășii de la școala unde învață fratele mai mic, Mihai, care are 11 ani, și de la tutelă și s-a constatat că așa stau lucrurile. Mi s-au făcut promisiuni, dar nu s-a schimbat nimic. După o vreme mi s-a propus să admitem ca Mihai să fie dat la o școală de reeducare (?), dar noi, frații lui mai mari, nu dorim să facem așa ceva cu fratele nostru. Vă rugăm din tot sufletul să ne ajutați și să interveniți ca fratele mai mic, Mihai, să primească mai departe pensia de urmaș și să rămînim împreună“. Adresa lor: str. Păringului nr. 12, Brașov.

■ În urma publicării în revista noastră nr. 4—1982, a scrisorilor trimise de Grigore Emanoil din București, bd. Gheorghe Gheorghiu Dej, nr. 24, cetățeanul Sfințescu Vladimir ne scrie următoarele: „În acea notă, Grigore Emanoil afirmă că am pile și ICRAL Cotroceni nu mă poate evacua, deși cîștigase procesul. Pilele pe care G.E. susține că le am „se confirmă“ prin procesul pierdut și prin evacuarea mea în timp ce eram la serviciu“.

■ Turnagiu N. Mihalache din com. Cervența, Teleorman, ne roagă să facem un apel la cei

care-l pot ajuta în legătură cu dispariția copilului său, Turnagiu M. Nichi, în vîrstă de 15 ani, elev la Liceul industrial de chimie din Tr. Măgurele. Este înalt, brunet și a dispărut din căminul liceului în ziua de 24 februarie. Dacă a plecat singur, părinții îl roagă să se întorcă acasă pentru că nu va fi pedepsit.

■ Pîntea Ilie din București, șos. Alexandriei nr. 72, bl. L 10, ap. 44, sector 5, ne roagă să intervenim de urgență pentru efectuarea unor reparații în apartamentul în care locuiește. Mai exact, în dormitor i s-a degradat plafonul din cauza proastei izolații de la sifonul de scurgere a apelor pluviale de pe terasă, de asemenea, nici plafonul băii nu o duce mai bine, iar într-o altă cameră, apa de pe terasă se strecoară pe lîngă plafonieră. Proprietarul apartamentului: ICRAL—Cotroceni.

■ Consiliul popular sector 6: Urmare scrisorii adresate de tov. Frăsineanu Dumitru din București, bd. Păcii 148—152, bl. 35, vă comunicăm că s-a deplasat un specialist la fața locului care a remediat defecțiunea.

■ Direcția comercială județeană Bistrița-Năsăud: Aspectele sesizate de tov. Purcea Toma au fost rezolvate, personalul muncitor navetist, indiferent de domiciliu, urmînd a se aproviziona în localitățile în care își desfășoară activitatea.

■ Vă rog să publicați mulțumiri colectivului de medici de la Spitalul Grivița din București, secția chirurgie, condusă de prof. dr. Anghel Ion și compusă din medicii Niculescu Ion, Toculescu Mihai și Radu Nicolae (medic șef la reanimare), care prin intervenția promptă m-au salvat de la o moarte sigură (diagnosticul: pancreatită cronică hemoragică, colecistită acută“). (Gaidaiu Gertrude, București).

Pagină realizată de RĂZVAN BARBULESCU

Poșta redacției

■ Ștefan Stănescu — București ș.a.: Cheltuielile pentru funcționarea și repararea ascensoarelor se repartizează proporțional cu numărul de persoane și suprafața locativă; nu contribuie la plata cheltuielilor aferente energiei electrice consumate pentru funcționarea lifurilor cei care ocupă locuințe la subsol, demisol, parter, mezanin și etajul I din clădirile fără magazine, decît în situația în care clădirea respectivă are părți și instalații comune situa-te la etajele superioare (băi, spălătorii etc.). ■ Nae Tudora — Rariștea (Constanța): Dacă nu ați fost membră C.A.P. nu aveți dreptul ■ Daniela Luminăreanu Stanciu — București: Întrebați conducerea catedrei ■ Gabriela Rădulescu — București — și mulți alții: C.A.P. Stoicănăștii (Olt) livrează micelii în punți de 1 kg la prețul de 25 lei, soiul champignon, iar I.C.L.F.-Vidra (ferma Mogosoaia, strada Odăii nr. 6, lîngă Piața Școlii), în cutii (146 lei cutia) ■ Maximilian Tănăsescu — Breznița de Motru (Mehedinți): Alocația de stat pentru copii se atribuie începînd cu luna următoare celei în care s-a născut copilul; reducerea programului normal de lucru cu două ore zilnic se acordă pînă la vîrsta de 9 luni a copilului ■ Ion Sora — Ciorogirla (Giurgiu): Numai pe plan local ■ Mihaela Macovei — Pașcani: Nu ne-ați convins că nu ați știut. Contestație în termen ați făcut? ■ Avram Gavrilă — Calvin (Buzău): Sînteți pensionat de i validitate gradul II, pentru că aveți capacitatea de muncă în cea mai mare parte pierdută. Decl. nu puteți să lucrați și să primiți, în același timp, și retribuție și pensie de invaliditate ■ Vasilica Ionescu — Sudiți (Ialomița): Nu reiese clar dacă sînteți plătită cu ora sau nu. Reveniți! ■ Marian Teflea — Galați: Fac parte din familie și pot fi prevăzuți în contractul de închiriere soții, copiii și părinții soților întreprinși de aceștia ■ Ștefan Zăgu — Basarabi (Constanța): Nu avem dreptul să dăm asemenea asigurări ■ Gherghina Neaga — Alexandria: Scrieți-ne care vă este necazul.

MARGA NEDELEA

● „FLACARA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Un drum care nu e presărat cu flori

Rodica Nicolae, Maria Pandelici, Nicoleta Radu și Olga Cișmașu, Marinela Oprica, Marcela Călin și Stela Sfetcu, Maricica Piriială și Maria Ștefan... Sau Georgeta Pavel... În sfârșit, Maria Clăbescu... Numai Maria Clăbescu vine mai departe, de la zece kilometri, din Dobroanța, dar toate celelalte, educatoare, îngrijitoare de zi și supraveghetoare de noapte, sau simple bucătărese, sînt de aici, din Ciocăneștii de Călărași, și numai ieri sau alaltăieri au schimbat sapa și munca din grajduri pe o îndeletnicire rară, despre care am fi tentați să spunem că se practică în subsolul lumii noastre, dacă nu ar fi chiar o față a paterii ei de a-și vindeca, într-un fel sau în altul, cit de cit dacă nu pe de-a-ntregul, rănille din adînc. Dar o față acensuă, din motive lesne de înțeles... Și de ce ni se vedește ea tocmai la Ciocănești?

Pînă una alta, mai important este altceva. Astăzi, la Ciocănești, se hotărăște soarta lui Alex. Marți, 23 martie, în zori, Marin A. dintr-un port de pe Dunăre s-a ivit în poarta orfelinatului însoțit de Minel și Mioara T., o familie lovită de neșansa de a nu avea copii. Mioara T. este verișoara soției lui Marin A.; Aurora și Marin A. au înfiat nu demult un copil de la orfelinatul din Ciocănești; și nu este nimic mai firesc decît gestul unui om care a traversat o experiență de a-l ajuta pe alt om s-o traverseze și el. Acesta fiind adevărul: o înfiere nu este un drum presărat cu flori. Ca să-l înfiereze pe Mircea, Marin A. a descins întii și întii în M., lângă Urziceni, pentru a obține consimțămîntul mamei. Insa acesteia i se pierduse demult urma. Un neam al lui Marin A., colonel în miliție, a bătut fierul și a grăbit cercătarile, ducindu-l pînă la capăt. Trist, dar real: Marin A. a găsit-o pe Ana O. în penitenciarul din G. și, la început, Ana O. a negat că ar fi mama lui Mircea. Mai avea doi copii cu un soț care o aștepta din detenție și, divulgînd o aventură mai veche, risca să nu mai abia unde reveni. La urma urmelor a cedat și a consimțit înfierea. Acum, cu Alex pe genunchi, Minel T. suride încurcat, coplesit de propria sa opțiune. Și pentru Alex se va da o luptă...

Am scris pe hîrtie cuvîntul orfelinat, dar cuvîntul stă alături de adevărul Casei de copii preșcolari din Ciocănești. Nu vom găsi aici nici un copil orfan, cel puțin în această zi de 23 martie. Dimpotrivă, sînt copii abandonati, pur și simplu. Și au dosar de la numai doi sau trei ani, un dosar cu două priveliști. Iată, dacă despre Alex este vorba, iată curată a dosarului său: „...sănătos, vioi, stare generală bună, tegumente și mucoase curate, normal colorate...”. Insa, iată și fața lui palidă: mama lui Alex, Emilia C., crescuse și ea în orfelinat, în T., pînă cînd s-a îndurat să a luat-o pe lingă ea o femeie din D.; puțin după majorat, Emilia C. sosește în B., la o colegă de orfelinat, cu gîndul să-și găsească o slujbă; se mărită la repezeală și tot la repezeală rămîne pe drumuri, părăsită de soț, cînd era însărcinată în trei luni; îl abandonează pe Alex în leagănul din B. și, curînd, dispăre. Și Minel T., firește, legîndu-l acum pe ge-

nunchi, suride cit se poate de încurcat. Lui îi revine misiunea de a o regăsi pe Emilia C., pentru consimțămîntul...

Prima femeie întilnită e mama lor, primul bărbat care le trece pragul e tatăl lor. Inainte de a-i înfia tu, te înfiază ei, cu o sete de tandrețe puțin obișnuită. Mama Rodica, mama Nicoleta sau mama directoare, Maria Clăbescu, oricît s-ar strădui, nu le pot oferi decît un surrogat de dragoste părintească. Decît nimic, e oun și acesta. Mulți dintre noi au crescut în timpul războiului cu feluri și feluri de surogate și, slavă cerului, am ieșit destul de zdraveni, atît de zdraveni încît se mai găseac indivizi dispuși să ne momească la un nou război. Și în clipa cînd pe fotoreporter îl treceau lacrimile, reporterul se rătăcise în „garderoba” din grija Polixeniei Enache. Pe rafturi curate stău stivuite sute și sute de schimburi la fel de curate. Nu demult, educatoarele le-au cusut copiilor ii, cămăși, fuste și ițari, după croiul Ciocăneștilor, cum se poartă prin partea locului, și Polixenia Enache le așază atență pe o poliță deosebită, pentru serbări. Pe neașteptate, i se ivește în mină o fustă ciudată, din fișii de papură înșirate pe o legătură de mijloc? un costum „național” numai bun pentru așezările de pe malurile Zairului sau Nigerului. Nu, e limpede, cine o întocmise nu prevedea un bal mascat. La Ciocănești, au descins în urmă cu o vreme și trei copii mulatri, printre care și o fetiță căreia i-au spus toți, chiar din clipa cînd i-a fermecat, Peggy. Dar Peggy n-a avut un dosar prea încărcat. În schimb, alt copil, asemănător cu ea la culoare, și-a început al doilea an de viață prin a fi abandonat într-un parc din apropierea restaurantului bucureștean Bucegi. L-a găsit un subofițer de miliție, Sebastian Vaida, și timp de un an și ceva, pînă cînd a fost înfiată, fetița a purtat numele milițianului: Sebastiană Vaida. Nu a mai fost nevoie de consimțămîntul mamei. Aceasta, prin ineseși împrejurările abandonării copilului, decăzuse din drepturile ei părintești. Și ziua mamei Maria Clăbescu nu s-a încheiat încă: iată, bate la ușa orfelinatului din Ciocănești inginerul Crepa P. Mai are o fetiță de 14 ani, însă, pîrîndu-i-se casa nu întru totul plină, hotărăse în urmă cu mai multe săptămîni să mai înfiereze o fată. De atunci, a răscolit țara în căutarea mamei și a găsit-o, în sfârșit, în comuna natală de lângă Iași, unde eșuase după ce a împrăștiat prin lume nu mai puțin decît șase copii. Și în afară de acest surrogat de dragoste părintească ce le mai oferă tuturor acestor copii Ciocăneștii? Numai piinea. Restul ne vine de la Călărași... Adică numai atît poate dărui un mare sat românesc lumii din care face parte: piinea și dragoste.

Cu Alex în brațe, Minel T. s-a ivit în grădina răscolită de sevele primăverii. A. Mihailopol își armează aparatul de fotografiat. Emoție. În viitorul lui certificat de naștere, din tot dosarul de acum nu se va mai păstra decît prenumele, Alex, și locul nașterii, B. Miine, poimîine, cînd Alex T. va crește mare și-l va cere lui Minel T. bani de țigări, poate va întreba, într-o doară: cum ați ajuns, tu și mama, în B.? Și Minel T. e dator să-și pregătească de astăzi minciuna. Iar despre Ciocănești, în familia lor, nu se va mai vorbi niciodată. Destinul îngrat al celor ce nu pot oferi oamenilor decît piinea și dragoste...

MIHAI PELIN

„Risete in paradisi” sau „Intoarce-te mătușico!”

Un film, care, cu ani în urmă, a amuzat multă lume se chema „Risete in paradisi”. Era vorba acolo despre un bătrîn, bogat și șugubăt, care, simțînd cum și cit îi este de așteptată moartea, de către numeroasele sale rubedenii, le-a lăsat un testament buclucas, adică cu anumite condiții de îndeplinire, mai înainte de încasarea părții de moștenire destinată fiecăruia.

Scrisoarea soților Rădulescu (Tiberiu și Felicia-Maria), primită recent la redacție, mi-a reamintit de filmul „Risete in paradisi” pentru că ei înfiățeau o situație oarecum similară, bineînțeles, cu alte date specifice: mătușa celor doi soți, după ce îi ajută cu bani să-și construiască o casă în București, nemulțumită de tratamentul ce i se aplică după instalarea familiei în apartamentul din Sos. Pantelimon, se retrage într-o casă de bătrîni și-și revendică prin justiție sumele împrumutate. Sume pe care le și obține atît în prima instanță cit și în cea de recurs, dar pe care soții Rădulescu nu le pot plăti decît dacă renunță la locuință. Mătușica, bine îndrumată de avocata sa, solicită scoaterea la licitație a apartamentului în cauză, care este cumpărat de cineva, nu importă cine. Importă însă că familia Rădulescu (Tiberiu și Felicia-Maria), împreună cu mama acesteia din urmă, vor trebui să părăsească apartamentul și să găsească o altă soluție. Și asta destul de urgent.

Tot ceea ce am relatat, foarte pe scurt, s-a petrecut între anii 1975 și 1979 luna Iulie, de la această din urmă dată mătușica devenind pensionara unui azil de bătrîni. Acțiunile în justiție s-au desfășurat între noiembrie 1979 și iunie 1980 și s-au sfîrșit toate în avantajul reclamantei. În avantajul său și în curatul spirit al legilor. Din acest punct de vedere cei „păgubiți”, soții Rădulescu, nu mai pot schimba nimic. Nici ei, nici alții.

De ce, totuși, scriem acest articol?

În primul rînd și în primul rînd, pentru că, iată, în fine!, o situație mai altfel decît cele (atît de triste!) care uneori ne ajung pe mesele de lucru și din care aflăm că părinți, bunici, mătușe și unchiși sînt aruncați în stradă de fii, nepoți, copii adoptați... înarmați cu „drepturi” și prevederi „legale”, cu putere, altfel spus, puterea virstei și indiferenței, a lipsei de recunoștință, cea a comodității personale în dauna comodității celor care i-au crescut...

În al doilea rînd, pentru că soții Rădulescu, a căror afectare o înțelegem (cea materială, firește) recurg la mijloace jalnice (ca să nu le zic altcum), care ne conving că mătușica lor a avut toate motivele să preferે unii case și unei familii, care-i aparțineau, traiul mai puțin comod și, oricum, străin, dintr-un cîmin de bătrîni. Acum, cînd justiția și-a spus cuvîntul, să te referi la sursa veniturilor celei de la care ai împrumutat 45 de mii (sumă recunoscută de soții Rădulescu) și alți 38 de mii (nerecunoscuți de aceiași, dar stabiliți de instanțe), fără să-ți pui problema provenienței lor, atunci cînd i-ai folosit, ci doar cînd trebuie să-ți restituți, ni se pare degradant pentru cei care uzează de asemenea metode. Să acuzi o părăsire întempestivă și nemotivată a domiciliului de către această mătușă, pe banii căreia și-ai cumpărat apartamentul, cînd știi foarte bine că ea nu și-a putut recupera lucrurile personale decît prin

Ordonanță prezidențială înseamnă o ciudată interpretare a realității, cum la fel de șubred ne apare atunci la persoana celei care a asistat-o în justiție pe reclamantă, considerată de soții Rădulescu (și nu numai de ei) drept inspurtoarea tuturor relelor, dintre care cel mai cumplit este refuzul mătușii de a reveni în casa nepoților săi! Avocata Mihaela Nistor a procedat bine după părerea noastră uzînd de toate posibilitățile oferite de legi ca și de capacitatea sa profesională pentru triumful cauzei celei care o angajase. Trebuie spus, în acest sens, că în timpul celor două procese s-a ivit și o problemă teoretică de drept, pe care avocata Mihaela Nistor a susținut-o mai bine decît colegii săi, care reprezentau interesele familiei Rădulescu, impunînd-o și instanței. Urită ni s-a părut și încercarea familiei de a „recupera” sumele reprezentate de ceea ce se numește „întreținerea” mătușii, calcul ce egala, pentru o perioadă de timp, petrecută la Videle, întreaga pensie de urmaș a bătrînei, și o depășea, cu o treime, în intervalul bucureștean al convieturii sub același acoperiș, din Sos. Pantelimon, sume neincluse în chitanța de angajament încheiată de părți și nesolicitate niciodată.

pînă acum, dar care, adunate, ar fi scăzut aproape complet datorita familiei față de binefăcătoria lor (rămînea un rest de circa 7 000 de lei). O situație delicată are mama Feliciei-Maria; ea trebuie să-și afirme opțiunea între fiică și soră. De aceea n-am întreprins nimic...

Cînd am vizitat-o pe „reclamantă”, la Căminul de bătrîni, am avut o deosebită satisfacție întilnind o femeie perfect lucidă (73 de ani), care m-a subus unui adevărat interogatoriu (la care avea dreptul!), dar mai ales un om demn, în ciuda tuturor celor întimplute, concluzia sa fiind aceea că „nimeni nu are dreptul să se amestece în chestiunile de familie”, drept pentru care nu mi-a dat nici un fel de relații (amănunt care mai determină să nu-i scriu numele).

Înainte de a încheia, mai trebuie punctat ceva: vizita făcută la Căminul de bătrîni a fost anunțată „urgent” familiei Rădulescu, în aceeași seară, care m-a și întrebat dacă m-am dus acolo, iar directorul așezămîntului tovarășul Căprioară, m-a instiintat, riguros și oficial, că n-aveam acest drept decît dacă îl obținem de la dinsul. N-a putut să-mi răspundă însă dacă aceleasi regulamente, severe, prevăd ca familiile celor internați să fie anunțate de vizitele primite de acestia. Mai ales cînd raporturile lor sînt ca cele înfiățate...

EMANUEL VALERIU

Prin fereastra de la etajul VII

...Prin fereastra largă pe care își atîngește cu orele privirea încearcă să străbată materia altei ferestre de la blocul de vizavi, acolo unde trăiește tatăl său, cu soție și copii, încercînd să-și imagineze cum se desfășoară zilele lor, viața lor, dacă sînt fericiți sau nu, dacă se iubesc sau nu, dacă își fac daruri și bucurii... Încercînd să-și imagineze cum ar fi fost, dacă acel bărbat ar fi trăit dincoace, lângă el și mama sa! „Așa, sînt un bastard la urma urmei, de care toți ar vrea să scape, și infirm pe deasupra”, ne mărturisește cînd stăm de vorbă singuri, în camera de-alături, cu o maturitate surprinzătoare și cu tristețile lumii întregi îngrămădite în cuvintele și vocea-i de copil. Dan Mugurel înțelege multe, foarte multe lucruri din jurul său, dar încă nu poate să discearnă adevărul-adevărat, cine îl iubește și cine îl vrea binele, întru totul, nu poate, crescut în ipocrizie și ură, să judece lucid — și în primul rînd, pentru că este un copil — unde este răul cel mai rău din furtuna ce se rotește în preajma-i, deformîndu-i sufletul, accentuîndu-i complexe și boala.

Scrisoarea ne-a adresat-o bunica — Maria Rîglea din București — care ne cere ajutorul, „intervinînd pe lingă forurile în drept, în vederea încredințării spre creștere și educare a minorului Hanganu Dan Mugurel cu forme legale. Copilul este nepotul meu — născut la 2 aprilie 1968 — în afara căsătoriei de către fiica mea Hanganu Tatiana. L-am întreținut de la naștere în timp ce pe mama lui o întrețineam în facultate, cursuri de zi. După repartizarea în producție, mama lui nemăavînd nevoie de întreținerea nimănui, a uitat că a primit post în București tocmai în scopul de a-și îngriji copilul — un mare handicap fizic, dar cu un intelect foarte bun — așa că, în Iulie 1976 l-a abandonat, avînd de pe urma lui post în București, pensie de la tatăl copilului și alocație de stat, folosindu-le strict în scopul personal. Toate strădaniile mele de a aduce lingă copilul a fost zadarnice”. Deși ne repugnă scrisorile de la părinți

care își reclamă copiii, vorbind net (cum de nu își dau seama?! în primul rînd despre ei, despre caracterul și eșecurile lor de părinți, despre incapacitatea de a educa, pînă la urmă de neputință de a fi părinți, de a crea și da oamenilor un Om, am dat totuși curs epistolei Mariei Rîglea — chiar dacă redactarea îi divulgă ușor intențiile, prea limpede, reiese că mai mult banii fiicei sale o interesează și nu drama de suflet a copilului acesteia — cu gîndul curat la un copil care n-are nici o vină că s-a născut și care are nevoie să crească frumos, cu încredere în valorile noastre morale. Cu gîndul curat de a salva totul, dacă se poate, sau oricît de puțin, în favoarea sa.

Astfel, primii pași îi facem la întreprinderea unde a fost repartizată și unde lucrează mama lui Dan Mugurel. Director, secretar al comitetului de partid, președinte al comitetului sindicatului, colegi, juriconsult, oamenii acesteia uzine au numai cuvinte bune, chiar exemplare față de „acest om necăjit, căruia nu avem ce să-i reproșăm în modul cum își face profesia, dar și în relațiile interumane. Este imposibil să se dedubleze într-atît, cum sustine masa sa. A venit și la noi, și nu o dată, iar noi am tras-o la răspundere pe Tatiana Hanganu, dar a făcut dovadă că chitanțe că îi trimitea mamei sale, lunar pentru copil 1 150 lei. De la o vreme nu-i mai trimite intenționat, cu scopul de a o determina să-l dea copilul pe care într-un fel bătrîna îl ține sechestrat, e obiectul răzburîrilor ei, cu scopuri pe care e bine să le constatăm personal. Tatiana n-are condițiile de locuit ale mamei, are doar o cămăruță încălzită cu lemne și cu dependințe comune, pe care i-a repartizat-o întreprinderea, așa cum a putut atunci, cînd ea a fost izgonită din casă, este acum pe lista de priorități la un apartament cu 2 camere confortabile. Dar și așa, ne gîndim, cit va fi la serviciu, cine va supraveghea acest copil?

Lucrurile sînt complicate, foarte complicate, o să vedeți, ne relatează directorul. Insoțitu de consilierul juridic Maria Bălăceanu și de mama lui Dan Mugurel —

o femeie modestă, cu chipul tristeții întipărit adînc pe figură — a doua zi, sunăm la apartamentul de la etajul VII al blocului de pe Calea Griviței. Ne primește o femeie încă tină, aflăm că are 57 de ani. Curățenie, confort, mobile frumoase, covoare noi, de lină. Începe confruntarea, încep mărturisirile, viața de roman (și adesea de coșmar). „La 28 de ani am rămas văduvă și numai eu știu cum am crescut doi copii...”. Nu văduvă, divorț. Apoi concubinaj. Doi copii crescuți la cămine și internate săptămînale. O mamă de duminică, aspră și excesiv de autoritară, ce n-a putut cultiva o dragoste filială și nici apropierea de „tatăl” — concubin. Tatiana nu intră în primul an la facultate, intră, în schimb, cum era firesc, în muncă. E o adolescentă tristă, sensibilă, tinjînd după dragoste. Se îndrăgostește de un tinăr din cartier. Ambicioasă și severă, mama n-o lasă să se căsătorească cu el. Nici el nu prea vrea, nu era cel mai desăvîrșit caracter sau poate n-o iubea destul. Dezastru, se naște Dan Mugurel. Proces de paternitate. Dan Mugurel vine pe lume damnat: encefalopatie și parapareză spastică. Paralizia unei miini și a unui picior cu mișcări dezordonate. Viața se prăbușește, e o lungă durere pentru tinăra mamă. Medici, intervenții chirurgicale, sanatorii... Oriunde mai află de un medic, Tatiana Hanganu încearcă. Dar, pe măsură ce copilul crește se lasă tot mai greu dus la medici, internat în spitale. (Îi propunem și noi sanatoriul din Dezna, jud. Arad, unde extraordinarul medic Corneliu Bărsan obține rezultate fantastice în tratamentul copiilor handicapați neuro-motor. Dan Mugurel reacționează violent în refuzul său. „Aaaa. Ea v-a învățat, de-ala v-a adus aici, lasă că știu eu, vrea să mă interneze să scape de mine”). În tactica de a-l înversuna împotriva mamei sale, Maria Rîglea i-a inoculat persuasiv ideea că mama nu vrea altceva decît să-l interneze pe viață într-un cîmin sau într-un sanatoriu, ca să scape de el, pentru că îi stă în cale. Nu ne-a fost dat să auzim vreodată acuze atît de grave aduse de o mamă fiicei sale. Ne spune lucruri înspăimîntătoare despre Tatiana, despre moralitatea acesteia, și asta n-ar fi nimic, dacă n-ar fi cultivat această imagine ab-

jectă despre ea în conștiința lui Dan Mugurel. (Maria Rîglea nu e o femeie simplă, fără școală, e asistentă medicală). Cînd îi spunem că nu e legal să i se încredințeze copilul, se declarăază: „Să-l ia, să se ducă cu el!” „Uite, Mugurel, poți să pleci, dar înopoi să nu mai vii...”. O scenă zguduitoare se derulează în fața noastră. Copilul, învățat dinainte ce să ne spună, de teamă, ne-a spus lucruri inimaginabile despre mama lui, dar cînd aceasta se apropie și-l mișgăie, în ochii băiatului s-au coborît stelele, i se înmoaie întreg trupul, căutînd ca un mic animal mîna ce-l alintă.

Ce vrea, în fond, Maria Rîglea? Miele și meschinele ei foloase. E singură într-un apartament de 3 camere, proprietatea statului. Îi e teamă că îl pierde, conform noilor regulamenturi. Dacă l-ar avea încredințat oficial pe Mugurel, ar fi la adăpost. Aooi, pleacă Mugurel, pleacă 1 150 lei pe lună, rămîne doar o pensie! Și aooi, disoare obiectul vrîi. Aruncînd în joc tot arsenalul împotriva Tatiane. Maria Rîglea face mutări greșite, se demască mereu și mereu. Iată, ne pune la dispoziție Declarația scrisă a fiicei sale, pe care a obligat-o s-o dea, față de 3 martori, care au și semnat, cînd a părăsit apartamentul. (Nu-și mai dă seama că e un bumerang!). Subsemnata Hanganu Tatiana, domiciliată în București, Cl. Griviței... declar că m-am din acest apartament împreună cu fiul meu, Hanganu Dan Mugurel de bună voie, dat fiind că nu mai pot suporta condițiile de viață prin certurile repetate ce au loc în casă. În permanență sînt disconfort și bătaie... Atunci era 24 ianuarie 1977! De atunci, Mugurel s-a întors singur — e la urma urmei un copil bolnav, și la urma urmei îi e greu unui copil să îndure inconfortul, după ce a cunoscut un alt mod de viață. Apoi iar a plecat, iar s-a întors... De atunci, Maria Rîglea face reclamații... De atunci, Mugurel a căpătat gustul umblatului prin lume. Cînd e prost tratat de bunica o ia razna prin București, cînd i se pare că e dezamăgit de mama, pleacă și de la ea spre Gara de Nord, luînd primul tren, spre destinații necunoscute...

CICI IORDACHE

Urmărire în noapte

Exact ca-n filme. Un autotren de 20 de tone refuză să oprească la semnal și apoi este urmărit pe teritoriul Capitalei circa 20 de km. După ce parcurge Giuleștiul, bulevardul 1 Mai, colosul intră pe Ștefan cel Mare, apoi pe Mihai Bravu, se întoarce la sensul giratoriu din piața Muncii și se îndreaptă spre piața Victoriei de unde pătrunde pe bulevardul N. Titulescu. Când autoturismul alb-albastru rulează paralel cu mastodontul, șoferul acestuia virează însă la stânga și împiedică să fie depășit. Ulterior avea să declare: „Cum sesizam că vrea să-mi treacă în față, procedam exact ca la fotbal când portarul micșorează unghiul atacanților pe cale să-i dea gol. Am încercat să-i păcălesc virind brusc la dreapta. Paciența nu mi-a reușit, viteza în viraj a fost prea mare...“

Pilotul mașinii urmăritoare a reușit, după ce l-au trecut toate transpirațiile, să depășească colosul. „L-am văzut reducând viteza și semnalizând dreapta“. Căta, oprește, se dă bătut, nu mai are ce face, mi-am zis. Când mă uit în oglinda retro-

vizoare, nu-l mai văd. Culmea! Iar m-a trîșat, a virat la dreapta. Întorc iute mașina și intru pe strada pe care a luat-o autotrenul. N-a fost nevoie să fac decît 50 de metri. L-am găsit înfipit într-un imobil. Curios, nu se vede decît puntea din spate a mașinii. Cabina a intrat cu nădejde într-o verandă. Pe jos numai cioburi de sticlă, borcane cu murături făcute praf, un dulap răsturnat, haine mototolite, niște rufe puse la uscat bătute sub roți, oameni care țipă, copii plingînd etc. etc. Bărbați în pijama și femei în cămăși de noapte tremurînd de frig, vecini speriați care au deschis ferestrele, într-un cuvînt, panică, agitație! O bătrînică cu o broboadă albă pe cap se lamentează. „Ca să vezi, soro, scăpărăm de un cutremur și acum altul, mai mare!“

Încet, încet, oamenii se lămuresc că n-a fost cutremur, abia cînd văd mașina al cărei șofer a vrut să facă locatarilor o vizită nocturnă, cu tot cu mașină, căci nu-i nici mai mult, nici mai puțin de 1,30 noaptea. „Mă așteptam să văd coborînd de la volan un om vinșos duhînd a băutură, ori vreun client de-al nostru, pe care îl apucă uite așa deodată pofta să se plimbe pe lună plină, cu

autocamioanele lăsate pe străzi la întimplare de șoferii neglijenți, cînd colo, cine crezi că coboară din cabina puternic șifonată? Un puști de 13-14 ani. Rămîn perplex. „Cum ai ajuns mă la volanul colosului ăsta?“ Băiatul lasă capul în jos, precum un copil care s-a încercat la un exercițiu, cînd a fost scos la tablă. „M-a învățat să conduc Mihnea, prietenul meu. Are 22 de ani, cară pămînt la groapa Giulești. Primele exerciții le-am făcut pe un „Kamaz“ de 8 tone. Mihnea mă lasă să conduc și singur“. Ca la aviație, după ce a învățat să piloteze la „dublu“ (adică pilotul cu elevul) acesta a trecut pe „simplu“. Dar cum ai reușit să intri în mașină? „Știi... am tată de al doilea. Pînă acum cîteva luni am stat la tatăl meu bun, dar el s-a recăsătorit și m-a trimis din nou la mama. Tatăl ăsta care îl am acum e șofer. Se poartă bine cu mine, nu pot să mă plîng. Am așteptat pînă s-a culcat. Cînd l-am auzit sforînd, am luat cheile de pe masă și m-am urcat în cabină. Motorul nu pornea. Am muiat niște cîrpe în motorină, le-am aprins, am demontat tubul de la filtrul de aer și am apropiat flacăra spre „admisie“. Motorul pînă la urmă a

pornit. Eram curios să știu dacă pot conduce o mașină atît de mare și m-am bucurat cînd am văzut că mă descurc. Am luat de acasă niște perne, să pot ajunge la volan“. „Nu are note mari, dar e un copil inteligent, care poate mult de tot. Lipsește des de la școală, se ține de tot felul de șotii. Păcat că acasă nu se ocupă rămenii de el“, ne relatează dirigintele. „La noi la I.T.S.A.I.A. (întreprindere de transporturi auto aparținînd Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare) nu prea avem deocamdată condiții, șoferii parchează mașinile pe acasă. Sincer să spun mai închidem și noi ochii“, ne zice șeful autobazel.

O înlănțuire de factori, de împrejurări, de aspecte cu caracter social care au determinat acest „fapt divers“, un accident care a dărîmat o verandă, a avariat puternic o mașină, a răsturnat niște varză murată, și a mototolit niște haine, dar care putea trimite în mormint sau la spitalul de urgență nu știu cîți oameni“.

VICTOR BEDA

Incredibil și totuși...

Încă n-am parcurs cea de-a treia filă a dosarului penal nr. 0112/1981 întocmit la miliția municipiului Bala Mare și o senzație copleșitoare îmi taie respirația. În timp ce timpurile îmi zăcesc de repulsie, mă întreb cum este posibil ca dezumanizarea unui individ — avînd totuși responsabilitate juridică — poate lua forme atît de bestiale...

„...După ce au consumat un litru de votcă și cinci de vin, începînd pe băncile unui parculeț și apoi continuînd în cofetăria „Piticul“ (2), devenind în stare de ebrietate accentuată, *Adalbert Mureșan* le-a spus celorlalți că minoră E.Z. (15 ani) care mîca o prăjitură la masa alăturată, ar trebui ademenită la locuința lui Iosif Gheorghie...“ (prezent și el în grupul de betivani, n.n.).

Desi de la sine întelese, scopul mirsav al ademenirii minorei este exprimat și în clar cu voce tare de către initiatorul ticăloșiei ce avea să urmeze. Într-adevăr,

erau toți cinci — A. Mureșan, I. Gheorghie, Iosif Mircea, Nicolae Codes și Valer Marchiș — sub influența alcoolului, stare ce alterează discernămintul, întunecă mințile — cum se spune —, dar să nu fie nici unul măcar în măsură să aprecieze monstruoziitatea intenției partenerului lor — mai ales că I.M. și N.C. au și ei cîte doi copii minori — pare de-a dreptul incredibil. Cum tot de neerezut ni se pare faptul că unor asemenea indivizi turmentați li s-a permis acestuia și chiar consumarea de băuturi alcoolice — aduse din afară — într-un local destinat cu precădere copiilor și minorilor.

Subliniem astfel de amănunt, în aparență banale pentru mulți dintre martorii oculari, pentru a ne da seama ce tribut enorm plătim uneori neșăsurii, indiferenței față de ceea ce se petrece în preajma noastră...

Asadar, dintre cei cinci nu s-a găsit nici unul cit de cit mai lucid, din rîndul celorlalți consumatori nu și-a îndreptat nimeni atenția spre grupul turbulenților, nici spre scena, pe cit de grotescă, pe atît de periculoasă, în care A. Mureșan trece

de la încercarea de ademenire, la forțarea minorei de a-l urma, folosind ca pretext reținerea buletinului de identitate al acesteia, pe care îl obținuse printr-un viclesug.

Urmat îndeaproape de ceilalți, Mureșan își conduce sub amenințări „prada“ naivă spre locuința lui I. Gheorghie.

Ar fi existat aici o ultimă șansă de stopat ireparabilul pentru că Iosif Gheorghie avea doi subchiriași, pe soții Olimpia și Gheorghie Ciogaș, care se aflau acasă cînd au sosit cei cinci în stare vădită de ebrietate și cu minoră E.Z. transfigurată de spaimă.

„N-am intervenit de frică“ — aveau să declare soții Ciogaș la proces, deși este greu de justificat o asemenea atitudine, căreia nu i se poate spune decît lasitate. „Am auzit-o pe minoră tipînd și strigînd uneori „tanti, tanti, ajutor!“ O dată chiar a reușit să scape din camera în care se aflau Mureșan, Mircea și Codes, toți trei dezbrăcați complet, și să-l roage pe Valer Marchiș s-o salveze, dar acesta a fost lovit de Mircea peste gură, apoi de Codes,

iar fata a fost dusă înapoi și de cite ori încerca să țipe era lovită sau i se astupa gura ca să nu fie auzită — au mai declarat martorii amintiți...

Oricine se poate întreba cu stupeoare: cum este posibil să asisti doar compătimitor, fără să acționezi într-o astfel de situație?!

De neerezut cum poate fi îngăduită monstruoziitatea, dar acesta este tristul adevăr. Ore în sir a durat calvarul unei fetițe de 15 ani, înfrîntă și batjocorită în ultimă instanță de niște bestii cu chip de om, traumatizată fizic și moral pentru tot restul vieții.

Autorul principal al acestei incalificabile fapte a fost condamnat recent la 12 ani, iar complicii săi la cîte 4 ani și, respectiv, 3 ani închisoare, pedepse la pronunțarea cărora pe bună dreptate asistentă numeroasă a exclamat cu indignare: „Păcat că legea nu prevede pedepse mai aspre pentru asemenea monstruoziități!“.

MIHAI GROZAVU

Vagonul de turneu

Vagonul de turneu a fost inventat, în lume, de impresarul român Lică Teodorescu. Marele. Cel dinaintea mea.

Începînd ca actor la grămadă, în trupa lui Theodor Popescu, italianismul; continuînd să bată provincia în combinații ofemere cu debutanțul Niculescu-Buzău și mutra leită a regelui Karageorghievici al Sereș, Victor Antonescu; și-a dat seama că-i era mai la îndemînă să renunțe la ce n-avea el, înhîmîn-lu-se la celebritatea altora. Așa a făcut repede pierdută lipsa de vocație și, transformîndu-se în impresar, s-a „lipit“ de actorii mari. Dar îi trebuia gînd, muncă, inventivitate... Muncă pe rupte; gînd mai puțin. Și-a adus aminte că nu era bine de-o, e iar crîncen, noaptea după reprezentație agătat la clasă cu bocceaua pe genunchi, moțînd în nas și cu hămăituri de ciine pe coridor, pînă la Slobozia din ține-ar... Acolo, tîrg

amărit, nu tu hotel, să-ți tragi sufletul, să revii la viață pînă la spectacolul de seară. (Nu se jucau matinee). Se aciuia trupa pe unde putea, pe la vreo gazdă, clăie peste grămadă. Profitînd de înghețul, le lua gazda și oftatul, trăgînd pielea cu urme de machiaj de pe ei. Deh! actorii... Cit de cit, se mai ratapau, la scenă, cu ceva aplauze. Dar la lăsarea cortinei, aceeași nobilă soartă: fuiga la gară să poată „face frumos“ miine la Râmnicu-Sărat. Și mai crunt — trenul schimbat de citeva ori pînă la destinație. La Fetest, Făurei, Buzău. Așteptări prin gări... Scrutează noaptea vinătă să ivească ochiul locomotivei, încotoșmănați în catrafuse. Dă pe ei soic de zăpadă. Înfrigați, palizi spectatori, așteaptă vagonul de clasă, ocupat la refuz pe liniile secundare, să-i ia și să-i poarte spre iluzia fericirii... Pe peron la Făurei bate vîntul în ei ca la Verdun! Mai tîrziu, la Verești — schimbare pentru Dorohoi-Botoșani — începe să-și facă de cap iarna-n căpîstere... Din aste drumuri pribege, în care a tras cit a tras și s-a șoiimănit printre macazuri, iată-l pe fostul actor, inventiv. Născoceste vagonul de turneu, care nu există în nici o altă țară; pretutîndeni turneistii ajungînd de la oraș la oraș cu autobuzul sau va-

gonul de clasă, chlipirul nopților trîmpîcîndu-i din hotel în hotel.

Lică Teodorescu chibzuise bine: necesitate, comoditate, soluționare a mizeriei și jalei. Căci, odată puse în circulație vagoane amenajate cu paturi, apă și căldură, pentru trupele teatrale, soarta nemernică a actorilor noștri se schimbă, beneficiînd de o agreabilă călătorie, în propriul interior, pe roate. De la instalarea din Halta Grivița — cu plăpumi, cratițe, lighene, serviciu de cafea și aferentele manii fiecăruia să-i rămînă caracterul — și pînă la înapoiere, voiajorii plecați după aplauze sint ca și acasă, în pijama la vagon, citești pe Ron-sard, sau bați birlicul, sau visezi ce pereche de coame cit un cuier țî-o pune iubita pe care ai lăsat-o la București... Tot aia-i, viața se duce... Prelungești vechia nopți în lumina vagonului — cit nu se descarcă acumulatorii — căci poți trîndăvi în pat pînă la amiază. Numai Maria Tănase n-are somn, face ochi odată cu aurora. Și se chitește să spele coridorul, toaletele. Prin portiera între-

deschisă, sforăitul Insoțitorului concurează tăcînitul metalic întins la drum... Director, nu glumă, Iancovescu! Nu-și rezervă ca alți „jupini“ cea mai bună cușetă. Trupa să fie mulțumită. În turneu cu „Afacerea Kubinsky“ de Fodor Laszlo, dorm cu ei pe osii, în cuseta insoțitorului, sub maldărele de crăiții lighene, oale. La manevrele din stații, ne mai pălește, din cînd în cînd, cite-o tîgaie, sunîndu-ne în scărișle deșteptarea... În anumite localități se trage vagonul la sală. La Zărnești, Pașcani, la „Tranulis“ la Constanța. Din vagon pe scenă... Se poate mai comod? Cu asemenea vagoane, confortabile, alese de el pe sprinceană — avea întîietate — a purtat falnicul novator arta marilor artiști la provincie. Așa a dus biruințele napoleoniene ale Venturii; clasicul sacerdotiu al lui Nottara; strălucirea autoflăcărilor a în veci neuitatului „candelambrou“, Iancu Brezeanu. Și cit au fost să fie aceste expediții glorioase, Lică Teodorescu nu s-a descălțat și nu s-a dezbrăcat, să nu piardă „legătura“ și să sosească la timp.

GABY MICHAILESCU

„Țară de glorie, țară de dor“

Botoșani, matcă veche de aleasă spiritualitate românească, se dorește astăzi, prin aspirațiile oamenilor de aici și efortul depus spre materializarea lor, un semn neîndoișor al eferescenței împliniri a noului în cultura noastră. Din cearcănel acestui permanent nesomn, în sirul unor susținute eforturi, s-a desprins zilele trecute, proaspătă ca o dimineață a acestui anotimp, remarcabila manifestare pe care a constituit-o Festivalul-concurs interjudețean de muzică tină și poezie purtînd titlatura, cum altfel aici decît de rezonanță eminesciană, „Țară de glorie, țară de dor“. Deschis unei largi participări, festivalul botoșănean desfășurat sub auspiciile marelui Festival național „Cîntarea României“, aflat la această a doua ediție a sa în organizarea Comitetului Municipal de Cultură și Educație Socialistă, Comitetului municipal al U.T.C. și Casei de cultură a municipiului, a intrunit în concurs peste 50 de tineri creatori și interpreți, individuali sau în grupuri, din 17 județe ale țării.

Timp de trei zile, scena Casei de cultură a tinerețului din localitate — și menționăm astfel aportul unui alt colaborator la succesul acestei manifestări — a fost gazda unui adevărat schimb de experiență. Și ne place să numim astfel această sărbătoare a spiritului tinăr, dintr-un nord de țară dar nu mai puțin dintr-un miez de suflet, dat fiind că reali cîștigători în urma confruntării artistice nu pot fi considerați doar aceia care au urcat treptele rampei ci și, poate chiar mai mult, la fel de tinerii lor spectatori. Aici, poate mai mult ca oriunde, se simțea cu adevărat nevoia unei asemenea manifestări pe care am dori-o întînsă pe distanța a cit mai multe ediții. Festivalul-concurs din acest an a demonstrat o extraordinară deschidere spre arta tină, totodată dorință și promisiune, lucru important pentru ca edițiile viitoare să

găsească la Botoșani condițiile cele mai favorabile întemeierii unui adevărat centru de nord al poeziei și muzicii tinere. Sigur, au fost consemnate pe alocuri unele scăderi sau chiar omisiuni, inevitabile poate, din care însă inimoșii organizatori au putut trage concluzii care stau deja la baza viitoarelor succese. S-a simțit uneori nevoia unei preselecții mai clare după criteriul valorice dar și de specific artistic în relație strictă cu delimitările genului promovât în concurs. Neglijarea acestui aspect duce la alăturarea arbitrară, pur conjuncturală a valorii cu nonvaloarea, nu rareori avînd urmări nedorite. Competiția, credem noi, trebuie să fie una a valorilor indiferent dacă sînt în formare sau au atins deja pragul maturității. De fapt, valoarea nici n-ar putea fi formată altfel decît prin confruntări pe măsură. Toate acestea, precum și nevoia organizării unor schimburi directe de opinii între participanți (concurenți, invitați, organizatori, spectatori) vor fi, credem, satisfăcute în timp pe măsură ce festivalul botoșănean se va maturiza, își va dezvolta personalitatea, își va cîștiga un prestigiu. Merită, credem, să spunem cîteva cuvinte în plus despre laureații acestui festival. În primul rînd, spre

deosebire de alte concursuri de același gen, cuvîntul cel mai greu l-au avut de spus aici grupurile, într-o revenire impresionantă. Ele au dovedit o bună omogenitate și posibilități de expresie adecvate stilului și modalității abordate. S-au distins grupurile „Chindia“ din Tirgoviște, „Nova Avis“ din Rîmnicu Sărat, frații Angelescu din Suceava. Apoi, întrecerea interpretelor individuali a dat cîștig de drept într-o confruntare pe alocuri inegală, disproporționată poate, aceluia care au demonstrat, pe lîngă stăpînirea unei bune tehnici instrumentale și vocale, temperament și personalitate artistică, cunoașterea fenomenului folk. Și dacă în general grupurile s-au prezentat peste individualitățile concursului, la nivelul laureaților, cei doi tulereni, membri ai grupului „Accent“, premiați și ei cu alte prilejuri. Paul Prisada și Nicolae Sava, au fost virfurile acestui festival. Așteptăm ca toate aceste remarcabile promisiuni să fie împlinite cit mai curînd de aureola certitudinii.

CONSTANTIN DRAGOMIR

O veste imbucurătoare pentru cititorii revistei

în curînd un serial:

„Istoria trupei Beatles“

Mondo umano?

Confirmări sau infirmări

Scriu aceste rânduri cu câteva zile înaintea unui eveniment care de pe acum reține pe larg atenția unor ziare, reviste și agenții de presă. După tradiție, luni seara, 29 martie, la Los Angeles se vor decerna acele faimoase premii Oscar, îndelung visate de mari actrițe și actori, regizori și scenariști, compozitori și realizatori. Cu toții știu că strălucirea statuei nu înseamnă doar procente consistente în plus la sensibilității box-office (și implicit la contracte) ci, adesea, și un loc firesc în istoria lumii de celuloid. Este limpede, cu tot avântul televiziunii, cu toată continua ei perfecționare, era filmelor n-a apus; ba, dimpotrivă, micul ecran (alb-negru sau color) a dezvoltat-o și mai mult. De aici și interesul atât de mare pentru momentul atribuirii și al primirii unui Oscar; de aici și cultul vedetei statonice sau al celei apărute peste noapte dar care va confirma. Și tot de aici comentariile infierbinate ce preced acele clipe unice — căci e o clipă unică să vezi cum reflectă razele reflectoarelor sau ale blițurilor delicate statuetă sau cum o string răscoliți laureatele și laureatii.

Istoria lumii de celuloid își are eroii săi singulari dar aceștia n-ar exista niciodată și n-ar putea primi încredințarea artistică fără respirația tăiată sau privirea admirativă a spectatorilor. Firesc deci ca filme de excepție să trezească un interes cu totul special asupra lor și a protagoniștilor lor dar e la fel de normal ca spectatorul să-și vadă pronosticul confirmat. Sau, din păcate, infirmat pentru că așa e viața.

Așadar, care din aceste filme a primit consacarea? „Reds” sau „On golden pond”? Sau a existat un altul asupra cărui s-au oprit reprezentanții prestigioasei Academii a artelor și științelor cinematografice? Dacă ar fi să mă iau după agenția France Presse cele două aveau șanse aproximativ egale cind au fost anunțate în februarie a.c. dar timpul trecind părea că primul, opera actorului-realizator-scenarist Warren Beatty ar putea devansa „On golden pond”. Acum, cind cititorul parcurge aceste rânduri, cunoaște desigur opțiunile de luni seara ca și primele declarații. În ce mă privește nu pot decât să mai precizez că ambele filme citate sînt considerate „reprezentative pentru tendințele înconunute de succes în ultimii ani”. Ce le-ar putea (sau le-ar fi putut) totuși deținea? „Atlantic City” (care însă n-a beneficiat de un adecvat buget publicitar) „Chariots of fire” (fiind în limba engleză n-a putut participa la competiția filmelor străine iar la cea națională, Academia poate avea alte gusturi) și, în fine, „Raiders of the lost arch” (prea „tînăr” în concepție). În ce le privește pe actrițe, confirmările sau — vai! — infirmările au privit pe Diane Keaton (pentru „Reds”), Meryl Streep (pentru „The french lieutenant's woman”) și „una din marile doamne ale cinematografului american” — Katharine Hepburn (pentru „On golden pond”).

Așadar, favorurile Academiei au răspândit noul val ori au acordat pentru a patra oară (lucru inedit pînă azi) cu Oscar „doamnei” Katharine? Se pare (!) că mai contau și Marsha Mason și Susan Sarandon... Se pare! Insa, scriind rîndurile înainte, eu mă gîndesc dacă actrița ce a urcat emoționată luni seara scena de la „Dorothy Chandler Pavilion” pentru a primi invidiata recompensă (confirmînd sau infirmînd așteptările spectatorilor și specialiștilor) a confirmat sau infirmat părerea cunoscutei case de modă Nina Ricci după care această primăvară „evocă” din plin anii '40.

Brr!! Să fie vorba doar de modă, pentru că infirmările sau confirmările Oscarurilor...

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

Din „N.B.I.”

Lumea în care trăim
Decalajele și dezarmarea

Problema înarmărilor preocupă întreaga opinie publică mondială. Am putea spune că ea se află înscrisă cu majuscule pe agenda internațională. Efectele acestui flagel al zilelor noastre trebuie evaluate, cu simțul răspunderii, la adevărata lor gravitate. Numai în 1981 cheltuielile militare — peste 550 miliarde dolari — au depășit valoarea totală a întregii producții din circa 100 de țări în curs de dezvoltare în care trăiesc aproape două treimi din popoarele planetei. Comparația este impresionantă. Ea dezvăluie o situație intolerabilă, o situație care pune, încă o dată, în atenția opiniei publice amploarea uriașelor valori materiale care se irosesc anual prin aberanta competiție a înarmărilor. Este o situație căreia popoarele lumii cer tot mai insistent să i se pună capăt cit mai grabnic. Valul manifestărilor pentru dezarmare din Europa occidentală este simptomatic: exprimă o atitudine a opiniei publice care nu este conjuncturală. Popoarele înțeleg profund primejdiile generate de apariția noilor arme de distrugere în masă, de înmulțirea fără precedent a arsenalelor și, ca atare, acționează pentru a împiedica realizarea unor proiecte ce le periclitează liniștea, viitorul.

Dar ar fi greșit să se creadă că înarmările afectează doar continentul nostru, că preocupările pentru dezarmare se limitează în spațiul european. Înarmările afectează într-o măsură crescîndă toate statele, inclusiv pe cele din „lumea a treia”, deoarece marile cheltuieli militare nu fac decît să adîncească subdezvoltarea, să amplifice decalajele economice, să împiedice realizarea aspirațiilor legitime de progres și civilizație ale popoarelor. Se cuvine să amintim că povara celor 550 de miliarde de dolari cheltuiți anual pentru înarmare pe plan mondial, afectează în mod direct țările în curs de dezvoltare care sînt atrase într-o măsură crescîndă în competiția achiziționării de armamente. În 1980 aceste țări cheltuiau 16 la sută din totalul sumelor irosite pentru înarmare, în timp ce cu 10 ani în urmă ponderea lor era de mai puțin de 10 la sută. S-a calculat că în numai două decenii valoarea importurilor de arme efectuate de aceste țări a crescut cu 1500%, pe primul loc aflîndu-se țările din Orientul Mijlociu urmate de cele africane. Dealtfel, 70 la sută din comerțul mondial cu arme convenționale este destinat țărilor „lumii a treia”. Și, din păcate, există tentația ca aceste țări să cumpere armament din ce în ce mai perfecționat, să dezvolte tehnologii sofisticate, inclusiv cea nucleară. Ceea ce, evident, înseamnă sume din ce în ce mai mari alocate la capitolul militar și, deci, sustrase nevoilor dezvoltării economice.

Practic, resursele limitate ale „lumii a treia” sînt într-o măsură din ce în ce mai mare împinse către înarmări, fapt cu ample consecințe negative în efortul acestor țări de depășire a subdezvoltării. O situație prezentată de O.N.U. demonstrează că din cele 91 de state implicate în confruntări armate în perioada de după cel de-al doilea război mondial, 82 au fost țări în curs de dezvoltare.

Dar nu este vorba numai de cheltuielile militare directe ale „lumii a treia”. Achizițiile de armament se fac, deseori, pe credit, ceea ce are drept consecință plata unor dobînzii considerabile. Sume din ce în ce mai mari se adaugă, astfel, datoriei externe a acestor state, datorie care în 1981 a atins fabuloasa sumă de 480 miliarde dolari și care frînează posibilitățile unor progrese rapide și constante în direcția dezvoltării. În acest fel, decalajele economice se accentuează, sărăcii lumii de azi sărăcind și mai mult.

Înarmările au, așadar, multiple consecințe nefaste asupra țărilor rămase în urmă: consecințe economice (deoarece le împiedică în realizarea unor progrese mai rapide), militare (deoarece le angrenează în conflicte, uneori, extrem de singeroase și costisitoare), politice (deoarece confruntările generează instabilitate și tensiune).

Dacă numai o mică parte din sumele pe care statele industrializate le cheltuiesc pentru înarmare ar fi destinate dezvoltării economice a țărilor „lumii a treia”, combaterii sărăciei, fără îndoială înfățișarea planetei din punct de vedere economic ar fi cu totul alta. Un singur avion de luptă ultramodern echivalează cu valoarea unui milion de tone de porumb sau a 100 de spitale, un submarin costă exact la fel cît 450 000 de apartamente, banii pentru construcția unui distrugător egalizează suma necesară pentru electricizarea unor orașe și sate în care pot să trăiască 9 milioane de oameni. Și asta se întîmplă pe o planetă în care peste 600 000 000 de oameni suferă de subnutriție cronică, în care peste un miliard de ființe umane sînt lipsite de locuință care să le asigure un minimum de protecție față de capriciile naturii, iar 25 la sută din copiii Terrei nu trec pragul unei școli. Este inadmisibil ca giganticele resurse ale globului să fie utilizate în scopuri distructive ignorîndu-se starea gravă în care trăiește cea mai mare parte a populației globului.

Viitorul omenirii nu poate fi clădit nici pe arme, nici pe decalaje. Ideea unei noi ordini internaționale, idee exprimată puternic de exponenții țărilor în curs de dezvoltare, înseamnă nu numai așezarea pe baze noi, echitabile, a relațiilor dintre state ci și un nou climat politic care să favorizeze stoparea aberantei curse a înarmărilor. O nouă ordine economică este incompatibilă cu înarmările și cu atragerea țărilor în curs de dezvoltare în această competiție ruinătoare.

Preocupată de aceste fenomene ale realității mondiale, acționînd cu perseverență pentru a asigura schimbări înnoitoare care să promoveze dezvoltarea tuturor țărilor, România a acționat cu un înalt spirit de responsabilitate în cadrul forurilor internaționale, formulînd propuneri de o largă audiență mondială. În amplul program de dezarmare pe care l-a prezentat, România a subliniat ideea reducerii cel puțin cu 10 la sută a cheltuielilor militare urmînd ca jumătate din sumele economisite să fie utilizate pentru ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare. Transferul în scopuri pașnice a acestor sume ar face ca marile probleme ale țărilor în curs de dezvoltare — sărăcia, foamea, bolile, analfabetismul și multe altele — să poată fi soluționate mai grabnic și eficient, ar îngădui o îmbunătățire a întregului climat mondial, ar elimina o sursă de grave tensiuni și incertitudini.

În viziunea României, obiectivul noii ordini economice internaționale este indisolubil de înfăptuirea dezarmării. Progresul țărilor confruntate cu cîfrica problemă a subdezvoltării nu este de conceput în condițiile înarmărilor febrile. Practic, competiția înarmărilor nu face decît să sărăcească și mai mult pe cei săraci, și să-i îmbogățească într-o măsură și mai mare pe cei bogați. Iată de ce, așa cum apreciază partidul și statul nostru, dezarmarea și dezvoltarea se află într-o unitate organică, indivizibilă.

AL. PINTEA

În tranzit, la Johannesburg

Apropiere grea, apăsătoare de Johannesburg. Uriașă navă aeriană, un Jumbo Jet al Companiei Lufthansa, își croiește cu greu drum spre Africa de Sud, punct obligatoriu al călătoriei mele avînd ca țintă capitala tinerei Republici Zimbabwe, Salisbury. O voce artificială, enervant de egală ne asigură din cînd în cînd că nu călătorim la întîmplare, că, iată, am survolat deja Tanzania, ne aflăm acum deasupra Zambiei și că lungă odisee a celor citorva sute de suflete de la bordul acestei imense corăbii aeriene se va încheia în timp optim.

Sîntem probabil deasupra teritoriului Republicii Sud-Africane, țară care și-a creat o tristă faimă prin politica rasistă pe care o promovează.

Prima întîlnire cu apartheidul s-a produs chiar la Viena, înaintea imbarcării spre Africa, cînd un tînăr mătăhălos scoate flăcări din priviri cum vedea un chip de culoare închisă. La un moment dat a intrat în litigiu cu o funcționară a aeroportului în legătură cu un pachet cam ciudat. Era vorba, nici mai mult, nici mai puțin, de o măciucă pe care și-o luase ca... amintire din Europa. L-am reperat într-un tirziu în avion și m-am liniștit numai cînd l-am văzut că doarme...

A doua întîlnire cu apartheidul s-a

produs chiar în avion, cu puțin înaintea aterizării, cînd a trebuit să completez formularele poliției sud-africane: de unde vin, ce meserie am etc., etc., dar și de ce caut în South-Africa, cît timp voi sta, cu cine voi intra în contact, unde voi fi găzduit, întrebări pe care le tratez prin cite o liniuță, dar care nu pot să nu te pună pe gînduri.

Cîteva minute pînă la aterizare, zgomet obișnuit ce însoțește punerea centurilor de siguranță. Vameșul care mă ia în primire e surprins de graba pe care o manifest în a-mi continua călătoria. O țin una și bună că vreau să plec cit mai repede din Johannesburg și asta probabil îl enervează.

Un bătrîn negru păzește niște bagaje, fredonînd o melodie tristă. N-o face pentru banii. E o melodie fără cuvinte, care-ți sugerează în egală măsură melancolie și revoltă, nostalgie și ură. Îngînd-o, bătrînul negru își exprimă, poate, dorul de cei apropiați rămași în cine știe ce loc, în care, el, bătrînul albit de vreme, nu se va mai întoarce niciodată.

...Îmi aduc aminte de cele citite într-o prestigioasă publicație internațională. În Africa de Sud, tehnica — de unde o fi venind ea? — joacă un rol important, aproape esențial, în menținerea apartheidului. Amprentele digitale pot fi transmise în numai cîteva secunde în orice colț al țării. Electronica și ordinațoarele

sînt azi în mod curent folosite pentru menținerea segregăției în școală și organizarea sistemului de transport albi-negri, pentru dirijarea sistemului de impozite inegale și aranjarea listelor electorale în favoarea albilor, pentru plata tehnocraților și administratorilor albi care conduc guvernul. Poliția sud-africană poate să utilizeze această tehnologie pentru supravegherea deplasărilor adversarilor politici ai regimului. Tehnica importată din țările care susțin guvernul rasist de la Pretoria poate asigura comunicații tactice și la lungă distanță pentru agresiunea din Namibia, teritoriu ilegal ocupat, și incursiunile în Angola și Mozambic, în celelalte țări vecine...

Survolez din nou, de data aceasta pe cer senin, Johannesburgul. Străzi rectilinii, vile cochete înconjurate de piscine și terenuri de tenis. Cu siguranță, ceea ce văd eu nu este Soweto, orașul-satelit al Johannesburgului, în care trăiesc, în condiții grele, africanii ce lucrează în minele de aur din această zonă. Dar viitorul acestei țări de acolo, din Soweto, se va naște. De acolo și din celelalte zone locuite de populația majoritară, care luptă împotriva apartheidului, pentru o viață liberă și demnă.

DUMITRU AVRAM

Paradoxul prăpastiei...

Există o ambiție, nu întotdeauna deșartă, de a se defini condiția umană cu instrumentul paradoxului. Se ajunge pe acest drum, minat de sofistică, la etichete memorabile deși inconsistente.

Aplicată la domeniul înarmărilor, metoda ar putea modela — ca o posibilă definiție a omului — o abordare sceptică: „omul este un animal care se înarmează”.

Lăsînd la o parte caracterul dizolvant al unei asemenea catalogări prin departajare rămîne valabilă observația că înarmarea — prin dimensiunile, implicațiile și efectele ei pe termen lung — a devenit un proces care a scăpat din zona unei „a-numite” activități, s-a dilatat, a capturat sectoare noi, s-a integrat în viața economică, politică și socială a planetei devenind o catastrofă care marchează permanent și profund viața omului.

Toată lumea știe că, din punct de vedere militar, există decalaje, disproporții între cei mari și restul... plutonului. Un exemplu: dacă ne-am referi numai la indicatorul „cantitatea de forțe”, se conturează 6 grupe mari de tipuri de state. În cadrul unui amplu eșantion de circa 160 de state, cele 6 grupe se prezintă astfel: grupa 1—4 state (2,5% din total) care dis-

pun de armate foarte mari (de milioane); grupa a II-a — 14 state (8,8% din total) care au armate mari (300 000—1 000 000); grupa a III-a — 22 de state (13,8%) cu armate mijlocii (100 000—300 000); grupa a IV-a — 56 de state (32,2%) cu armate mici (10 000—100 000); grupa a V-a — 29 de state (18,3%) cu forțe armate foarte reduse (sub 10 000); grupa a VI-a — 34 de state (21,4%) fără forțe armate. O asemenea ierarhie foarte strictă scoate în evidență dimensiunea unei prăpastii, care concentrează la nivelul superior un imens pachet de acțiuni militare și la cel inferior o participare precară. Nu este vorba de o admonesta caracterul fragil al unei participări la această faraonică escaladă, ci de a contura, în termenii ei reali, o prăpastie care îmbracă într-o umbră densă o mare parte a omenirii. Din unghiul indicatorului „forțe armate”, peste 80% dintre state sînt într-o poziție de inferioritate față de un mic grup care reprezintă aproape 12% dintre țări. O analiză de detaliu ne arată că primele 10 țări din lume în ceea ce privește forțele armate înglobează 14 milioane de oameni, 61% din totalul forțelor armate mondiale. Următoarele 5 mai adaugă 9% din total, ceea ce face ca 15 țări să dețină 70% din forțele armate mondiale.

Lupta pentru supremație se duce la toate „etajele”, estomparea decalajelor deve-

nind, chiar dacă în termeni relativi, un obiectiv urmărit acerb. Nu se poate eluda însă că la etajul inferior tributul se plătește masiv și cu precipitate țărilor în curs de dezvoltare sau sărace fiind angrenate în achitarea unei note de plată iraționale și singeroase. Să apelăm din nou la cifre: din 1960 pînă în 1973 cheltuielile militare au crescut în țările dezvoltate cu 47,6%, iar în țările în curs de dezvoltare cu 314,2%; în același interval, produsul național brut pe locuitor a sporit cu 86% în țările dezvoltate și cu 87% în țările în curs de dezvoltare. Așa se explică faptul că, în timp ce ponderea țărilor în curs de dezvoltare în produsul brut mondial a crescut de la 18% în 1960 la 22,2% în 1978 partea ce le revine în cheltuielile militare mondiale s-a ridicat, între aceiași ani, vertiginos: de la 9,8 la 23,2%.

Așadar, printre multele prăpastii care desfigurează fața lumii, cea din domeniul militar transfochează atenția competițiilor în dauna directă și excesivă a celorlalte care marchează drastic și de mult condiția umană.

„Omul este un animal care se înarmează”. Dar omul este și singura vietată care are ambiția de a-și depăși condiția. O condiție care nu are, în esență, nimic comun cu galopul unei escalade, înapoi, spre animalitate.

RADU BUDEANU

TOTUȘI, VIAȚA

Povestea e lungă și va constitui, în curând, conținutul unei cărți a celui ce semnează aceste rânduri. Povestea e lungă, dramatică și ciudată, dar sperăm să fie una dintre cele mai frumoase povești din istoria sănătății oamenilor. Povestea e lungă și, deocamdată, tristă, pentru că nu s-a produs așteptatul happy-end, iar viața trece, inexorabil, incurabil, invariabil. Povestea e, totuși, în tristețea ei, și frumoasă pentru că ne dă posibilitatea nouă, ca oameni ai spiritului, să ne legăm numele de o șansă a prelungirii vieții pe pământ. Și ne dă voie nouă, ca oameni, să nădăjduim că prin eforturi conjugate, prin onestitate și curaj, ceea ce acum e doar o făgăduință cu câteva sute, dacă nu câteva mii de impliniri, va fi miine o realitate a medicinei românești. Povestea se numește **Tratatamentul doctorului Mihai Leontopol**. Tonul cuvintelor de față nu e nici inflammat, nici revoltat. Am trecut și de inflamare și de revoltă. Sintem în domeniul aproape matematic al desfășurării de sine a evenimentelor. Unu și cu unu fac doi, trei ori trei fac nouă (vorba glumei, bineînțeles, pină la scumpire). Ori-cum, unu plus unu nu fac minus doi, iar trei ori trei nu fac minus zece. Putem accepta în socoteala aceasta că unu plus unu pot să facă 0,5. Putem accepta și că trei ori trei fac doi, dar nici o matematică din lume, afară de matematica din Atlantis, dacă va fi existat și pe care n-o cunoaștem, nu poate determina alte rezultate decât pozitive prin adunarea unor cifre pozitive, decât pozitive prin înmulțirea unor cifre pozitive. Dar povestea e frumoasă, povestea e viață.

Cîndva, acum 16-17 ani, printr-o fericită observație, chimistul Nicolae Andronescu ia cunoștință de efectele pozitive ale unei substanțe chimice asupra unui bolnav de cancer. Într-o colaborare strînsă cu acest chimist, și plecînd de la observația lui, pe care, după cum mărturisea și recent, o consideră și acum genială, doctorul Mihai Leontopol trece la brevelarea și tratarea unor bolnavi de cancer cu această substanță și cu altele, numeroase, toate devenind ceea ce realitatea avea să consacre sub numele de **Tratatamentul Leontopol**. Dintre bolnavii îngrijiți atunci unii trăiesc și astăzi. Desigur că, în 16 ani, mor și oameni sănătoși, dar multe bolnavi de cancer, așa că nimeni nu i-a putut pretinde și nu i-ar putea pretinde doctorului Leontopol să arde ciți dintre cei ce nu mai există au mai trăit, totuși, o perioadă datorită tratamentului său. În orice caz, unul dintre ei trăiește de 16 ani și este bine, sănătos, ceea ce vă dorim și dumneavoastră.

În 1972, o comisie prezidată de prof. dr. Ion Birzu, și din care făcea parte prof. Ion Moraru, a dat aviz negativ tratamentului Leontopol. A dat aviz negativ și a interzis administrarea medicamentului pe oameni. L-am întrebab pe dr. Leontopol cîți bolnavi trăiesc de atunci încoace datorită tratamentului său. 1500!!! Întrebarea noastră simplă și logică este: ce s-ar fi întîmplat cu cei 1500 de bolnavi, care trăiesc datorită tratamentului Leontopol, dacă Leontopol s-ar fi supus verdictului comisiei și ar fi încetat să le acorde cea unică șansă? În conțul cui ar fi murit ei, oamenii aceia care pot fi părinții noștri, bunicii noștri, bunicii voștri, copiii noștri? Are cineva dintre membrii comisiei de atunci vreo remuscăre? Dacă da, ar fi uman s-o spună măcar acum.

Haideți să vorbim pe șleau. Iată, dumneavoastră, Maria Raicu, din Ploiești, bolnavă de reticulosarcom de bazin, dv. Iulia Nitu din București, bolnavă de cancer pulmonar, dv. Victor Chiriac din București, bolnav de cancer de trahee, dv. Ana Schapner din Făgăraș, bolnavă de cancer de creier, dv. Ion Naghi, din București, bolnav de cancer de pancreas, dv. Constantin Trifu, din Buzău, bolnav de histiocitoză X, **EXISTĂ!** Orice om, care e curios să vă cunoască, vă poate cunoaște. Sinteți pămînt, cum sintem fiecare păruinț, și vă veți întoarce în pămînt, așa cum fiecare dintre noi se va întoarce în pămînt. Dar deocamdată sinteți pămînt însuflețit. Groaznică maladie a veacului nu v-a răpus. Nici pe dv., nici pe alții, cam 1500, după estimările doctorului Leontopol. Dar ceea ce era mai inacceptabil decât condamnarea nedreaptă la moarte pe care v-o oferise, v-o dictase organismul, era cinismul cu care comisia refuzase orice drept doctorului Leontopol, în privința tratării cancerului și, în fond, vă mai condamnă și pe dv. încă o dată la moarte. Comisia era formată, vai, din medici a căror vocație, a căror menire, a căror profesie este viața. Dacă Leontopol n-a fi crezut în adevărurile sale, nu și-ar fi riscat libertatea și titlul de doctor, ei bine, prin verdictul comisiei și prin adresa oficială a Ministerului Sănătății, din acea vreme, pădurea omeanească ar fi fost mai bogată cu 1500 de cruci.

Dar Leontopol a continuat lupta. Ani de zile el nu și-a dorit nici un fel de publicitate, pentru că și așa, din om în om, numele lui ajunsese să fie foarte circulat, casa lui să fie invadată pur și simplu, acolo, în strada Precupetii Vechi nr. 14, de disperajii condiției umane, bolnavii de cancer.

Mă mîndresc că am fost cel ce a sesizat conducerea partidului, pe președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, asupra unor rezultate deosebite obținute de unii medici români în boli cel puțin dificile, dacă nu, unele dintre ele, chiar incurabile. Cu marea sa omenie și încredere în capacitățile creatoare ale poporului său,

secretarul general al partidului a ordonat constituirea unei comisii de partid care să verifice acele afirmații. Avem sau n-avem acele valori? Mulțumită marilor deschideri spre nou și progres a președintelui, Comisia Controlului Muncitoresc a verificat minuțios și obiectiv realizările citorva inventatori în medicină, respinși fără temei de către oficialii sănătății. Frinte cei verificați a fost și dr. Leontopol. Verificarea a ajuns la concluzii clare și reconfortante: avem printre aspiranții la noua cîteva ce-titudine. Rămînea ca noua conducere a Ministerului Sănătății să pună în aplicare punctul cu punct planul de măsuri al Guvernului, întocmit din indicația conducerii partidului și statului pe baza concluziilor la care ajunsese Comisia de înaltă exigență a Controlului Muncitoresc. În 1979, Ministerul Sănătății formează o comisie de înalți specialiști, repet, nu din inițiativa sa, ci dintr-o hotărîre de Guvern, ca să vadă, din punct de vedere strict științific, dacă e adevărat și cit e de adevărat ceea ce susține și probează dr. M. Leontopol. Comisia este formată din prof. dr. Ștefan Berceanu, președintele comisiei, din profesorii doctori **Anastasatu, Butnaru, Dănilă Cîncă, Cajal, Hociotă, Purice, dr. Mogoș**, medic primar la Institutul oncologic București, din prof. **Baloescu**, farmacolog, și din profesorul **Stroescu**, farmacolog, precum și din prof. dr. Ion Moraru, care, curios, clinic lucru, a acceptat, dacă nu chiar s-a impus din nou într-o comisie menită să verifice adevărul Leontopol, după ce făcuse parte din comisia anterioară, ce respinsese acest tratament. Asta încă n-am mai întîlnit-o în nici o justiție din lume, ca un judecător să facă parte, în două etape diferite, din două comisii care judecă activitatea aceluiași om. E de bun-simț și de largă circulație să te retragi dintr-o treabă asupra căreia te-ai pronunțat o dată. Că doar n-oi fi rudă cu cancerul, ci ești rudă cu oamenii, n-oi avea interese să nu se fi desccperit unul din leacurile cancerului, ci trebuie să ai interesul ca acest leac să existe, pentru că boala pe nimeni nu crută. În fine, prof. dr. Ion Moraru a constituit de-a lungul activității comisiei elementul permanent de negare, de obstrucționare, de sicanare și de timorare, chiar, a unora dintre membrii comisiei. Fac precizarea că, fost secretar general al Ministerului Sănătății, Ion Moraru este acum vicepreședinte al Academiei de Științe Medicale.

Unii dintre membrii comisiei, inclusiv președintele ei, prof. dr. Ștefan Berceanu, sint sfătuiți, și chiar în termeni destul de drastici, de unii membri ai conducerii Ministerului Sănătății, să termine mai repede discuțiile despre acest sarlatan, acest escroc (evident e vorba de Leontopol) și să pună repede concluziile spre a se încheia acest caz de care presa face tapaj.

Dar, spre cînstea ei, comisia de înalți specialiști a Ministerului Sănătății privește lucrurile cu toată seriozitatea, cu toată obiectivitatea și nu se lasă intimidată de nici un fel de presiuni.

Sintem în 1982. În ziua de 4 aprilie 1981, deci acum un an, comisia și-a încetat activitatea. Concluziile ei, după cum reiese ele din procesele-verbale întocmite, sint pozitive. Tratatamentul Leontopol este o realitate. **Numerose cazuri vechi prezentate comisiei, precum și numeroase cazuri noi date de comisie spre rezolvare doctorului Leontopol, confirmă existența unui tratament original românesc al cancerului, tratamentul doctorului Leontopol.** În boli asupra cărora puterea noastră este absolut nulă, un doctor român are rezultate excepționale. Am așteptat a doua zi, a treia zi după încheierea lucrărilor comisiei, prima săptămîna, a doua lună, am scris, am întreat și, iată, se împlinește anul de cînd, după doi ani de cercetare a cazuisticii, a realităților și a fișelor, a tuturor probelor solicitate doctorului Leontopol, comisia și-a încheiat activitatea. Și totuși, după un an de zile, așa cum mai sesizam, problema a intrat în unghi mort. A început să se vehiculeze ideea că tot cazul trebuie reluat și dat spre rezolvare Academiei de Științe Medicale. N-avem nimic împotriva înalței competente profesionale a celui mai mare neurochirurg român de pină azi și unuia dintre cei mai mari neurochirurgi ai lumii, academicianul Constantin Arseni, actualul președinte al Academiei de Științe Medicale, dar cazul Leontopol, precum și celelalte cazuri, au fost cercetate de comisii ale Ministerului Sănătății, instituite legal, conform normelor în vigoare și ierarhiei existente, pe principii obiective și științifice. Ele nu pot intra din nou în fața de început. Așa cum un rector al unei universități, nemulțumit de felul în care și-au desfășurat activitatea predecesorii săi, nu poate retrage calitatea de absolvent și diploma de absolvent absolventilor facultăților din subordinea sa, actualul președinte al Academiei de Științe Medicale, nu poate avea competențe retroactive. Ar fi ilegal și abuziv. Si credem că dr. Constantin Arseni, care și-a exprimat dorința de a vedea realitățile Leontopol, a făcut aceasta nu spre a relua de la zero niste cazuri deja clare, ci spre a se lămuri domnia-sa, ca om de știință și ca medic, spre a colabora efectiv cu doctorul Leontopol, spre a-l îndruma și pe acesta și pe alți cercetători, ca om cu experiență ce este, asupra căilor de urmat de acum încolo. Dealtfel, doctorul Leontopol îmi mărturisea că, la o recentă întîlnire cu acad. C. Arseni, a rămas profund impresionat de omenia și rigoarea, de dorința de bine și de dorința

de adevăr a strălucitului nostru neurochirurg. Dar aceasta e cu totul altă problemă. La ora de față nimeni nu poate invalida munca de doi ani a unei comisii, de mari specialiști, de virfuri ale medicinei, grefată pe munca de 17 ani a unui medic, toate gîndite și răzgîndite cu deosebire în acest an, care a trecut de la 4 aprilie 1981, data încheierii lucrărilor comisiei. Fiindcă dacă acest fapt s-ar petrece, n-am avea decît să reluăm discuția despre eventuala omologare a penicilinei, a aspirinei sau a tincturii de valeriană. Evident, cercetările științifice cu privire la tratamentul Leontopol nu numai că pot, dar trebuie să continue, dar **Ministerul Sănătății are obligația de a comunica public concluziile sale și ale comisiei cu privire la tratamentul Leontopol.** Și asta nu numai pentru că e în joc viața unui om care s-a luptat cu atitea obstacole, ci și pentru că de comunicatul firesc de presă al Ministerului Sănătății atîrnă în fond mii și mii de vieți. Sănătatea nu e chestiunea secretă a vreunei direcții de boli tropicale din minister, ci strategia supraviețuirii unui popor întreg.

Sint obosit, v-am mai spus asta, îmi mărturisea doctorul Leontopol. Nu înțeleg, cum se poate să fiu aminat la nesfîrșit, după ce am fost judecat în toate feurile, după ce am fost făcut sarlatan, escroc și bandit, după ce am fost demascat și percheziționat. Nu-nțeleg, ce se așteaptă de la mine? Mi-au cerut cazuri, le-am adus cazuri. Pe unele le-au respins pe motive formale. Pe altele le-au acceptat pentru că n-au mai avut ce zice. Erau chiar cazuri ale unor membri ai comisiei. Le-am adus oameni din țară. Și puteți să vă închipuiți cu toții, zicea dr. Leontopol, că le-am adus oameni sănătoși, și oamenii sănătoși nu prea se mai înghesue să se mai arate nici unei comisii. Le-am adus oameni cu acte în regulă. Unii dintre ei s-au recunoscut cu medicul care nu mai avusese ce să le mai facă. Mi-au dat cazuri, altele, le-am îngrijit. Unele din cazurile pe care le-am primit, cele mai multe, aș putea spune, erau oameni muribunzi. Asupra citorva tratamentul a avut eficacitate. Muribunzii trăiesc. Am prezentat oameni care și-au reluat slujba, care s-au însurat, după ce fuseseră pe patul de moarte. Și nu-nțeleg, nu pot să-nțeleg, cum în această țară a noastră, condusă de acest om mare, minunat, care e tovarășul Nicolae Ceaușescu, despre care pe unde am umblat și eu, prin America, prin R.F.G., prin Țările de Jos, prin Țările Arabe, prin Israel, toată lumea știe că e omul păcii, omul vieții, omul care își sacrifică realmente viața sa pe altarul luptei pentru viața oamenilor, în țara aceasta în care țin minte că în 1977 un popor întreg umbra din ruină în ruină, sub comanda directă a tovarășului Ceaușescu să vadă dacă nu cumva mai e vreun om viu și să-l salveze, nu-nțeleg, cum nu interesează pe unii colegi ai mei, doctori, care și ei salvează vieți, nu-i interesează că eu, Mihai Leontopol, plecînd de la acea observație a lui Nicolae Andronescu, coautor oficial pe brevet cu mine, un om care s-a dedicat în linia meseriei lui acestei probleme, un om cu care colaborez și astăzi, pot face atita bine și anii trec și n-o mai scot la capăt. Sint pur și simplu disperat. Am adus zeci de cazuri comisiei. Pe unele nici n-au mai vrut să le vadă pentru că aveau unii membri ai comisiei treabă. Ce se așteaptă de la mine? Eu asta pot să fac. Mărturiseșc, uite, aici, nu mi-a fost frică niciodată de comisie, pentru că știam că e condusă de un om netaimant, prof. Berceanu, și că membrii comisiei sint mari medici: Cajal, Anastasatu, Butnaru, Cîncă, Purice... La o ultimă ședință doctorul Mogoș spunea — și s-a consemnat în stenogramă — Leontopol are și rezultate bune, are și rezultate rele. De acord, i-a zis prof. Berceanu, dar cine are numai rezultate bune? Cum să nu-i fiu recunoscător acestui extraordinar om și medic care e prof. Hociotă, care de 7 ani mă ține lingă el, în ciuda presiunilor care s-au făcut asupra dumnealui? Mă ține alături și facem bine oamenilor. să lucrăm... Sint că nu mai pot, vă rog să mă înțelegeți, nu mai pot...

Singura instituție care a sprijinit de la început cauza mea, ca și alte cauze similare, nici nu pot să găsc cîvinte să-mi exprim recunoștința pentru asta, a fost C.N.S.T., organism de partid și de stat, în fruntea căruia s-au aflat și se află tovarășii Elena Ceaușescu, prof. Ion Ursu, oameni ai progresului și ai nouului, care cu toate împotrivirile așa-zisilor specialiști, cu toate plecările puse de Ministerul Sănătății din vremea aceea, au dispus, prin prof. Ion Mintatu, acest om ales și revoluționar adevărat, finanțarea contractului 2S din 1974, grație căruia s-au făcut primele testări pe animale, finalizate în lucrarea „Cercetări de farmacodinamie și farmacocinetice asupra produsului antitumoral — Li” din 1977. Această lucrare a fost înaintată imediat Ministerului Sănătății. Fostul ministru Nicolae Nicolaescu n-a luat această lucrare în considerare și a dispus repetarea la Institutul oncologic București a probelor pe animale, care dealtfel fuseseră efectuate. Rezultatul a fost același, adică pozitiv. Numai că s-a mai pierdut un an și jumătate! Ce să mai fac? Comisii, dosare, cazuri...? Tot ceea ce mi s-a cerut am făcut. Acum mi se cere să dau medicamentul la cîteva clinici din țară. Asta n-am s-o fac. Întîi de toate

pentru că nu este moral s-o fac și n-are nimeni dreptul să mă oblighe să compromit această idee. Ca să vă arăt cum se poate lucra, vă voi spune că am mai acceptat o dată să se facă probe pe animale în România și că ele au fost falsificate. Vă aduc dovada. Va să zică medicamentul meu a fost testat pe animale în România și mi s-a spus că n-a ieșit nimic. În schimb, animalele din Argentina, după cum reiese din scrisoarea pe care vă rog s-o citiți, au reacționat.

— Dragă doctore Leontopol, animalele se comportă diferit de la o țară la alta.

— Nu se comportă animalele diferit, se comportă unii doctori diferit. Aici, nu e ideea mea, e ideea prof. Hociotă, au fost falsificate unele probe pentru a se strecura dubil asupra eficacității tratamentului.

— Bine, atunci ne permitem să cităm din Scrisoarea doctorului argentinian Felix A. Pedrero din Mar del Plata.

„Vă informez asupra lucrărilor efectuate pe animale. Cătecele adulte prezintă tumori în mamelele cancerose, din care cauză mor. Executăm biopsia acestor tumori, le administrăm medicamentul dv. și apoi facem un control. În toate aceste cazuri rezultatele au fost excelente. În majoritatea situațiilor, tumorile dispar. Este remarcabilă restringerea tumorilor, ca și dispariția lor. Lucrăm cu un grup de veterinari, care ne procură animalele, și sub controlul Crucii Roșii Argentine. Zilnic, administrăm între 5 și 10 mg pe kilogram”.

— Vreau fapte, vreau să nu mai umblu eu cu căciula în mină ca să fac bine oamenilor. Am fost înțelegător, am fost liniștit, dar nu vreau să mor de inimă în lupta cu niște oameni care dintr-o ambiție pe care n-o înțeleg și dintr-o răutate care nu poate fi caracteristică medicului, nu lasă nici măcar comisia să-și spună verdictul, să spună da sau ba, să știu dacă pot să-mi continui munca în țara mea sau mă las. Năstrec toată recunoștința conducerii partidului și statului, tovarășului Ceaușescu, pentru că s-a aplecat asupra cauzei noastre. Aș putea spune că dacă nu era dumnealui mă distrugeau de mult unii. Mulțumesc aici comisiei care a avut răbdare cu mine și mulțumesc bolnavilor mei însănătoșiți, care au acceptat să vină în repetate rînduri în fața comisiei ca să se convingă toți membrii comisiei, pină și prof. Moraru, care a semnat procesul-verbal, doar că a mai cerut continuarea experimentării, să se convingă de adevărurile mele. Nu cer nici bani, nici onoruri, deși aș fi fericit dacă pentru ceea ce fac aș fi băgat în seamă. Cer un colectiv cu care să lucrez, să aprofundez, stația pilot și comunicatul de presă cu privire la adevărurile mele. Cauza aceasta nu merită atita, după 17 ani de muncă, după doi ani de cercetări ale comisiei, după un an de așteptare a rezultatului, după atitea cite mi s-au întîmplat?

...Sintem că situația aceasta nu poate continua așa, pentru că e nedrept și imoral ca adevărurile unui om să nu fie scoase la lumină spre folosul general, noi am inițiat un șir de dialoguri cu membri ai comisiei de înalți specialiști care au verificat tratamentul Leontopol. În vremea aceasta din Italia, lui Leontopol îi sosea, în ziua de 29 ianuarie 1982, oferta firmei Janni de a vinde licența, în care respectiva firmă urma să investească totul pentru a scoate produsul în Italia și Elveția. În ceea ce ne privește, credem că produsul trebuie să fie al nostru, dar pentru asta trebuie să recunoaștem că Leontopol al nostru există. Să facem ceea ce cu înaltă probitate morală și profesională, spre lauda lor, au făcut acești mari medici, care ne-au declarat următoarele, pentru un proces-verbal pe care, dacă nu s-a învrednicit să-l facă public Ministerul Sănătății, îl facem noi.

Rezultate palpabile

Apreciez că Leontopol are unele rezultate palpabile, mai ales în tratamentul unor cancere de cap de pancreas. Am văzut prezentate comisiei cîteva cazuri, ele m-au convins și mi-au întărit stîmă pentru cercetările doctorului Leontopol. Explicația e simplă. Oamenii aceia, cu cancere diagnosticate, ar fi trebuit să moară, căci medicina n-a izbutit încă, în ciuda tuturor eforturilor depuse, să găsească remediul bolii respective. Să infirze verdictul da, dar nu să-l anuleze. Ei bine, bolnavii lui Leontopol trăiau și unii din ei păreau să nu fi avut cancer niciodată. Să nu se înțeleagă însă că Mihai Leontopol ar fi rezolvat problema. Părerea mea e că mai trebuie cercetat, ceea ce nu-i totuna cu a fi aminat. Căuza e prea importantă ca să nu ne grăbim.

Prof. dr. doc. Constantin ANASTASATU „Flacăra” nr. 9/1982

Treburile merg bine

— Dacă nu greșesc, eu am fost primul care am vorbit favorabil despre Leontopol. Desigur, nu mi-am schimbat opinia. Treburile merg bine, se trece la un experiment mai extins, mai multe nu pot spune. E, dealtfel, și datoria ministerului. Să lăsăm lucrurile să se desfășoare. După cum deurg cercetările am convins-gerea că vom ajunge la rezultate clare.

— Așa e, încă în 1980 dumneavoastră afirmați chiar în „Flacăra”, în numărul din 30 octombrie, că „spre exemplu, la Leontopol, din 36 de bolnavi, 18 sint cu efecte deosebite. Eu nu pot trece peste asta. Am informat ministerul. Este un

Record de durată

Nici nu s-a stins bine ecoul aplauzelor cu care Cenaclul Flacăra a fost învins în finalul spectacolului de la Ploiești, spectacol ce a deschis Gala 500 și iată că promisiunea de a reveni cât mai repede cu putință s-a împlinit. Sîm din nou alături de acești mereu dorici iubitori de frumos, de artă adevărată, pentru că cenaclul nostru este firescul cu care ne exprimăm dragostea față de publicul așa de cald, încît de multe ori îl chitarele se dezacordează, dragostea de artă, dragostea de țară.

Surpriză în clipa intrării în scenă a membrilor cenaclului. Din cauza tensiunii ridicate de pe rețea s-au ars două înduri de stații.

Cum întimplarea noastră începe întotdeauna la ora fixată, grupul satiric „Mesaj” din Oltenia realizează pentru început momentul de mare umor „De-a lungul impulsului”.

Este rindul lui Duce Bertzi cu cîntecul „Omul pădurii” și sala reia împreună cu noi versurile: „Doru prinde a năntreba / Ce fac cu electrica / Măi orule, măi nebune / Vezi că-i mare teniune”.

Magdalena Manole, o tinărlă elevă de 14 ani din Ploiești, debutează strălucit, cu Zubașcu, remarcabil poet al generației sale, un obișnuit al cîntatului fără microfon, strigă spre sală „Lumea de liine”. În timp ce poetul Adrian Păunescu face o prezentare a posibilității ființei care întîlnită pe ici și colo capătă imbolice denumirea de „Miel”, denumire ce dispăre odată cu maturizarea ființei us-numite, trezind nostalgii și amintiri u tîlc, Constantin Popescu, seful stației sol-cheia, electricienii Silvestru Mînea și Baru Gheorghe, inginerul Răbîțeanu de la IREB și Chită Viorel și Iemion Cristian de la Comitetul județean U.T.C. au călătorit aproape 70 km pentru a aduce patru stații, atât de necesare pentru desfășurarea în bune condițiuni a întimplării noastre. Le mulțumim în tot sufletul. Citind un pasaj din cartea De la Bărcă la Viena și înapoi” poetul Adrian Păunescu deschide spectacolul în spectacol dedicat formației Beatles. Momentul este realizat de: Nicu Alifantis, Vasile Șeicaru, Rosina Cambos, George Nicolescu, Adrian Ivanîțchi, Duce Bertzi și grupul Continental. Se cîntă, se dansează u Arpad Domokos, acest tinăr maghiar rimit cu dragoste excepțională în fiecare ală din țară. De fapt reacția sălii a fost oțdeauna reacția firească, frățească, în unctie de valoare, în funcție de talent.

Sala ascultă în deplină liniște un cîntec opular ollenesc și apoi se ridică în picioare și aplaudă trei cîntece în limba braică, interpretate magistral de Rosina Cambos, marea actriță a Teatrului Giulești.

O surpriză pentru noi înșine a fost prezența în noua formulă a cenaclului a unei interprete deosebite, Anda Călugăreanu. Aplauze pentru Anda Călugăreanu și pentru revenirea ei în mijlocul nostru.

Adrian Păunescu și Nicu Alifantis realizează un moment de excepție, în semn le omagiu față de poetul Nichita Stănescu, pr... puternic și inovator poet român al unei generații, de o valoare incomparabilă, precum și față de orașul în care el s-a născut. Recitalul lui Nicu Alifantis, unul din marii cîntăreți ai vremii noastre, cuprinde și un cîntec foarte nou, „Dacă tu ai dispărea”, versuri Adrian Păunescu, cîntec scris pe drumul le la Galați și Ploiești. Gil Dobrică și ormația Continental spre satisfacția publicului, cu slagăre internaționale, ne amintise diferite perioade din istoria muzicii tinere. Dansează împreună cu noi toi buni prieteni ai cenaclului, Ioana și Andrei Păunescu, Adrian Ivanîțchi, ne duce aminte de fiecare dată că avem

totuși o „Fișă personală”, iar apariția lui Gil Ioniță în scenă cu o bicicletă nu mai este demult o surpriză. Recitalul lui Vasile Șeicaru cuprinde cîntece scrise împreună cu poetul Adrian Păunescu într-o mică vacanță la Cheia, într-un decor minunat. Intreaga sală șoptește emoționant, într-o tandrețe colectivă, „Imposibila nuntă”.

Cu sufletul purificat de această atmosferă s-a cîntat mai bine ca oricînd „Trăiască România”. A devenit slagăr cîntecul „Iubirea fără acte”, cu care Victor Socaciu și-a început recitalul „Voi n-aveți nici un act / Iar fără de contract / Iubirea voastră nu-i valabilă”. Cel mai bun, mai profund și mai iubit dintre noi, cîștigătorul marelui premiu al Cenaclului Flacăra, George Nicolescu, artist complex, artist complet este sărbătorit și ovaționat de întreaga sală.

Cea mai lungă și, poate, cea mai impresionantă manifestare a Cenaclului Flacăra a durat 9 ore și 40 de minute. Și nici un minut n-a fost altfel decît frumos, curat și înalt.

În Top — tinerii din Ploiești.

MIRCEA VINTILA

Nu am spus încă totul

Toată măreția unui spectacol pare să-și mute tezaurul de cuvinte și idei de poezie și lumină, în spațiile strîmte și precise ale unui autobuz. Spectatorii devin primii trecători ai dimineții, acei citiva miraculoși alchimisti care au făcut din scenă și sală un singur trup capabil să ardă prin poezie și cîntec mai au totuși incredibila energie de a transforma cuvenita masă într-o ședință obișnuită de lucru a cenaclului, în care poezia și muzica devin obiectul esențial al întîlnirii.

Deosebitele gazde care au fost organizatorii și activiștii Comitetului județean Prahova al U.T.C. în ciuda tuturor problemelor de ordin tehnic pe care le-au rezolvat pe parcursul spectacolului, s-au îngrijit ca membrii CENACLULUI FLACĂRA să fie așteptați cu masa caldă, de parcă la Ploiești am fi fost așteptați fiecare dintre noi de propria familie.

Întîlnirea a devenit astfel prilejul unui schimb de impresii în care aprecierile și felicitările gazdelor s-au împletit și cu bucuria de a avea printre noi pe activiștii ai Comitetului județean Prahova al P.C.R., care au vizionat spectacolul și cunoșteau bine activitatea cenaclului.

Schimbul de impresii, purtat cu tovarășul Ion Traian Ștefănescu, secretar cu problemele de propagandă al Comitetului județean Prahova al P.C.R., a prilejuit o trecere în revistă a momentelor de vîrf din activitatea cenaclului, mulți dintre cei prezenți avînd bucuria reîntîlnirii cu un vechi prieten, cu un comunist care atunci cînd a avut ca sarcină problemele tineretului, a sprijinit și a stimulat actul de cultură autentică al Cenaclului Flacăra.

Chitara trece pe rînd de la Socaciu la Alifantis și Șeicaru; frații Chiriac se ajută numai de cobză în susținerea unui impresionant și vechi cîntec popular românesc care revendică necesitatea păcii și a înțelegerii între oameni; grupul satiric „Mesaj” își improvizază o scenă din micul spațiu liber rămas între mese; Hrușcă cîntă un cîntec nou pe care nu a apucat încă să-l lanseze la public; toți cei prezenți cîntă împreună cu protagoniștii compozițiilor; Alifantis încearcă să-i comunice lui Adrian Păunescu o judecată de valoare care privește pe Hrușcă; Adrian Păunescu îl obligă însă să-și facă publică părerea și Alifantis mărturisește că este impresionat de evoluția

Mulțumiri și recunoștință

La capătul acestui turneu al Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și Revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, adresăm cuvintele noastre de recunoștință și mulțumire tuturor gazdelor noastre, care au asigurat cele mai bune condiții de desfășurare întimplărilor de muzică și poezie din cadrul Galei Flacăra 500.

Aducem prinosul nostru de dragoste și recunoștință tovarășilor Ion Stoian, Ion Petre, Ion Catrinescu, Paraschiv Benescu, Gheorghe Stoica, Vasile Carolică și Ion Cîrcei, primii-secretari ai Comitetelor județene ale P.C.R. Constanța, Tulcea, Brăila, Galați, Vrancea, Buzău și Prahova, activiștilor organizațiilor U.T.C. din aceste județe, tuturor celor ce au pus umărul spre înfiorarea spiritului.

artistică a lui Hrușcă, pe care-l considerăm un cîștig deosebit pentru cenaclul și muzica tinărlă.

Ne-am strins prietenește mîinile cu gazdele și noi între noi, pentru că abia acum turneul început în urmă cu opt zile lua sfîrșit.

La ora cînd oamenii din Ploiești se pre-

găteau să înceapă o nouă zi de muncă, lunga noapte de poezie și muzică se termina printr-o despărțire care nu avea nimic neobișnuit în ea decît frumoasa expresie a nemulțumirii că nu am spus încă totul!

MIHAIL STAN

O fîrîntură dinamică și dintr-un Ploiești extraordinar

● Ultimul turneu al Cenaclului Flacăra, inclus în Gala 500, a început la Constanța unde au avut loc ședințele cu numerele 505, 506, și a continuat cu Tulcea (507), Bacău (508), Brăila (509), Galați (510), Ploiești (511), Buzău (512, 513, 514), București (515) și Ploiești (516 și 517).

● În acest turneu membrii Cenaclului Flacăra au lansat 6 noi cîntece. Nicu Alifantis a prezentat la Ploiești, în primă audiere, cîntecul „Dacă tu ai dispărea” (pe versuri de Adrian Păunescu), Duce Bertzi, la Constanța, „Nota de plată” (versuri Adrian Păunescu), Frații Chiriac, la Tulcea, „Cine vrea război pe lume” și la Brăila „Cîntec pentru fratele meu”, (amîndouă pe versuri populare). Grupul „Ecoul”, la Tulcea, „Fără dimineți” (pe versuri de Sorina Feier și Magdalena Finna), Mihaela Popescu, la Brăila, „Mamă de soldat ucis” (pe versuri de Adrian Păunescu).

● Au debutat în cenaclu: Sirma Enache din Constanța, Chirăța Caranecola din Tulcea, Grupul folk al școlii speciale de nevăzători și Nelu Sărmășan din Buzău și Magdalena Manole din Ploiești.

● Au revenit în cenaclu Anda Călugăreanu la Ploiești și Dinu Ștefan la Constanța (component al fostului grup folk „Opinia” din Iași).

● Spectacolele Cenaclului Flacăra din acest turneu au fost urmărite de peste 35.000 de spectatori.

Gala Flacăra 500 continuă!

După o scurtă întrerupere GALA 500 continuă după următorul program: CALĂRAȘI — 3 aprilie, SLOBOZIA — 4 aprilie, TECUCI — 6 aprilie, BÎRLAD — 7 aprilie, VASLUI — 8 aprilie, IAȘI — 9 aprilie, BOTOȘANI — 10 aprilie, PUTNA (orele 12) și SUCEAVA (orele 18) — 11 aprilie, FĂLTICENI — 12 aprilie, PAȘCANI — 13 aprilie, ROMAN — 14 aprilie, PIATRA-NEAMȚ — 15 aprilie, BACĂU — 16 aprilie.

În afara celor anunțate, toate spectacolele vor începe la orele 18.00. Manifestările de la PUTNA și SUCEAVA vor fi dăruite zilei de 12 aprilie, cînd se vor împlini 525 DE ANI de la ridicarea lui ȘTEFAN CEL MARE pe tronul MOLDOVEI.

Stimate tovarășe Adrian Păunescu,

Printre sutele de bilețele ce vi le-au trimis și continuă să vi le trîmită tinerii din sală, primiți, vă rog, și rîndurile unui spectator cu părul de mult alb, rîndurile unui fost deținut în lagărele de concentrare naziste, care doare să mulțumească, pe această cale, Cenaclului revoluționar „Flacăra”, miilor de tineri prezenți la acest nemai-pomenit spectacol pentru că, alături de ei și împreună cu ei, plînge, ride, se bucură cu sufletul curat și împăcat, ca la 18 ani.

...La vîrsta majorității celor din sală, adică la 18 ani, eu — pentru incredibila vîrstă că m-am născut evreu — intram pe poarta celui mai sinistru lagăr de exterminare din cîte a născocit mîntea turbată a fascismului — Birkenau-Auschwitz. Șase milioane din cei care au avut aceeași vîrstă n-au mai ieșit dincoace de șirmele ghîmpate. Am părăsit lagărul — împreună cu ceilalți, puțîni, dureros de puțîni, supraviețuitori — îmbrătrînit. Dintr-un lagăr nazist — indiferent la ce vîrstă intrai, indiferent cît stăteai — nu puteai ieși decît îmbrătrînit. Și totuși, după aproape 40 de ani de atunci, cenaclul pe care-l conduceți, minunatul tineret din sală, lădă, mă face în seara, mai precis în noaptea aceasta de primăvară să mă simt din nou tinăr.

Atunci... acolo, cînd am aflat, cînd a trebuit să admit cumpăta realitate că mama și trei frați mi-au fost gazați

Rosina Cambos: Salom Alehem! Face tuturor!

și arși, iar tatăl ucis, n-am putut să-i plîng; ochii îmi erau uscați, fumul crematoriilor îmi secase lacrimile. În noaptea aceasta, din clipa în care, în întunericul și peste tăcerea sălii, frații Chiriac — ce copii extraordinari! — au făcut să răsună coplesitor de emoționant cîntecul „Moartea căprioarei”, tulburătorul poem al lui Nicolae Labiș, lacrimile au început să mi se prelingă nestingherite pe obraji. Și am plîns, cum n-am mai plîns de mult, și la „Rugă pentru părinți”, sfîșietoarele versuri ale lui Adrian Păunescu, fiind impresionant cîntate de Ștefan Hrușcă. A fost un plîns care nu m-a durut, și

m-a liniștit, mi-a ușurat povara amintirilor.

Atunci... acolo, lucrul cel mai teribil n-a fost foamea, nici setea, nici bătaia, ci constatarea înspăimîntătoare că am uitat să rid. Toți Häftling-ii au uitat să rid. După eliberare, cînd am început să mă adaptez din nou la viață, să-mi încep cea de-a doua mea viață, lucrul cel mai greu a fost să învăț să rid, să pot ride din nou. La acest superb spectacol, cuprins de exuberanța sălii, rid și eu în voie — ca la 18 ani — la fiecare gest, la fiecare mișcare, la fiecare cuvînt al talentaților tineri ce alcătuiesc grupul „Mesaj”.

În amețitoarea clipă a eliberării,

cînd am ieșit tropotînd peste poarta dărîmată a lagărului, oricît de imensă a fost beția bucuriei, ea nu putea să mă facă să scap de acea stringere de inimă care nu mă lăsa să uit că pășesc într-o lume pe care o știam ostilă mie, într-o lume în care, ani la rînd, nazismul și, în ton cu el, horthismul, legionarismul și alte diverse specii de fascism au ridicat mîni de ură și dispreț la adresa tuturor evreilor condamnați în totalitate la moarte, pînă la unul, pe întreg cuprinsul Europei.

Și atunci cum să nu mă bucur din adîncul inimii, în noaptea aceasta, cînd sînt martor ocular la aplauzele frenetice cu care sînt primite „Hava Naghila” și „Salom alehem”, cîntate extraordinar de Rosina Cambos. Eu cred că dacă cei 170.000 de evrei din nordul Ardealului, deportați de horthiști la Birkenau-Auschwitz, și-ar fi putut imagina, ar fi avut tăria să creadă că peste ani, în Capitala Țării Românești, în sala ei cea mai încăpătoare, o artistă a unui teatru de stat va interpreta cîntece în limba ebraică și 7.000 de tineri — români, maghiari și germani — vor fredona împreună cu ea, vor ovaționa și aplauda dezlîntuți, atunci le-ar fi fost mai ușor să reziste și chiar să moară.

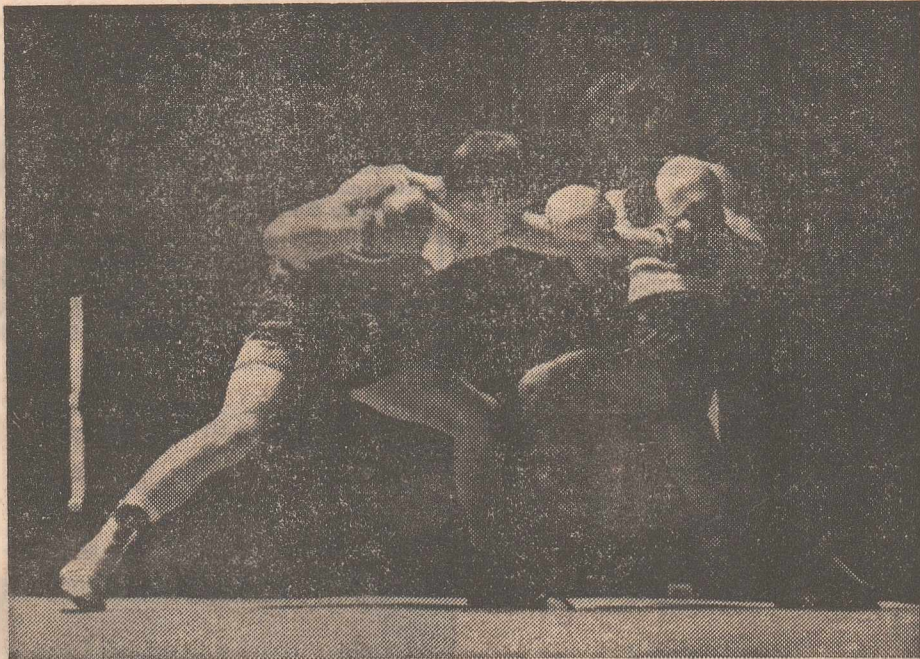
Iată motivele pentru care am dorit să dau glas sentimentelor mele de recunoștință față de Cenaclul revoluționar „Flacăra”, față de minunatul tineret al Bucureștiului, care mi-au dăruit o neuitată noapte în care am plîns, am ris, m-am bucurat... ca la 18 ani.

Un fost Häftling OLIVER LUSTIG

Cu gândul la mondiale

Terminele cu aproximativ o lună înaintea campionatelor mondiale de box, întrecerile pugilistice din cadrul Concursului internațional „Centura de aur” nu numai că nu au elucidat valoarea pugiliștilor noștri, dar au ridicat încă numeroase semne de întrebare. Iată de ce: confruntarea cu unele echipe de peste hotare nu a fost posibilă din simplul motiv că boxerii deplasati la București, în majoritatea lor, sînt necunoscuți, deci nu am putut estima la justele lor posibilități pugiliști din Cuba și din U.R.S.S., ca să dăm doar două exemple. Marile vedete au fost lăsate acasă, pentru a fi ferite de accidente. Unii dintre boxerii noștri reputați au fost stopați, fie că nu au fost în bună condiție fizică, fie că au fost accidentați. Rezultatul final al competiției nu este favorabil, 8 centuri de aur au rămas la București, ceea ce ar însemna, dacă ținem cont de rezultate că drumul spre München este presărat cu trandafiri. Sigur că nu trebuie să fetișizăm, să păstrăm măsura. Gîndurile noastre se îndreaptă spre ochiul competenței și drept al secretarului federal de box, Dumitru Ciobotaru, omul care, în urmă cu ani, a urcat greu, dar sigur, treptele categoriilor și ale gloriilor sportive și stie ce înseamnă o competiție mondială.

Trebuie să spunem că întrecerile de la București s-au desfășurat într-o bună organizare, și-au demonstrat că, la ora actuală, boxul românesc își continuă vechea tradiție, vechea falmă. Aici se cuvine un amendament, și anume că, și pe plan mondial, boxul amator nu mai cunoaște gloria de altădată, tinerii preferînd sporturi mai sportive în detrimentul nobilei arte care, din păcate, a rămas la confruntarea directă din ring, în ciuda faptului că antrenamentele au evoluat și măsurile de protecție sînt mai drastice. Pumnul rămîne pumn, deși boxul modern recomandă arta eschivei, scrimă și nu bătaie. De aceea am suferit alături de George Oprisor, singurul dintre concurenții noștri care înțelege să „joace” preferînd eschivele și jocul picioarelor loviturilor tari. Stilul său ne reaminteste de o vedetă care, cîndva, a adus mari satisfacții ringului românesc: Titu Dumitrescu. Iată de ce nu am înțeles de ce în finală a fost declarat învins tocmai de cei trei arbitri români, în timp ce arbitrul italian și cel vest-german l-au văzut învingător? Trebuie să zăbovim pentru a arăta că la masa judecătorilor se aflau Victor Schioou, boxer pe care cu ani în urmă l-am admirat pentru stil, linie și seriozitate în ring (oare el a uitat cu ce gust amar cobora treptele ringului cînd i se fura victoria? Este cazul să-i reamintim disputele sale cu Popa? Ce ușor uită unii trecutul...) și

Constantin Kiriac, arbitrul român cel mai prezent, dacă memoria nu ne înșală, la cele mai mari întîlniri pugilistice de-a lungul a peste 20 de ani. Cum de nu au văzut situația reală de pe ring? Oricum, cu centura ori nu, adevăratul cîștigător la categoria 54 de kilograme este George Oprisor.

Am mai putut constata că pugiliștii din Japonia, R.P. Mongolă și R.P.D. Coreeană, în ciuda faptului că, în comparație cu ceilalți boxerii, au avut mult mai puține meciuri, în ring se comportau de la egal la egal, din care motiv te întreb: un boxer, pentru a deveni mare, are nevoie de multe meciuri, sau de serioase antrenamente la sală? Să dăm un singur exemplu: coreeanul Sin Gen II are 22 de ani și în palmares 35 de meciuri, dar a cîștigat centura de campion, în timp ce adversarul său din finală, sovieticul Anatoli Mikulin, are 22 de ani și 120 de meciuri. Sub această prismă trebuie revăzut modul de îndrumare a pugiliștilor noștri care par sau chiar sînt cam uzați. Datorită faptului că un boxer, odată ajuns în virful piramidei, este prea mult solicitat, prea mult scos în lume, din dorința unor rezultate imediate. El obosește iar diferența dintre cel din virf și următorul este atât de mare, încît, de multe ori, la o categorie, nu găsim două valori apropiate în același timp. Iată un exemplu: Ionel Panaite are 21 de ani și a susținut 134 de meciuri și tot la categoria 54 de kilograme. Această situație trebuie serios analizată de cei competenți, care

au menirea să îndrepte cu luciditate pașii discipolilor lor, în limitele celei mai sănătoase educații, dat fiind că boxul, cum este binecunoscut, pe lingă mari satisfacții, îți poate prilejui și necazuri, dacă cel din colț, în loc să te tempereze, te încită, în loc să arunce prosopul în ring, mușcă din el în speranța loviturii decisive. Sîntem pentru mai puține lovituri decisive și pentru scrima pugilistică pură.

Am mai putut constata cu bucurie că, în ciuda lipsel greilor pe mai toate ringurile lumii, la noi în țară sînt cîțiva pugiliști. Buni sau mai puțin buni, ei există și, îmbucurător este că luptă cu curaj, spulberind vechea teorie că la categoriile superioare mișcarea în ring este sănătoasă. Cui îi este frică de lup, să nu intre în pădure. La categoriile superioare, poate mai mult ca la celelalte, talia are un cuvînt greu de spus. Din acest motiv, prezența lui Mihai Pascal, un boxer de altfel foarte curajos, va fi tot timpul sub semnul întrebării. Noi am mai avut o situație similară cu Alec Năstac, dar era vorba de o altă categorie, și, mai ales, de o altă clasă de boxer.

Cu luminile și umbrele ei „Centura” a trecut. Campionatele mondiale bat la ușă și e de datoria tuturor factorilor implicați, sportivi, antrenori, federație etc., să accelereze ritmul pregătirilor pentru ca boxul românesc să facă, încă o dată, dovada marilor sale resurse. Păstrînd măsura, să ne păstrăm optimismul.

DAN BIRLĂDEANU

Scurt, foarte scurt

Deja calificată pentru interzonal, șahista Margareta Muresan a jucat foarte bine la Belgrad, obținînd a doua notă de mare maestră. Româncea a fost singura care a învins-o pe cîștigătoarea turneului sovietica Ahmilovskaia. De la Hunedoara, Ion Ghițulescu ne-a pus la punct pe calea undelor, informîndu-ne că Mircea Lucescu n-a intrat în joc „ca să nu mai dea prilej vorbelor”. Am reținut dojana, mulțumim frumos. Florin Gheorghiu a început bine (victorie la Lukacs) calificarea pentru interzonal, dar a pierdut întrecerea cu Pinter. Să mai vedem. Aflăm, cu mirare, că Universității Craiova i s-a reținut la valmă, la întorcerea de la München, 1-1 cu Bayern, un rînd de echipament primit cadou de la firma Adidas. Are și vama echipă?! Prestigiosul ziar „L'Equipe” face referiri laudative la adresa Maricicăi Puică și a Fiței Lovin, medaliată cu aur și, respectiv, argint la reventele mondiale de cros. Se subliniază că isprava de la Roma „marchează reapariția în prim-planul întrecerilor atletice a semifondului feminin românesc”. Hocheiștii noștri au scăpat, la Klagenfurt, ca prin urechile acului de retrogradarea în grupa C, salvîndu-se la golaveraj. Unii par să privească o astfel de comportare ca pe un mare succes. Am început să ne mulțumim cu puțin? Interesant și temeinic documentat serialeul lui Horia Alexandrescu din „Scinteia tineretului” privind statutul antrenorilor. Dacă am înțeles bine, și credem că da, antrenorilor li se cere tot mai puțină activitate practică și tot mai multe documente de planificare?! Să aibă cineva interes ca antrenorii să se transforme în contabilii?! Statutul lor trebuie revăzut, căci sportul românesc, am mai spus-o, are nevoie mai ales de calitate

● După numai 10 zile, dr. Vasile Frînculescu a renunțat la postul de președinte al Chimiei Rimnicu Vilcea. Să fi anticipat el oare înfrîngerea de duminică?! ● Ex-stelistul Lucian (fost la Piatra Neamț) se antrenează la F.C. Bihor, dar transferul lui rămîne încă sub semnul întrebării. ● La turneul de la Halle, boxerul Radu Daniel a obținut aceeași performanță cu multiplul campion cubanez Stevenson. Ambii au fost descalificați pentru lovituri neregulate. ● Un cititor, Aurel Bălan, ne întreabă dacă știm de ce echipa de volei Armătura Zalău a primit un punct în clasament dacă nu s-a prezentat la meciul cu I.J.G.C.L. Brașov. Noi nu știm, poate știe federația. ● Schiorii români s-au comportat lamentabil la Balcaniada, dar chestia asta, care durează cam de multîșor, nu pare să mai surprindă pe nimeni. Nici măcar pe cei plătiți pentru un scop diametral opus, ca schiorii noștri să nu fie mereu ultimii?! ● Echipa Spartac din Onoare are ca antrenor un nume de re-

zonanță, Ion Fircălab. ● Marcînd duminică de două ori, în poarta mureșenilor, Dumitracă a urcat pe locul 3 în clasamentul golgeterilor absoluți ai diviziei A, după Dudu Georgescu și Oblemenco. Urmind să officieze în Spania, arbitrul Nicolae Răinea va fi prezent pentru a treia oară consecutiv la un campionat mondial. Puțini arbitri se mîndresc cu o astfel de ispravă. ● Aflăm că la „Poli” Timișoara s-a declanșat „războiul porumbeilor”! Subit atras de ornitologie, jucătorul Dumitru a cumpărat cîțiva porumbei volajori, de la antrenorul Manolache. Numai că, fiind chiar volajori, porumbeii s-au întors la vechiul stăpin, de unde, firește, cerțuri și discuții. ● La Salerno, cuplul Segăreanu — Dirzu a cîștigat un important turneu al circuitului italian, 6-3, 6-2, în finala cu Zugarelli — Rinaldini. ● Optimizele de finală, ale Cupei României, disputate miercuri, au fost parcă mai liniștite decît în alți ani. Numai 3 divizionare B au pătruns în sferturi (Rapid, Gloria Bistrița și Baia Mare), cite o reprezentantă din fiecare serie. Un singur rezultat cu adevărat neașteptat, eliminarea Stelei.

Abonamentele la revista „Flacăra”

INCEPîND CHIAR DE ASTAZI PUTEȚI FACE ABONAMENTE LA REVISTELE FLACĂRA ȘI REBUS FĂRĂ NICI UN FEL DE RESTRICTIE! PERSOANE AUTORIZATE DIN M.T.C. NE-AU INFORMAT CĂ OFICIILE POȘTALE DIN ÎNTREAGA ȚARĂ VOR PRIMI DISPOZIȚII PENTRU A NU MAI REFUZA NICI UN SOLICITANT CARE DOREȘTE SĂ SE ABONEZE LA ACESTE PUBLICAȚII. AȘADAR, CEEA CE MULȚI DINTRE DUMNEAVOASTRĂ V-AȚI DORIT ÎNȚOAREA FĂRĂ SUCCES, ASTAZI SE POATE REALIZA: ABONAȚI-VĂ LA FLACĂRA ȘI REBUS!

OMUL CARE JOACĂ

Autofinanțarea

Trebuie să ne credeți! Nu ne-am înculpat noi o parte înimă din conducătorii de echipe și o mare parte din arbitri încît am ajuns să ne fie într-adevăr dor de recitalurile cu adevărate măiestre ale lui nea Costică Petrea și ale lui nea Aurică Bentu? Ce vreți mai pilduitor pentru început? Ne-am suprimat, în fond, o parte din acționarii asupra regulilor din viața noastră și din joc ce au fost dovediți slabi în fața corupției ce îi ispitea cu soluții de existență mult prea captivante pentru a nu cădea în păcate. Nu știm însă să vă spunem cîți sînt cu adevărat vinovați și, desigur cîți vor mai rămîne, destul de mult din ce-au făcut cu toții, din ce vor mai fi capabili să făptuiască pe lingă lege ce rămași, ce le reproșează societatea și ceea ce este mult mai dureros, cu ce s putut ea să-i îndemne spre tumele de înșelăciune cu care ne-au călcat jurămîntul olimpic al corectitudinii disputelor sportive în fața supremului judecător — marele public. De aceea, cît mai e timp, luați și voi, plăcute surate, ca ordin de zi ce vă vrea numai binele reușitului îndemnat acum citeva luni ce exploda parca din paginile lui Bacalbașa: „Opriți-vă, gata, ajunge!”... urmat de fireasca nedumerire a firescului personaj. „Unde vreți să ne oprim?”... Pină cînd uluitorul „nomina odiosa” va primi răspunsul pe care-l așteaptă, am să mă opresc la un imperativ de care fotbalul nostru are mare nevoie pentru a deveni din toate punctele de vedere cel puțin pentru început mai bun, mai corect și mai legal, încolțînd speranțe adevărate, ce nu ne vor face să culegem din nou fructe ale miniei. Este cunoscut, discutat și jinduitor în ultimii ani, și chiar se încearcă să se susțină că el „baza” în viața echipelor noastre. Este vorba de necesitatea trăirii prin autofinanțare a cluburilor de fotbal. Echipelile noastre făceau în general parte pînă nu demult din cluburi ce cuprîndeau mai multe secții, existența tuturor fiind amestecată. Ca o necesitate firească, foarte mult au simțit că fotbalul trebuie să se gospodărească și să se întrețină singur, separînd în multe locuri problemele bugetare ale sale de ale celorlalte sporturi. Așa au apărut cluburile de fotbal, ele sînt destul de multe acum, dar asta nu înseamnă, cum ar fi destul de mulți înclinaiți să creadă, că ele trăiesc și mai ales sînt conștiente de existența lor prin autofinanțare. Poate că la fel de mulți oameni răspunzători de ale fotbalului nici nu prea simt (pentru că de înțeles nu-l prea greu) ce ar trebui să însemne această formă de organizare, și nici principiile ce creează amănunte ce trebuie să o guverneze. Mi se pare firesc, pentru că s-au făcut destule încercări, chiar mai vechi, dar ele s-au lovit de „ziduri”, anulînd intențiile de pionierat ale unor temerari realști. Pentru a exista, autofinanțîndu-se, echipele noastre de fotbal ar trebui să-și hotărască singure soarta bugetului, în spiritul și mai ales cu ajutorul legislației actuale, să trăiască din realitățile sale care ar trebui să le controleze tot timpul ceea ce le-ar cointeresa mult mai mult, obligîndu-le să existe cu capul și soarta pe umeri, să se înconjoare de oameni onești și capabili.

Este tot atât de normal ca prin autofinanțare cluburile de fotbal să fie investite și cu o capacitate juridică menită de a le înarma cu o libertate mult mai mare de a-și hotărî mai singure recompensele și privațiunile compensatoare ale muncii prestate de toți oamenii care le compun definindu-le activitatea. Ce simplu ar fi... În primul rînd, jucătorii ar fi obligați să înțeleagă pe viu, adică pe viață, că de felul în care se antrenează, joacă și sînt capabili să atragă un număr cît mai mare de spectatori în tribunele stadioanelor în care se expun, depinde însăși existența lor mai alintată sau încorsetată — în urma calității prestației — de privațiuni. Oricît ni s-ar părea de nou, omul mai ascultă în continuare de glasul interior al fricii de a exista. Și atunci numai cointeresarea realistă îl poate face și pe jucătorul român să fie atent la tot ceea ce face, pe conducătorii săi să nu-i mai ofere antrenorii și colegii alinați și menținuți de sfînte și vînovate pile, evitîndu-se astfel și întrebările fără răspuns de genul: De ce facem cantonamente prelungite? Cum reușim să ne hrănim în ele cu 40 și ceva de lei actuali pe zi? De ce se mai încurcă printre frapiere jucătorul român cînd nu trebuie? Cum s-a ajuns la primele mincinoase? (uluitoare expresie), ...și multe alte semne ale întrebării ce nu-și găsesc deocamdată răspuns și rezolvare.

CORNEL DINU

Flacăra Redacția: București, Piața Scîntei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interloare: Secția social-politică și științifico-economică (Nicolae Grigore-Mărășanu, Dumitru Eliade, Lionel Nițescu, Liviu Timbus, Horia Pătrașcu, I. D. Goia, Adrian Dohotaru) - 14 57, 25 66; Secția cultură-învățămînt (Ilie Purcaru, Victor Niță, George Arion, Dorin Gherghinescu, Mihai Pelin) - 26 00, 25 60; Secția scrisori, probleme cetățenești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Cici Iordache, Mărga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ștefănescu, Emanuel Valeriu) - 25 58, 21 30; Secția reportaj, urgențe, cenoacu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanțoia, Dan Birlădeanu, Tudor Octavian, Constantin Balaciu, Dumitru Graur, Oprea Georgeșcu, Gheorghe Amuza, George Cușnăreanu, Elena Gheorghi, Aurel Mihailopol, Vasile Măneac, Olimpia Olaru, Constantin Dragomir, Victor Socaciu) - 17 63 16, 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42; Secretar responsabil de redacție - Nicolae CRISTACHE - 18 49 75, 17 60 10 interior 25 50; Redactor șef adjunct - Nicolae ARSENIE - 18 48 05, 17 60 10 interior 21 28; Redactor șef - 17 60 10 interior 20 02. Tiparul executat la Combiatul poligrafic „Casa Scîntei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. BOX 136-137, telex 11126, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU